

Bydgoszcz, dnia 31 marca 2014 r.

Znak sprawy: WGK-VI.6324.24.2014

Pan Włodzimierz Ciepły
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy

Działając na podstawie art. 24 ust.1 i 2 w związku z art. 7 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014r. poz. 210),

zgłaszam

szkodę, a także bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku, powstałe na skutek prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie zanieczyszczenia powierzchni ziemi,

wnosząc ponadto o:

uznanie za zasadne niniejszego zgłoszenia i pilne wydanie postanowienia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 15 ust. 1 ustawy oraz podjęcie w trybie art.16 ustawy działań zapobiegawczych i naprawczych, z uwagi na fakt ogłoszenia upadłości podmiotu, którego niniejsze zgłoszenie dotyczy

Zgodnie z dyspozycją art. 24 ust. 2 i ust. 4 powołanej ustawy wskazuję, co następuje:

nazwa podmiotu zgłaszającego bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku lub szkody w środowisku

– organ administracji publicznej:

Prezydent Miasta Bydgoszczy
85-102 Bydgoszcz ul. Jezuicka 1

określenie rodzaju wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku:

bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku i szkody w środowisku dotyczących powierzchni ziemi

wskazanie miejsca:

grunty użytkowane przez podmiot korzystający ze środowiska - Infrastruktura Kapuściska Spółka Akcyjna w upadłości (KRS 0000160179), z siedzibą w Bydgoszczy przy ulicy Wojska Polskiego 65.

- I. **na obszarze składowiska SOE - stawy osadowe epichlorohydryny**
dz. nr ew. 7/358 obręb 132 i tereny sąsiadujące w zasięgu jego oddziaływania

bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku i szkody w środowisku dotyczące powierzchni ziemi polegają w tym wypadku na zanieczyszczeniu środowiska następującymi substancjami: chlorki, siarczany, sól, wapń, żelazo, mangan, rtęć, ołów, azot amonowy, azotyny, azotany i fenole lotne.

Szerszy opis przedstawiono w załączniku nr 1.
- II. **na obszarze instalacji produkcyjnej EPI (epichlorohydryny)**
dz. nr ew. 7/13 obręb 132 i tereny sąsiadujące w zasięgu jego oddziaływania

bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku i szkody w środowisku dotyczące powierzchni ziemi polegają w tym wypadku na zanieczyszczeniu środowiska następującymi substancjami: siarczany, jon amonowy, ołów, fenole lotne, manganu.

Szerszy opis przedstawiono w załączniku nr 2.
- III. **na obszarze CSN Centralnej Stacji Neutralizacji**
dz. nr ew. 7/342 obręb 132 i tereny sąsiadujące w zasięgu jego oddziaływania

bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku i szkody w środowisku dotyczące powierzchni ziemi polegają w tym wypadku na zanieczyszczeniu środowiska następującymi substancjami: fenole, nitrobenzen, anilina, formaldehyd, rtęć.

Szerszy opis przedstawiono w załączniku nr 3.
- IV. **na obszarze trzech składowisk szlamu anilinowego**
od strony zachodniej dz. nr ew. 1/171 obręb 136; środkowe dz. nr ew. 1/172 obręb 136, od strony wschodniej 112/5 obręb 136) i tereny sąsiadujące w zasięgu ich oddziaływania

bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku i szkody w środowisku dotyczące powierzchni ziemi polegają w tym wypadku na zanieczyszczeniu środowiska następującymi substancjami: fenole, nitrobenzen, anilina, nitrotoluen, toluidyny, oraz siarczany i mangan.

Szerszy opis przedstawiono w załączniku nr 4.
- V. **na obszarze „Starej kotłowni”**
dz. nr ew. 2/17 obręb 132 i tereny sąsiadujące, obejmującym nieruchomości w zasięgu jego oddziaływania

bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku i szkody w środowisku dotyczące powierzchni ziemi polegają w tym wypadku na zanieczyszczeniu środowiska

następującymi substancjami: fenole, nitrobenzen, anilina, nitrotoluen, wapń, żelazo, mangan, chlorki.

Szerszy opis przedstawiono w załączniku nr 5.

VI. na obszarze Zakładów DNT Dinitrotoluenu

dz. nr ew. 1/40 obręb 136 i tereny sąsiadujące w zasięgu jego oddziaływania

bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku i szkody w środowisku dotyczące powierzchni ziemi polegają w tym wypadku na zanieczyszczeniu środowiska następującymi substancjami: chlorki, siarczany, żelazo, cynk, miedź, azot amonowy, sól, fenole.

Szerszy opis przedstawiono w załączniku nr 6.

VII. na obszarze ISO (Izolowanego Składowiska Osadów), składowiska przy ulicy Zielonej, składowiska ogólnozakładowego

ISO dz. nr ew. 9/104 obręb 137, Zielona dz. nr ew. 9/105 obręb 137, składowisko ogólnozakładowe dz. nr ew. 9/103 obręb 137) i teren sąsiadującym w zasięgu ich oddziaływania

bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku i szkody w środowisku dotyczące powierzchni ziemi polegają w tym wypadku na zanieczyszczeniu środowiska następującymi substancjami: chlorki, siarczany, rtęć, kadm, arsen, cynk, ołów, nikiel, sól, potas, azot amonowy, fenole.

Szerszy opis przedstawiono w załączniku nr 7.

VIII. na obszarze Zakładów Barwników

dz. nr ew. 7/278, 7/30, 7/115, 7/82, 7/175, 7/314, 7/295, 7/148, 7/362, 7/307, 7/355, 7/299 obręb 132 i tereny sąsiadujące w zasięgu ich oddziaływania

bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku i szkody w środowisku dotyczące powierzchni ziemi polegają w tym wypadku na zanieczyszczeniu środowiska następującymi substancjami: fenole, ołów, kadm, żelazo, chlorki, sól, azot amonowy.

Szerszy opis przedstawiono w załączniku nr 8.

IX. trasa rurociągu solanki

teren wokół trasy przebiegu rurociągu solanki dz. nr ew. 2/107 obręb 133, dz. nr ew. 7/50, 7/211, 7/212, 7/316, 7/323 obręb 132

bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku i szkody w środowisku dotyczące powierzchni ziemi polegają w tym wypadku na zanieczyszczeniu środowiska następującymi substancjami: chlorki.

Szerszy opis przedstawiono w załączniku nr 9.

X. na obszarze Instalacji Kompleksu Monomerów

dz. nr ew. 7/48, 7/63, 7/65, 7/351, 7/357, 7/365, 7/367, 7/369, 7/370, 7/371, 7/372, 7/348, 7/402, 7/403, obręb 132 i tereny sąsiadujące w zasięgu jego oddziaływania

bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku i szkody w środowisku dotyczące powierzchni ziemi polegają w tym wypadku na zanieczyszczeniu środowiska następującymi substancjami: chlorki, jon amonowy, sól, wapń, mangan, przewodność elektryczna właściwa.

Szerszy opis przedstawiono w załączniku nr 10.

wskazanie odpowiedzialnego podmiotu korzystającego ze środowiska

Infrastruktura Kapuściska Spółka Akcyjna w upadłości (KRS 0000160179), z siedzibą w Bydgoszczy przy ulicy Wojska Polskiego 65 – następca prawny: Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. Grupa Chemiczna CIECH, a wcześniej: Zakładów Chemicznych ZACHEM (KRS 0000091369)

data wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku z zaznaczeniem, czy bezpośrednio zagrożenie szkodą w środowisku lub szkoda w środowisku trwa nadal

Zagrożenie powstawaniem kolejnych szkód w środowisku i ich wyrządzenie ma miejsce nieprzerwanie do dnia dzisiejszego, co wynika z rodzaju szkodliwych substancji i braku zastosowania skutecznych środków zabezpieczających przed przedostawaniem się ich do środowiska.

Zdarzenia będące przedmiotem niniejszego zawiadomienia występowały zarówno przed dniem 30 kwietnia 2007 r., jak również występują po tej dacie i nie wynikają one z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., bowiem działalność je powodująca prowadzona jest do dnia dzisiejszego, obszary te są nadal chemicznie czynne i powodują niekorzystne dla środowiska skutki. Obowiązek bezspornego ustalenia terminu wystąpienia szkody w środowisku spoczywa na organie ochrony środowiska (wyrok WSA w Warszawie, IV SA/Wa 1634/10, LEX nr 758851).

Z uwagi na to, że zagrożenie szkodą w środowisku i szkoda w środowisku dotyczy środowiska jako dobra wspólnego, uprawnionym do dokonania niniejszego zgłoszenia jest Prezydent Miasta Bydgoszczy, jako organ administracji publicznej, któremu zgodnie z art.24 ust.6 ustawy dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014r. poz.210) przysługuje prawo do uczestniczenia w prowadzonym postępowaniu na prawach strony.

Zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy do niniejszego zgłoszenia załączono posiadane przez zawiadamiającego informacje, mapy i stosowne wyciągi z dokumentacji, potwierdzające wystąpienie bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku i szkody w środowisku.

Uzasadnienie

Działalność prowadzona przez poprzednika prawnego firmy: Infrastruktura Kapuściska Spółka Akcyjna z siedzibą w Bydgoszczy - Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. Grupa Chemiczna CIECH prowadzona była od lat 60-tych XX wieku i polegała na produkcji chemii organicznej.

W wyniku tej działalności powstawały odpady poprodukcyjne, a w szczególności: szlamy poredukcyjne z produkcji aniliny, smoly podestylacyjne i szlamy poredukcyjne z produkcji barwników, pofenolowy siarczyny sodu, smoly podestylacyjne z produkcji TDI, o-izomery z produkcji TDA, pak pofenolowy, osady ściekowe z produkcji epichlorohydryny (gips z produkcji EPI, osady solankowe).

Ich zagospodarowanie odbywało się poprzez składowanie, termiczne przekształcanie lub przekazywane kolejnym posiadaczom.

W wyniku tej działalności powstały tzw. obszary produkcyjne - instalacje chemiczne, w tym w szczególności składowiska odpadów. Ich lokalizacja została określona w treści zgłoszenia, a opis każdej z nich zawarto w załącznikach nr 1 – 10 do niniejszego pisma.

Obszary te stanowią potencjalne źródło skażenia gruntów i zagrożenie powstawania dalszych skażeń, bowiem obejmują one:

- składowiska odpadów, które nie posiadają warstwy izolacyjnej;
- tace przeciwozlewowo pod instalacjami technologicznymi i zbiornikami;
- miejsca rozładunku i załadunku surowców i produktów (kolejowe i samochodowe);
- kanalizacja przemysłowa kwaśna, zasadowa i ogólna. W większości kanalizacja ta jest stara (kamionkowa) – wiele z jej odcinków było budowane w okresie II wojny światowej;
- lokalne obiekty gospodarki ściekowej i odpadowej;
- potencjalne niezidentyfikowane obecnie źródła zanieczyszczeń związane z prowadzoną w przeszłości nieprawidłową gospodarką odpadową i sytuacjami awaryjnymi.

Powstanie szkody w środowisku gruntowym znajduje potwierdzenie w wynikach badań laboratoryjnych próbek gruntów pobranych z działki 9/35 przy ulicy Zielonej, stanowiącej składowisko odpadów przemysłowych. Zgodnie z informacją zawartą w „Dokumentacji geologicznej określającej stopień i zasięg zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w rejonie ul. Zielonej na terenie ZACHEM S.A. w Bydgoszczy w związku z planowaną rekultywacją” (opracowaną przez WS Atkins-Polska Sp. z o.o. Warszawa we wrześniu 2007 roku na zlecenie ZACHEM S.A. Grupa Chemiczna CIECH), próbki gruntu (41) wykazały następujące zanieczyszczenia: Metale ciężkie (An, Ba, Be, Cd, Cr, Co, Cu, Pb, Mo, Ni, Se, Zn, V), Lotne związki organiczne BTEX, Fenole, Krezole, Wielopierścieniowe Węglowodory Aromatyczne WWA, Lotne węglowodory chlorowane, Chlorobenzeny, Chlorofenole, Chloronitrobenzeny i inne chlorowane węglowodory, Polichlorowane Bifenyle PCB, Pestycydy, Ftalany. Zanieczyszczenia gruntu, w wyniku migracji, powodują w dalszej kolejności zanieczyszczenie wód podziemnych. I tak, w w wodach podziemnych (12 próbek) stwierdzono zanieczyszczenia : Metali Ba, Cr, Co, Cu Mo, Pb, Ni Zn, An, Se, V), Węglowodorów aromatycznych, Fenoli, Krezoli, Wielopierścieniowych Węglowodorów Aromatycznych WWA, Lotnych węglowodorów chlorowanych, Chlorobenzenów, Chlorofenoli i innych węglowodorów chlorowanych, Innych związków organicznych, Glikoli.

Na obszarze trzech składowisk szlamu anilinowego w piezometrach kontrolnych P6, 187,P7 i II/11 głównymi związkami zanieczyszczającymi są anilina, nitrobenzen, nitrotoluen, toluidyny oraz fenole, siarczany i mangan. Skażenia spowodowane są produkcją aniliny i nitrobenzenu w latach 1950 – 1990 i rozciągają się od rejonu osadników i placu składowego szlamów anilinowych poprzez teren Nitro-Chem (dawne obiekty produkcyjne), i teren Spółki Trans-Clean i dalej poza teren ZACHEM-u. Ww. instalacje (w tym składowiska) mogą powodować zanieczyszczenie gruntów, w tym ponadnormatywne zanieczyszczenia gruntu (szkodę w środowisku), co jest wysoce prawdopodobne uwzględniając wysokie stężenia zanieczyszczeń w wodach podziemnych, sprzyjające warunki migracji i długi czas oddziaływania. Informacje o zanieczyszczeniu wód podziemnych były już notowane od 1960 roku, kiedy z eksploatacji – ze względu na zanieczyszczenia związkami chemicznymi - wyłączono trzy studnie (w centralnej części obszaru oznaczonego jako dW IX). W 1963 roku, po stwierdzeniu zanieczyszczeń fenoli, ujęcie wody pitnej dW900 przeznaczono na ujęcie wody chłodniczej. W późniejszym okresie, w latach 1970-1997 były wykonywane otwory obserwacyjne i badane próbki wody, lecz systematyczne badania wód podziemnych zaczęły być prowadzone w latach 1997-1998,

w ramach lokalnego monitoringu Zakładów Chemicznych. Badania te wykazały, że zanieczyszczone wody podziemne charakteryzowały się bardzo zróżnicowaną jakością. Zróżnicowanie jakości wód spowodowane było dużą ilością i różnorodnością ognisk zanieczyszczeń, zarówno pierwotnych - powstałych w wyniku oddziaływania instalacji czy nieszczelnych składowisk, jak i ognisk wtórnych - powstałych podczas migracji zanieczyszczeń na obszarze przepływu wód podziemnych. Wynika z tego, że na gruntach sąsiadujących można spodziewać się występowania szeregu wtórnych ognisk zanieczyszczeń, których istnienie mogą potwierdzać sprzyjające warunki do migracji i koncentracji zanieczyszczeń (występowanie utworów o dobrej przepuszczalności przy powierzchni terenu oraz zmiany i braki ciągłości poziomu wodonośnego).

Oddziaływanie na grunty sąsiadujące następuje również poprzez składowisko zlokalizowane przy ulicy Lisiej, na którym głównym ogniskiem zanieczyszczeń, środowiska gruntowego, a w konsekwencji, ich migracji poprzez grunt do wód podziemnych, są składowane tam odpady siarczynu sodowego pofenolowego. Wykonane w 2012 r. przez firmę TRANSAND badania środowiska gruntowo-wodnego na terenie sąsiadującym ze składowiskiem (na skraju terenu objętego badaniami - dz. nr ew. 7/186, obręb 132), wykazały w 3 punktach przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń dla terenów typu C. Wskazane zanieczyszczenia, określone powyżej dopuszczalnych dla gruntów typu C, należy kwalifikować do szkód w środowisku (zgłoszenie szkody w środowisku nastąpiło z wniosku firmy TRANSAND). Badania wskazały północną część obiektu jako ognisko zanieczyszczeń fenolami, gdzie składowany jest siarczyn pofenolowy. Potwierdzone badaniami zanieczyszczenia dolnej części profilu wiązało się z wymywaniem tego związku chemicznego i jego migracją wraz z wodami opadowymi w dół profilu, powodując skażenie środowiska gruntowego, a następnie częściową migrację do wód podziemnych. Podobne mechanizmy przenoszenia zanieczyszczeń, oddziaływania ich na grunty sąsiednie oraz istnienie zagrożenia powstawania dalszych szkód w środowisku dotyczą również pozostałych składowisk. Oddziaływanie to oznacza, iż szkody „w powierzchni ziemi” występują na gruntach przyległych do wskazanych składowisk.

Na wniosek Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy z dnia 9 października 2007 r. Wojewoda Kujawsko-Pomorski wszczął postępowanie w sprawie uzgodnienia działań naprawczych przeprowadzenia środowiska gruntowo-wodnego w północno-wschodniej części terenów Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy (decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego wydana w dniu 29 listopada 2007 r. - znak sprawy WSRiRW-III-DL/6617-2/6/07) oraz kolejne postępowanie w sprawie uzgodnienia działań naprawczych środowiska gruntowo-wodnego w rejonie ulicy Zielonej – teren nieczynnego składowiska pomiędzy ulicą Zieloną i Elektryczną, teren czynnego ogólnozakładowego składowiska odpadów, a także tereny przyległe (decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 listopada 2007 r. - znak sprawy WSRiRW-III-DL/6617-2/7/07 wydana na wniosek Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy z dnia 5 listopada 2007 r.).

W trakcie przeprowadzania działań naprawczych, które w pierwszym etapie, związanym z eliminacją chlorofenoli, miały na celu usunięcie z podłoża ok. 19 tys. Mg silnie zanieczyszczonych gruntów (głównie związkami fenolowymi), odsłonięto miejsce występowania zdeponowanych odpadów poprzemysłowych. Przeprowadzone analizy chemiczne oraz wiercenia konturujące zakres ww. robót wykazały obecność w podłożu składowiska odpadów pochemicznych, zawierających ekstremalnie wysokie zawartości fenolu i bifenylu. Przeprowadzone prace geologiczne, których celem było okonturowanie zdeponowanych odpadów poprodukcyjnych oraz związanych z nimi stref silnego

zanieczyszczenia środowiska gruntowego związkami fenolowymi, pozwoliły na oszacowanie ilości odpadów na poziomie 86 tys. ton. Odpady te nie zostały dotąd unieszkodliwione i niekorzystnie oddziałują na środowisko, powodując dalsze skażenie gruntu.

Wskazane obszary produkcyjne - instalacje chemiczne, w tym w szczególności składowiska odpadów, stanowią bezpośrednie źródło zanieczyszczenia środowiska gruntowego, w efekcie czego zanieczyszczenia te przenikają również do wód podziemnych, co potwierdzają badania monitoringu lokalnego prowadzone przez Zakład w latach 1997-2012r. Badania wód korelują ze związkami i ich pochodnymi znajdującymi się na tych składowiskach i instalacjach, co oznacza, iż dochodzi do ustawicznego uwalniania się zanieczyszczeń z omawianych obszarów produkcyjnych i składowisk, dokonywanie nimi skażenia środowiska gruntowego, a następnie poprzez grunt, dochodzi do migracji zanieczyszczeń do wód podziemnych. Skutkuje to koniecznością niezwłocznego podjęcia działań w celu wyeliminowania źródła zanieczyszczeń ze środowiska gruntowego i zagrożenia powstawania dalszych szkód.

Na zgłaszanym terenie prowadzono w przeszłości oraz obecnie (przez Zakłady Chemiczne "Nitro - Chem" SA) produkcję o charakterze specjalnym. Dane dotyczące miejsca produkcji, rodzaju substancji używanych do produkcji oraz skład fizyko - chemiczny ścieków są objęte tajemnicą. Obiekty te stanowiły i stanowią nadal potencjalne ogniska zanieczyszczeń. Na omawianym terenie zlokalizowane są ponadto stare budynki i instalacje produkcyjne, funkcjonujące także w okresie i po zakończeniu II wojny światowej. Zostały one częściowo zniszczone lub uległy dewastacji, a część z nich jest nadal użytkowana, jako: magazyny, obiekty zaplecza lub miejsca produkcji. Z uwagi na brak informacji o prowadzonej w tych obiektach produkcji i sposobie gospodarowania w minionych latach odpadami poprodukcyjnymi, należy liczyć się z możliwością występowania tam również innych ognisk zanieczyszczeń.

Z.Ch. ZACHEM S.A. zostały zakwalifikowane do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, jednak stan techniczny wielu obiektów (np. korozja instalacji magazynowania chloru, wyeksploatowane wanny pod instalacjami technologicznymi, zbiornikami i miejscami przeładunków chemikaliów, niewystarczającą pojemnością magazynów – chlor, itp.) stwarza zagrożenie powstania szkód w środowisku.

Na zgłaszanym terenie znajduje się sieć kanalizacji poprodukcyjnej, sanitarnej i deszczowej. Stanowi ona zagrożenie dla gruntu i wód podziemnych w przypadku jej awarii. Nieszczelności sieci kanalizacyjnej stanowią zagrożenie skażenia środowiska, ponieważ często jest ona układana na znacznej głębokości i potencjalne zanieczyszczenia są doprowadzane w pobliże strefy saturacji. W przypadku kanalizacji ciśnieniowej nawet niewielka nieszczelność może być przyczyną skażenia. Wody deszczowe z części terenu Zakładu są odprowadzane do gruntu przez studzienki chłonne. Do gruntu, a poprzez grunt do wód podziemnych mogą więc przenikać, gazy i pyły emitowane z tego terenu do atmosfery.

Zagrożenie powstawaniem kolejnych szkód w środowisku i ich wyrządzenie ma miejsce nieprzerwanie do dnia dzisiejszego, co wynika z rodzaju szkodliwych substancji i braku zastosowania skutecznych środków zabezpieczających przed przedostawaniem się ich do środowiska.

Zdarzenia będące przedmiotem niniejszego zawiadomienia, obejmujące wskazane wyżej obszary, występowały zarówno przed dniem 30 kwietnia 2007 r., jak również występują po tej dacie i nie wynikają one z działalności, która została zakończona przed dniem 30 kwietnia 2007 r., bowiem działalność je powodująca prowadzona jest do dnia dzisiejszego, obszary te są nadal chemicznie czynne i powodują niekorzystne dla środowiska skutki. Obowiązek bezspornego ustalenia terminu wystąpienia szkody w środowisku spoczywa na organie ochrony środowiska (wyrok WSA w Warszawie, IV SA/Wa 1634/10, LEX nr 758851).

Jeżeli natomiast chodzi o składowisko przy ul. Zielonej to miało być zrehabilitowane do 2011r., co oznacza, iż także po 30 kwietnia 2007r. działalność na tym składowisku była prowadzona. Drugie składowisko, zlokalizowane na ul. Elektrycznej, jest nadal czynne. Szkodliwe oddziaływanie skażonych gruntów na wody podziemne trwa nadal, co potwierdzają wyniki badań. Oznacza to, że szkoda w środowisku wyrządzana jest nadal. Z uwagi na to, że od wielu lat ścieki przemysłowe odprowadzane były do SW „Kapuściska” nie ma możliwości, by w inny sposób dochodziło do skażenia wód, niż poprzez zanieczyszczone grunty, skoro możliwość odprowadzania ścieków przemysłowych bezpośrednio do wód nie istnieje.

Przedstawione wyżej stanowisko znajduje potwierdzenie w treści pisma WIOŚ z dnia 04.03.2012r. znak WIOŚ-WI.1331.3.30.2013.MW, w którym stwierdzono, iż *„wyniki monitoringu w sposób jednoznaczny wskazują na negatywne oddziaływanie przedmiotowego zakładu na wody podziemne. W szczególności dotyczy to rejonu Ogólnozakładowego Składowiska Odpadów oraz stawu sedymentacyjnego w rejonie składowiska EPI”*. Ponadto z Raportu rocznego z obserwacji i kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) w rejonie Zakładów Chemicznych Zachem S.A. w Bydgoszczy w 2011r., sporządzonego na zlecenie tego Zakładu, wynika, iż *„najbardziej zanieczyszczona woda znajduje się w rejonie składowisk zlokalizowanych na terenie zakładów. Największe zanieczyszczenie posiadają wody w rejonie składowisk przy ul. Zielonej. Biorąc pod uwagę wyniki przeprowadzonych analiz, wody te są złej jakości, ponieważ większość z analizowanych parametrów przekracza dopuszczalne stężenia w rozumieniu Rozporządzenia MŚ. Ujęcie barierowe powstało w celu przejmowania zanieczyszczonego strumienia płynącego ze składowisk przy ul. Zielonej. Zmiany jakości wody ujmowanej przez ujęcie barierowe monitorowane są w comiesięcznych seriach pomiarowych. W dalszym ciągu do ujęcia barierowego dopływają wody znacznie zanieczyszczone. Wody w rejonie stawu sedymentacyjnego EPI (SOE) również są znacznie zanieczyszczone i należy je oznaczyć jako wody złej jakości”*.

Ponadto, w piśmie z dnia 21 marca 2013r. znak L.dz.NS/2620-11-214/2013 Z.Ch.Zachem S.A. wskazują, iż w rejonie północno-wschodnim *„w 2008r. rozpoczęto zgodnie z decyzjami Wojewody Kujawsko – Pomorskiego prowadzenie działań naprawczych środowiska gruntowo-wodnego w rejonie północno-wschodnim ZACHEMU S.A., które spowodują usunięcie z wód podziemnych powyższych zanieczyszczeń. Prace rekultywacyjne zakończono w 2011 roku”*; w rejonie przy ul. Zielonej stwierdza Zakład *„zanieczyszczenie gruntu i wód podziemnych (...) w oparciu o wyniki dokonanych badań opracowano dokumentację na przeprowadzenie działań naprawczych środowiska gruntowo-wodnego w tym rejonie i uzgodniono warunki ich przeprowadzenia z Wojewodą K-P (decyzja znak: WSRiRW-III-DL/6617-2/7/07 z dnia 29.11.2007r.). (...) W I półroczu 2009r. zakończono I etap prac (...) Podczas prac I-go etapu odsłonięto złożę niebezpiecznych odpadów poprodukcyjnych, nagromadzonych w uprzednio zrehabilitowanym składowisku (ok.86 tys. Mg (...), które jest źródłem zanieczyszczenia*

gruntów i wód podziemnych w tym rejonie oraz wód podziemnych spływających w rejon wsi Płatnowo i Łęgowo (w nieuszczelnionym składowisku). Złoże odpadów doraźnie zabezpieczono przed wymywaniem i rozprzestrzenianiem zanieczyszczeń. Usunięcie i unieszkodliwienie tych odpadów lub pełne ich zabezpieczenie będzie przedmiotem odrębnego zadania (Planowane zakończenie prac rekultywacyjnych: 2014r.)”.

W piśmie Z.Ch.Zachem S.A. z dnia 28 maja 2013r. znak: L.dz. NO/NS/2620-11-343/2013 potwierdzono, iż planowane jest na 2014r. zakończenie prac rekultywacyjnych dotyczących „działań mających na celu usunięcie i unieszkodliwienie odpadów lub pełne zabezpieczenie odpadów poprodukcyjnych zdeponowanych w ilościach 86 tys. Mg (...) na składowisku przy ul. Zielonej”, „polegających na wyborze koncepcji oraz zabezpieczeniu środków na usunięcie i unieszkodliwienie odpadów poprodukcyjnych w ilości 86 tys. Mg lub ich pełne zabezpieczenie na dotychczasowym składowisku przy ul. Zielonej (...)”. Wskazano ponadto, iż „trwają uzgodnienia z RDOŚ w Bydgoszczy w sprawie przedstawionego wyżej sposobu zabezpieczenia odpadów. Termin uzgodnień mija 12 czerwca br. (2013r.)”.

W piśmie z dnia 23 stycznia 2014r. znak WSI.511.4.2011.JD.13, doręczonym w dniu 29 stycznia 2014r., kierowanym do Prezydenta Miasta, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy wskazuje jakie działania naprawcze zostały podjęte przez Z.Ch.Zachem S.A. Wyjaśnia, że działania naprawcze w rejonie północno-wschodnim, określone decyzją Wojewody z dnia 29 listopada 2007r. znak WSiRW-III-DL/6617-2/6/07 zakończone zostały w 2011r. W odniesieniu do obowiązków nałożonych decyzją Wojewody z dnia 29 listopada 2007r. znak WSiRW-III-DL/6617-2/7/07 dot. ulicy Zielonej wskazano na działania, które zostały w tym zakresie podjęte, powołując się na sprawozdania, z którego wynika, iż „realizacja zadań przebiega planowo, a zakończenie prac związanych z prowadzeniem działań naprawczych, przewiduje się na maj 2014r.”

W dniu 14 marca 2014r. ogłoszona została upadłość Infrastruktury Kapuściska Spółka Akcyjna w upadłości (KRS 0000160179), następcy prawnego: Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. Grupa Chemiczna CIECH, a wcześniej: Zakładów Chemicznych ZACHEM (KRS 0000091369). Upadłość ta obejmuje likwidację majątku upadłego, natomiast syndykiem masy upadłości został wyznaczony przez sąd p. Grzegorz Floryszak, co znajduje potwierdzenie w postanowieniu z dnia 14 marca 2014r. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy Wydział XV Gospodarczy, sygn. akt XV GU 95/13.

W zaistniałej sytuacji wszczęcie postępowania administracyjnego w przedstawionej sprawie jest prawnie dopuszczalne z mocy art. 144 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. z 2012r. poz.1112 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, jeżeli ogłoszono upadłość obejmującą likwidację majątku upadłego, postępowania administracyjne dotyczące masy upadłości mogą być wszczęte i dalej prowadzone jedynie przez syndyka lub przeciwko niemu. Postępowania, o których mowa, syndyk prowadzi na rzecz upadłego, lecz w imieniu własnym.

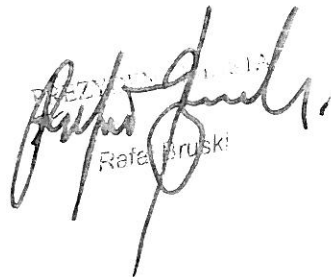
Podstawę prawną zawiadomienia stanowi przepis art. 24 ust.1 i 2 w związku z art. 7 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2014r. poz. 210).

Organem właściwym do prowadzenia sprawy jest zgodnie z art. 7 ust.1 ustawy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, z uwagi na fakt, iż do zgłaszanej szkody dochodziło i dochodzi nadal po

dniu 30 kwietnia 2007 r., w związku z czym przepis przejściowy, określony w art.35 ustawy, nie znajduje w niniejszej sprawie zastosowania.

Stanowisko to znajduje potwierdzenie w ustalonym orzecznictwie (vide - wyrok WSA w Warszawie, IV SA/Wa 1634/10, LEX nr 758851, postanowienie NSA w Warszawie z dnia 28 sierpnia 2008r., II OW 42/08, LEX nr 515658).

Mając na uwadze przedstawione okoliczności faktyczne i prawne złożenie niniejszego wniosku uznać należy za konieczne i uzasadnione.

Rafał Bruski

W załączeniu:

1. Opis instalacji - załączniki 1-10,
2. Mapa pogłądowa lokalizacji instalacji Z.Ch. ZACHEM. –zał. 11,
3. Mapa otworów monitoringu lokalnego – zał. 12,
4. Mapa migracji zanieczyszczeń (mapa zasięgu chmury zanieczyszczeń niereaktywnych) – zał. 13,
5. Zestawienie dokumentacji hydrogeologicznych opracowanych na zlecenie Z.CH. Zachem – zał. 14,
6. Zestawienie raportów i innych dokumentacji z monitoringu opracowanych dla terenu Z.CH. Zachem – zał. 15,
7. Pismo WIOŚ z dnia 04.03.2012r. znak WIOŚ-WI.1331.3.30.2013.MW – zał. 16,
8. Pismo Z.Ch.Zachem S.A. z dnia 21 marca 2013r. znak L.dz.NS/2620-11-214/2013 – zał. 17,
9. Pismo Z.Ch.Zachem S.A. z dnia 28 maja 2013r. znak: L.dz. NO/NS/2620-11-343/2013 – zał. 18,
10. Pismo RDOŚ z dnia 23 stycznia 2014r. znak WSI.511.4.2011.JD.13 – zał. 19,
11. Postanowienie z dnia 14 marca 2014r. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy Wydział XV Gospodarczy, sygn. akt XV GU 95/13 o ogłoszeniu upadłości Infrastruktury Kapuściska Spółka Akcyjna w Bydgoszczy –zał.20.

Otrzymują:

1. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
85-950 Bydgoszcz, ul. Dworcowa 63

Do wiadomości:

2. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
85-018 Bydgoszcz, ul. Piotra Skargi 2
3. Syndyk Masy Upadłości Grzegorz Floryszak
Biuro Syndyka, ul. Stary Rynek 15/21, Bydgoszcz
4. aa

ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU

Grzegorz Boron
21.03.2014

DYREKTOR WYDZIAŁU

Wiesław Gąsiorowski

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA

Grzegorz Floryszak
14.03.2014

Obszar składowiska SOE - staw osadowy epichlorohydryny

dz. nr ew. 7/358, obręb 132 i tereny sąsiadujące w zasięgu jego oddziaływania

Staw osadowy EPI (SOE), wybudowany w 1977 r., jest zlokalizowany w centralnej części Zakładów Chemicznych ZACHEM, ok. 200 metrów na północ od ulicy Lisiej. Jest budowlą ziemną, izolowaną od gruntu warstwą folii PCW (dno i ściany boczne) i wyposażoną w układ odprowadzania wód nadosadowych. Zajmuje powierzchnię około 3,0 ha, ma do 9 m głębokości i łączną pojemność około 172 000 m³. Wytrącał się w nim siarczan wapnia (gips) oraz wodorotlenki magnezu i węglany wapnia. Po uruchomieniu w 1997 r. Centralnej Stacji Neutralizacji ścieków (CSN), przestał być wykorzystywany i został poddany rekultywacji metodą transformacji roślinnej, przy wykorzystaniu osadów pościekowych zdeponowanych w Centralnym Zbiorniku Uśredniającym (CZU) i Izolowanym Składowisku Osadów (ISO). Substratami do wytworzenia kompozytu – warstwy biologicznej były: ustabilizowane komunalne osady ściekowe z Biologicznej Oczyszczalni Ścieków „Kapuściska” oraz zhumifikowany odpad drzewny zawierający korę.

W rejonie Stawu Sedymentacyjnego SOE występują duże zanieczyszczenia wód podziemnych, które łączą się z zanieczyszczonymi wodami podziemnymi z rejonu ul. Lisiej. Substancjami zanieczyszczającymi są przede wszystkim chlorki, siarczany, sól, wapń, żelazo, mangan, rtęć, ołów i azot amonowy, pH jest niskie (kwaśne), wysoka jest barwa, sucha pozostałość i twardość. Część zanieczyszczeń może pochodzić z nieszczelności stawu. Istnieje możliwość dopływu zanieczyszczeń z innych rejonów Zakładu jak również zagrożenie skażenia głównego, czwartorzędowego poziomu wodonośnego ze względu na prawdopodobny kontakt hydrauliczny pomiędzy warstwą przypowierzchniową i główną. W rejonie stawu osadowego stwierdzono, że jakość wód podziemnych jest na ogół zła (poza klasyfikacją), ze względu na wysokie zawartości m.in. ołowiu, fenoli, siarczanów, rtęci i kwaśny odczyn pH. Z dokumentu pn. „Dodatek nr 2 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w rejonie Zakładów Chemicznych w Bydgoszczy – podsumowanie wyników monitoringu lokalnego jakości wód podziemnych w latach 2005-2009”, kwiecień 2010 r. opracowanego przez Przedsiębiorstwo Geologiczne Sp. z o.o. w Kielcach wynika, iż w na podstawie wyników badań przeprowadzonych w okresie czterech lat, obserwuje się pogorszenie jakości wód – największe zmiany dotyczą wody z piezometru PSS1, gdzie wzrosły stężenia ołowiu, żelaza, przewodności elektrycznej. W pozostałych otworach stwierdzono przekroczenie: siarczanów, fenoli lotnych, ołowiu, żelaza, potasu i manganu. Z dokumentu „Raport roczny z obserwacji i kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) w rejonie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy w 2009 r.”, marzec 2010 r. opracowanego przez Przedsiębiorstwo Geologiczne Sp. z o.o. w Kielcach wynika, że potencjalnymi źródłami zanieczyszczeń środowiska gruntowo-wodnego w centralnej części Zakładów Chemicznych ZACHEM są: składowisko odpadów niebezpiecznych przy ul. Lisiej, nieczynny staw sedymentacyjny (SOE) oraz nieczynne składowisko popiołów EC III. Kolejny dokument „Raport roczny z obserwacji i kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) w rejonie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy w 2011 r.”, marzec 2012, opracowanego przez Przedsiębiorstwo Geologiczne Sp. z o.o. w Kielcach potwierdza, że wody podziemne w rejonie stawu sedymentacyjnego SOE klasyfikowane są do wód złej jakości z uwagi na przekroczenia rtęci, azotanów, azotanów, ołowiu, fenoli lotnych, siarczanów, chlorków manganu, wapnia, sodu, TOC, PEW. W podsumowaniu ww. Raportu znajduje się stwierdzenie, iż na obszarze Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. istnieje szereg źródeł zanieczyszczeń, mających wpływ na wody podziemne jak i środowisko gruntowe. Potencjalnymi ogniskami zanieczyszczeń są składowiska odpadów przy ul. Zielonej i staw sedymentacyjny SOE.

Obszar instalacji EPI (epichlorohydryny)

dz. nr ew. 7/13, obręb 132 i tereny sąsiadujące w zasięgu jego oddziaływania

Obszar instalacji w tym staw sedymentacyjny EPI zajmuje powierzchnię 3.0 ha. Do 1998 r. zrzucano do niego szlamy solankowe z osadnika Dorra na Wydziale Elektrolizy Solanki S-9000 oraz ścieki poprodukcyjne z Wydziału Epichlorohydryny. W stawie wytrącały się i osadzały węglany wapnia, wodorotlenki magnezu oraz siarczany wapnia (gips). Staw ma ponad 172 tys. m³ pojemności i jest w znacznym stopniu wypełniony osadami. Staw od gruntu izolowano jedną warstwą folii PCV.

Staw sedymentacji EPI znajduje się w centralnej części Z.Ch. ZACHEM, gdzie znajdował się także duży kompleks produkcyjny Zakładu Syntezy – Kompleks Monomerów. Głównym surowcem do produkcji była solanka, dostarczana na teren rurociągiem z Inowrocławia. W procesie powstawało szereg produktów odpadowych, w tym odpady niebezpieczne: orto-izomery TDA, smoly podestylacyjne TDI, zużyty węgiel aktywny z produkcji fosgeny, szlamy azbestowe powstające przy regeneracji elektrolizerów. Z dokumentu pn. „Dodatek nr 2 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w rejonie Zakładów Chemicznych w Bydgoszczy – podsumowanie wyników monitoringu lokalnego jakości wód podziemnych w latach 2005-2009” wynika, iż jakość wód w centralnej części Zakładów jest bardzo złej jakości, przeważają przekroczenia wskaźników takich jak: siarczany, jon amonowy, ołów, fenole lotne, manganu.

W otworach obserwacyjnych zlokalizowanych w sąsiedztwie stawu sedymentacyjnego SOE obserwuje się pogarszanie jakości wód podziemnych. Największe zmiany dotyczą piezometru PSS1 gdzie znacznie wzrosło stężenie ołowiu. W pozostałych otworach stwierdzono przekroczenia siarczanych, fenoli lotnych, ołowiu, żelaza, potasu i manganu.

ASSTENIA DOKRETORA WYDZIAŁU

Grzegorz Boroń
25.03.2014DYREKTOR WYDZIAŁU
27.03.2014
Wiesław ZerkantowskiGłówny
2014.03.27.

Obszar CSN Centralnej Stacji Neutralizacji

dz. nr ew. 7/342, obręb 132 i tereny sąsiadujące w zasięgu jego oddziaływania

Wybudowana i oddana do eksploatacji w 1997 r. mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków (CSN), która przejmowała ścieki z terenu Z.Ch. ZACHEM. Dzięki oczyszczalni ścieków ograniczone zostały bądź wyeliminowane zanieczyszczenia zawarte w ściekach takie jak fenol, nitrobenzen, anilina, formaldehyd, rtęć, itp. Oczyszczalnia umożliwiła ustabilizowanie pH ścieków i przygotowała ścieki do ich dalszego oczyszczania na oczyszczalni biologicznej. Istnieje podejrzenie, że na dzień dzisiejszy oczyszczalnia nie pracuje. Ścieki spływające kanalizacją zakładową płyną dalej na oczyszczalnię biologiczną bez podczyszczania, co może spowodować problemy na oczyszczalni ścieków KAPUŚCISKA.

DYREKTOR WYDZIAŁU

2014.03.14
Zdzisław Zieliński

[Signature]
2014.03.27.

Obszar trzech składowisk szlamu anilinowego

od strony zachodniej dz. nr ew. 7/171, obręb 136; środkowej dz. nr ew. 7/172, obręb 136; wschodniej 112/5, obręb 136 i tereny sąsiadujące w zasięgu ich oddziaływania

Osadniki i plac haldowy szlamu anilinowego funkcjonowały od roku 1950. Do roku 1990, szlamy po oddestylowaniu aniliny tłoczone były do dolów, celem oddzielenia wody. Przy takim sposobie składowania, do wód podziemnych dostawały się znaczne ilości zanieczyszczeń, a składowisko stanowiło tu źródło dodatkowego zasilania pierwszej warstwy wodonośnej. Z dolów, po odsączeniu wody, szlamy haldowane były na placu o powierzchni około 2,5 ha.

Znaczne skażenie wód podziemnych stwierdzono w linii piezometrów kontrolnych P6, 187, P7 i P11. Głównymi związkami zanieczyszczającymi są anilina, nitrobenzen, nitrotoluen, toluidyny oraz fenole, siarczany i mangan. Wody charakteryzują się bardzo wysokim ChZT, kwaśnym odczynem pH, dużą twardością. Skażenia spowodowane są produkcją aniliny i nitrobenzenu w latach 1950 – 1990 i rozciągają się od rejonu osadników i placu składowego szlamów anilinowych poprzez teren Nitro-Chem (dawne obiekty produkcyjne), i teren Spółki Trans-Clean i dalej poza teren ZACHEM-u. Z przeprowadzonych badań wynika, że strumień zanieczyszczeń splywa z wodami gruntowymi w kierunku Wisły. Zanieczyszczenia stwierdzono w piezometrze P11, położonym poza terenem ZACHEM-u (ok. 650 m w kierunku północno wschodnim od granicy Zakładów), w strefie drenażu wód podziemnych w dolinie Wisły a także, w znacznym rozcieńczeniu, w położonych dalej rowach melioracyjnych.

Może się to wiązać z istnieniem w przeszłości ogniska zanieczyszczeń w postaci osadników i haldy odpadów z produkcji aniliny, z których, w ciągu wielu lat, zostały wyplukane te substancje i migrują wraz z wodami gruntowymi. Również produkcja aniliny na Wydziale 2000, której zaprzestano, mogła być źródłem skażenia tego terenu nitrobenzenem i aniliną np. z nieszczelnej instalacji kanalizacyjnej lub wycieków technologicznych. Sytuację komplikuje fakt, że znaczna część tego terenu jest objęta produkcją specjalną, realizowaną przez „NITRO-CHEM” S.A.

TYP... DYREKTORA WYDZIAŁU

27.03.2014

DYREKTOR WYDZIAŁU

27.03.14
Mieczysław Zambrowski

18.14.03.27.

Obszar „Starej kotłowni”

w obszarze nieruchomości dz. nr ew. 1/154, 1/155 i 1/156, 1/172, obręb 136

W budynku nr 578 (Stara Kotłownia) znajdowały się różne odpady gromadzone w ubiegłych latach a pochodzące z różnych instalacji Zakładów Chemicznych ZACHEM.

Odpady te znajdowały się w bardzo zniszczonych różnych opakowaniach typu worki papierowe, polietylenowe, hoboki, beczki bez jakiegokolwiek opisu jakie substancje były w nich zdeponowane. Składowano tam m.in.: chloroanilinę, kwas oleinowy, chloronitrobenzen, żywice fenolowo-formaldehadowe, estry m. in. kwasu benzenosulfonowego i wiele innych odpadów poprodukcyjnych

W zbiorniku (betonowy silos na węgiel) starej kotłowni magazynowane były opilki żeliwne używane w procesie redukcji nitrobenzenu w celu otrzymywania aniliny.

Pozostałość opilek żeliwnych z głównego zbiornika została usunięta na początku lat 90-tych XX wieku, tj. przed przejściowym magazynowaniem w tym zbiorniku smół podestylacyjnych (m.in. smoly podestylacyjne z produkcji TDI oraz orto-izomery TDA) pochodzących z ówczesnych nadpiętrzeń na składowisku przy ul. Lisiej, a które później zostały wywiezione do Cementowni Lafarge (Kujawy) i Koksowni w Bytomiu.

W rejonie tym mimo wieloletniego użytkowania zbiornika związanego z magazynowaniem smół podestylacyjnych nie prowadzono działań rekultywacyjnych - naprawczych środowiska gruntowo-wodnego.

W piezometrach P6 i P6A stwierdzono bardzo silne zanieczyszczenie wód. Już w latach 90-tych XX wieku woda pobierana z otworu P6 była poza klasyfikacją. Decydowały o tym bardzo wysoka sucha pozostałość, barwa, utlenialność (i ChZT), zawartość węgla organicznego, wapnia, żelaza, manganu, chlorków i fenoli lotnych. Brak było danych do określenia ogniska zanieczyszczeń. Nie było wykluczone, że jest ono oddalone od otworu. Wskazywać na to mogła jakość wody w zlokalizowanym w sąsiedztwie otworze P6A, ujmującym przypowierzchniową warstwę wodonośną. Decydowała o tym bardzo wysoka zawartość azotu azotynowego, żelaza, azotu amonowego oraz barwa i przewodnictwo elektryczne.

Charakterystycznymi substancjami zanieczyszczającymi są tu, nie występujące w przyrodzie, nitrobenzen i anilina oraz inne związki organiczne (w tym m.in. nitrotoluen, anilinę i fenole). W wodzie pobieranej z otworu P6 potwierdzano wieloletnimi badaniami także bardzo wysoką zawartość siarczanów, manganu oraz chlorków i żelaza. Woda była bardzo twarda, miała bardzo wysoką suchą pozostałość, utlenialność (ChZT) i zawartość węgla organicznego. Konieczne jest pilne podjęcie prac i badań, które określiły by ognisko zanieczyszczenia i zasięg przestrzenny strefy zanieczyszczeń.

ASIAKOWSKI ZAKŁAD S.A. W OZDZIALU

ba
Zdzisław Boron
27.03.2014

DYREKTOR WYDZIAŁU

27.03.14
Zdzisław Boron

2014.03.27.

Obszar Instalacji DNT Dinitrotoluenu

dz. nr ew. 1/40 obręb 136 i tereny sąsiadujące w zasięgu jego oddziaływania

Instalacja produkcji DNT w Kompleksie Monomerów M-9600 składała się z następujących obiektów:

- zasadniczego obiektu produkcyjnego, w którym prowadzony był proces technologiczny otrzymywania gotowego wyrobu tj DNT (dinitrotoluenu),
- obiektów magazynowych surowców wraz ze stanowiskami rozładunku cystern kolejowych i autocystem, (zbiornika magazynowego mieszaniny nitrującej, kwasu siarkowego i azotowego, zbiornika ciśnieniowego podziemnego z NH_3 , zbiornika podziemnego toluenu),
- obiektu zbiorników pośrednich, z których poszczególne surowce były bezpośrednio dozowane do obiektu produkcyjnego (kwas siarkowy, kwas azotowy, nitroza, amoniak ciekły, toluen techniczny, DNT)
- obiektu magazynowego gotowego produktu (zbiornika magazynowego DNT).

W rejonie tym mimo wieloletniej produkcji nie badano środowiska gruntowo-wodnego.

W przyległym piezometrze P10 (ok. 100 m od instalacji DNT) w badaniach Państwowego Instytutu Geologicznego z 2008 roku stwierdzono wysokie stężenia chlorków, siarczanów i związków azotu. Już w latach 90-tych XX wieku woda z otworu P10 była złej jakości. Decydowały o tym bardzo wysoka utlenialność i przewodnictwo oraz bardzo wysoka zawartość żelaza, cynku i azotu amonowego. Wysoka była również barwa wody, sucha pozostałość, zawartość chlorków, sodu i węgla organicznego. Prowadzenie produkcji specjalnej znacznie utrudnia identyfikację ogniska skażenia.

W rejon otworu P10 okresowo dopływają zanieczyszczenia, wzrasta zawartość chlorków, sodu, siarczanów i związków azotu oraz nie rozpoznanych substancji organicznych. Okresowo w wodzie pobieranej z otworu oznaczono znaczne ilości RWO, cynku, metali ciężkich. Obserwowano także podwyższone stężenia fenoli lotnych, miedzi i in.

ASTRA POLSKA S.A. WYDZIAŁ

GRUPA MIRON

27.02.2014

DYREKTOR WYDZIAŁU

27.02.2014
Złotej Złoty Szwaki

27.02.2014

Obszar składowiska przy ulicy Zielonej i Izolowanego Składowiska Osadów przy ul. Elektrycznej
ISO dz. nr ew. 9/104, obręb 137, Zielona dz. nr ew. 9/105, obręb 137, składowisko ogólnozakładowe
dz. nr ew. 9/103, obręb 137 i teren sąsiadującym w zasięgu ich oddziaływania

Na terenie Izolowanego Składowiska Osadów (ISO) od 1992 r. były deponowane osady z Centralnego Zbiornika Uśredniania Ścieków. Ma ono około 4 ha powierzchni i pojemność około 188 tys. m³ (do końca 1996 r. złożono tu około 33,5 tys. m³ odpadów).

Największą degradację wody podziemnej stwierdzono w rejonie składowisk przy ul. Zielonej. Jest to woda złej jakości (poza klasyfikacją). Przyczyną degradacji jest nieizolowane składowisko odpadów produkcyjnych zlokalizowane pomiędzy Izolowanym Składowiskiem Odpadów ISO przy ul. Elektrycznej a Ogólnozakładowym Składowiskiem Odpadów przy ul. Zielonej. Wyniki badań potwierdzają silne zanieczyszczenie wód na całej szerokości odpływu (zawartość fenoli, siarczanów i sodu, wysoka barwa, pH, twardość, sucha pozostałość, ChZT i CWO). Zwraca uwagę obecność znacznych ilości metali ciężkich, w tym rtęci, we wszystkich przebadanych otworach. W strefie drenażu wód wypływających z rejonu składowisk przy ul. Zielonej, zlokalizowano w 1992 r. ujęcie barierowe w dolinie Wisły w celu odprowadzania tych silnie zanieczyszczonych wód do kanalizacji zakładowej, zapobiegając w ten sposób ich rozprzestrzenianiu i dalszej migracji w kierunku wsi Płatnowo i rzeki Wisły. Wody ze studni ujęcia barierowego były pozaklasowe i były odprowadzane wprost do oczyszczalni ścieków Kapuściska. Ze względu na ujawnianie się zanieczyszczeń w rowach melioracyjnych w rejonie Płatnowa uruchomiono w 2005 roku ściankę szczelną na odpływie wód podziemnych z rejonu składowisk z odpompowywaniem ujętych w drenażu zanieczyszczonych wód do Centralnej Stacji Neutralizacji Ścieków CSN, jednak przesłona nie spełnia swojego zadania i z rejonu ISO nadal spływają zanieczyszczenia. Wody drenażowe są kierowane do przepompowni, a z niej do sieci kanalizacji ściekowej Zakładu.

Pomiędzy ISO i składowiskiem ogólnozakładowym na ul. Zielonej, w latach 1960-75 w dawnym wyrobisku poeksploatacyjnym składowano odpady produkcyjne, m.in. siarczyn pofenolowy, odpady z produkcji barwników, grys wapienny. Woda gruntowa wypływająca spod składowisk przy ul. Zielonej jest silnie zanieczyszczona m.in. siarczanami, siarczkami i fenolami. Charakter tych zanieczyszczeń wskazuje, że ich źródłem są przede wszystkim zgromadzone odpady produkcyjne. Wody gruntowe przemywają coraz mniejszą ilość odpadów i lugują z nich substancje rozpuszczalne powodując, że poniżej lustra wody jest coraz więcej osadów słabo- lub nierozpuszczalnych. Dodatkowy ładunek zanieczyszczeń dostaje się do wód gruntowych w wyniku przemywania zdeponowanych odpadów przez wody pochodzące z opadów atmosferycznych.

Z dokumentu pn. „Dodatek nr 2 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w rejonie Zakładów Chemicznych w Bydgoszczy – podsumowanie wyników monitoringu lokalnego jakości wód podziemnych w latach 2005-2009” wynika, że wody pobierane z otworu Pz7 uległy znacznemu pogorszeniu (wskaźnik fenoli lotnych, arsenu, rtęci, kadmu) i klasyfikuje się je w wodach złego stanu chemicznego klasy V. Tak samo jak wody pobierane z otworów P13 i P14. Z monitoringu lokalnego wykonanego w kolejnych latach wynika, że wody pobierane z piezometru P13 zawiera wody złej jakości. Największe przekroczenia wartości granicznych obserwowane są dla wskaźników: chlorki, fenole, siarczany, wapń, przewodność elektryczna właściwa, sód, potas, cynk, kadm. W piezometrze P18 obserwowano wysokie stężenia fenoli. O złym stanie wód zdecydowała zawartość składników toksycznych ołowiu, kadmu i niklu. Zaś w piezometrach P17, P19, P20 i P21 stwierdzono podwyższone zawartości stężeń zanieczyszczeń substancji toksycznych kadmu i niklu.

W naturalnym zagłębieniu w latach 1950-1975 ZACHEM składował m.in. odpady niebezpieczne takie jak pofenolowy siarczyn sodowy z byłej produkcji fenolu, pak pofenolowy z produkcji kleju rezokol i odpady z produkcji półproduktów i barwników. Depozycja odpadów w tym składowisku trwała do czasu wybudowania i oddania do eksploatacji składowiska odpadów niebezpiecznych przy ul. Lisiej

(w ramach budowy instalacji produkcyjnych obecnego Kompleksu Monomerów) i zintensyfikowania zagospodarowywania pofenolowego siarczynu sodowego w zakładach celulozowo- papierniczych. Po zaprzestaniu składowania odpadów przy ul. Zielonej urządzono na nim plac spalań odpadów innych niż niebezpieczne, niebezpiecznych z produkcji specjalnych (odpadowe nitrozwiązki) oraz wypalania urządzeń i armatury wygumowanej. Prawdopodobnie w okresie przejściowym, tj. od momentu zaprzestania składowania odpadów na opisywanym składowisku do czasu oddania do użytkowania Ogólnozakładowego Składowiska przy ul. Zielonej składowano na jego pobrzeżach odpady inne niż niebezpieczne, które później zabezpieczono warstwą ziemi.

ASSTIPŁA OSOBY DYREKTORA WYDZIAŁU

27 03 2024

DYREKTOR WYDZIAŁU

27 03 2024

2014.03.27.

Obszar dawnego Zakładów Barwników

dz. nr ew. 7/278, 7/30, 7/115, 7/82, 7/175, 7/314, 7/295, 7/148, 7/362, 7/307, 7/355, 7/299, obręb 132 i tereny sąsiadujące w zasięgu ich oddziaływania

Badany teren Zakładu Barwników stanowi obszar o powierzchni 4,4 ha. Jest to teren m.in. byłej produkcji Kwasu H, chlorku cyjanuru, benzenosulfochlorku i produkcji barwników, w tym: barwniki azowe (zawierające grupę -N=N-), barwniki nitrowe (zawierające grupę -ON₂), barwniki nitrozowe (obecna w nich jest grupa -ON), barwniki antrachinowe, gryfalanowe i inne.

W trakcie produkcji powstawało szereg odpadów, w tym odpady niebezpieczne: pozostałości poreakcyjne i podestylacyjne z produkcji barwników organicznych zawierające m.in. zanieczyszczone tlenki żelaza i aminy, węgiel aktywny i zużyte sorbenty, produkty rozkładu amin oraz klarowania roztworów półproduktów i barwników.

Na terenie Zakładu Barwników były gromadzone w wydzielonych pomieszczeniach np.: szlam chromowy, powstały jako produkt uboczny przy produkcji barwników gryfalanowych oraz odpady zawierające rtęć (po zlikwidowanej produkcji 1,5- i 1,8-disulfoantrachinonu).

Dół szlamowy przy WT-12 o powierzchni około 0,07 ha, składowano w nim szlamy i smoly poredukcyjne z produkcji barwników. Funkcjonował od roku 1962 do roku 1993, kiedy to dół opróżniono i zasypano piaskiem.

Woda pobierana ze studni S17 ujęcia dW XI jest zanieczyszczona i została zaliczona jako „woda pozaklasowa”. Jakość tej wody została określona w Raporcie rocznym z obserwacji i kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) w rejonie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. na zlecenie ZACHEM S.A. (rok oprac. 2012). Z raportu też wynika, że jest widoczna tendencja do ponownego wzrostu zawartości w wodzie głównych wskaźników decydujących o złej jakości wody pobieranej z otworu - jonu chlorkowego i azotu amonowego. Do otworu nadal więc dopływają zanieczyszczenia.

Analizę zmian jakości wody w północnej części Zakładów Chemicznych, oparto na wynikach badań monitoringu: otworu S17 oraz S1. Oba otwory ujmują główną (drugą) czwartorzędową warstwę wodonośną. W otworze S17 woda ma wysoką suchą pozostałość i znaczne ilości chlorków i sodu oraz okresowo azotu amonowego i żelaza. Woda pobierana z otworu S1 zawierała znaczne ilości azotu amonowego, podwyższone stężenia fenoli, ołowiu, kadmu i żelaza. Wg dodatku nr 2 do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w rejonie Zakładów Chemicznych w Bydgoszczy (*podsumowanie wyników monitoringu lokalnego jakości wód podziemnych w latach 2005-2009*) wynika konieczność przeprowadzenia prac i badań zmierzających do określenia ogniska zanieczyszczeń wynika przede wszystkim z możliwości migracji zanieczyszczeń do trzeciorzędowego piętra wodonośnego, które na tym terenie stanowi jeden z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w Polsce (nr 140) wymagających ochrony. W rejonie tym istnieje więź hydrauliczna pomiędzy zanieczyszczonym piętrzem czwartorzędowym i piętrzem trzeciorzędowym.

Z pobieżnej analizy można przypuszczać, że najbardziej prawdopodobne ognisko zanieczyszczeń może być zlokalizowane na obszarze instalacji Kompleksu Monomerów, które jest zlokalizowane około 1 km na południe od otworu S17 (na kierunku dopływu wody do otworu). Niewykluczone, że zanieczyszczenia mogą pochodzić z awarii kanalizacji, rurociągu i zbiorników solanki (będącego jednym z głównych surowców) lub ze zrzutu ścieków do stawu sedymentacyjnego SOE.

DYREKTOR WYDZIAŁU

29.03.14
Wrocław, 29.03.2014

OSTĘPCZY DYREKTOR WYDZIAŁU

21.05.14

2014.03.27.

Trasa rurociągu solanki

teren wokół trasy przebiegu rurociągu solanki dz. nr ew. 2/107, obręb 133, dz. nr ew. 7/50, 7/211, 7/212, 7/316, 7/323, obręb 132

Potencjalnymi ogniskami zanieczyszczenia może być rurociąg solanki. Rurociągiem przetłaczana była solanka z kopalni soli z Inowrocławia (Solno) do instalacji elektrolizy solanki M-9000.

Długość rurociągu to ok. 45 km z czego podziemna długość rurociągu o długości ok. 40 km. Długość całego rurociągu stanowiącego własność ZACHEM S.A. wynosi ogółem 40,5 km. Do Kompleksu Monomerów doprowadzana była solanka z Inowrocławskich Kopalni Soli rurociągiem podziemnym przechodzący przez tereny leśne, pod drogami komunikacji publicznej i kolejowej oraz w dużej części biegnącej w gruntach rolnych, który na terenie Z.CH. ZACHEM S.A. prowadzony jest na estakadzie.

Do grudnia 2012 roku rurociąg służył do dostarczania solanki, która płynęła z kopalni Góra podziemnym, tworzywowym rurociągiem o średnicy 500 mm do miejscowości Sikorowo k/Inowrocławia. Od miejscowości Sikorowo do Inowrocławia solanka płynie podziemno - naziemnym rurociągiem stalowym, o różnych odcinkowo średnicach, do osiedla Solno w Inowrocławiu, gdzie zlokalizowana jest pierwsza studnia (SP-Solno – z przepompownią) należąca do wydziału M-9000.

Od tej studni rurociąg o jednolitej na całym odcinku średnicy 250 mm i długości 37,4 km kieruje solankę do zbiorników V-2 i V-3 na instalacji oczyszczania solanki.

Rurociąg jest wykonany ze stali S-35 i na przeważającej długości większości trasy przebiegu jest rurociągiem podziemnym (dopiero na terenie Zakładów Chemicznych znajduje się na estakadzie).

Rurociąg jest wyposażony w 99 komór w tym 43 studzienki spustowe, 35 studzienek odpowietrzających i 22 studzienki przejściowe.

Posiada zabezpieczenie bierne - otulina bitumiczna, oraz czynne - ochrona katodowa, prawdopodobnie wyłączona.

Solanka rurociągiem sływa grawitacyjnie - samotokiem, na podstawie różnicy wysokości pomiędzy kopalnią Góra a instalacją docelową, która wynosi 24 m.

Solanka stwarza specyficzne zagrożenie znacznego zasolenia gleby. Zagrożenie dla środowiska, zwłaszcza gruntowo-wodnego stwarza eksploatacja infrastruktury przesyłowej solanki (rurociąg, studzienki i przepompownie). Na dzień dzisiejszy brak informacji czy rurociąg został opróżniony, czy są stosowane zabezpieczenia techniczne, kto przeprowadza systematyczny przegląd techniczny, nadzór nad eksploatacją magistrali przesyłowej.

Obszar Instalacji Kompleksu Monomerów

dz. nr ew. 7/148, 7/163, 7/165, 7/351, 7/357, 7/365, 7/367, 7/369, 7/370, 7/371, 7/372, 7/348, 7/402, 7/403, obręb 132 i tereny sąsiadujące w zasięgu jego oddziaływania

Na terenach przemysłowych Kompleksu Monomerów (KM) zwłaszcza w granicach zlikwidowanych instalacji produkcyjnych należy się liczyć z silnym przekształceniem profilu glebowego, który najczęściej mogą tworzyć różnego rodzaju nasypy i utwory z dużym udziałem gruzu i innych odpadów mineralnych jak i zanieczyszczeń antropogenicznych.

Badań gruntu na omawianym terenie nie prowadzono jednakże stwierdzone zanieczyszczenie wód gruntowych pozwalają prognozować, że istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia przypadków stwierdzenia zanieczyszczenia gruntów w całym kompleksie przemysłowym, które spowodowane były dotychczasową działalnością Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A.

Za potencjalne ogniska zanieczyszczeń należy uznać instalacje: Kompleksu Monomerów i Epichlorohydryny oraz d. Barwników. W przeszłości znaczne zagrożenie stanowiły również wydział produkcji fenolu, Wydział "S" w sąsiedztwie ujęcia wody pitnej oraz wydział półproduktów. W Zakładzie EPI w instalacji chlorku allilu (AC) i epichlorohydryny (EPI) – znajdowała się wolno stojąca instalacja spalania ciekłych pozostałości z rektyfikacji chlorku allilu i epichlorohydryny, wraz z węzłem do produkcji kwasu solnego i węzłem katalitycznego spalania odgazów chloroorganicznych.

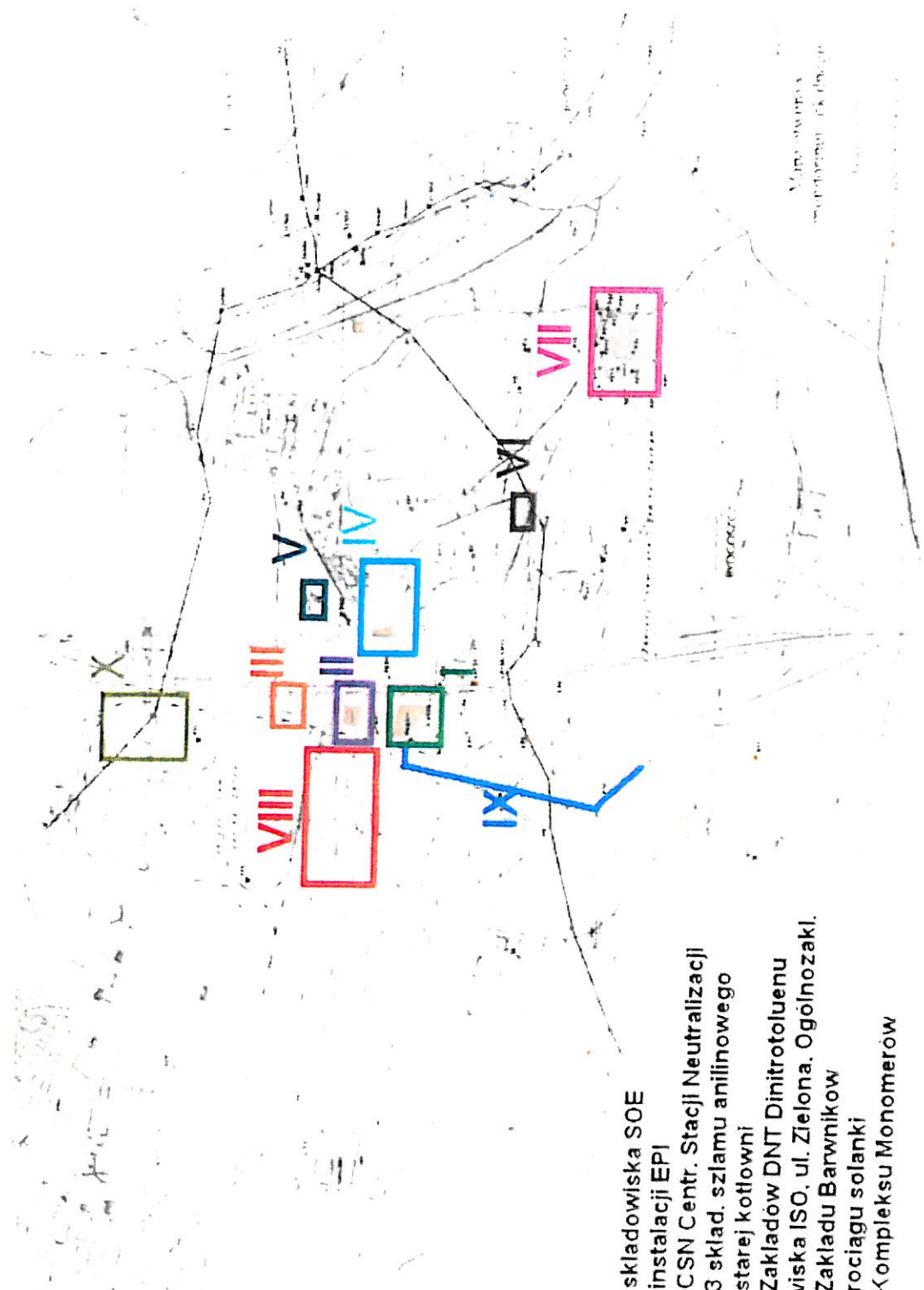
KSTĘPCZAKI WYDZIAŁU

27.05.2014

DYREKTOR WYDZIAŁU

27.05.2014

Główny
2014.05.27.

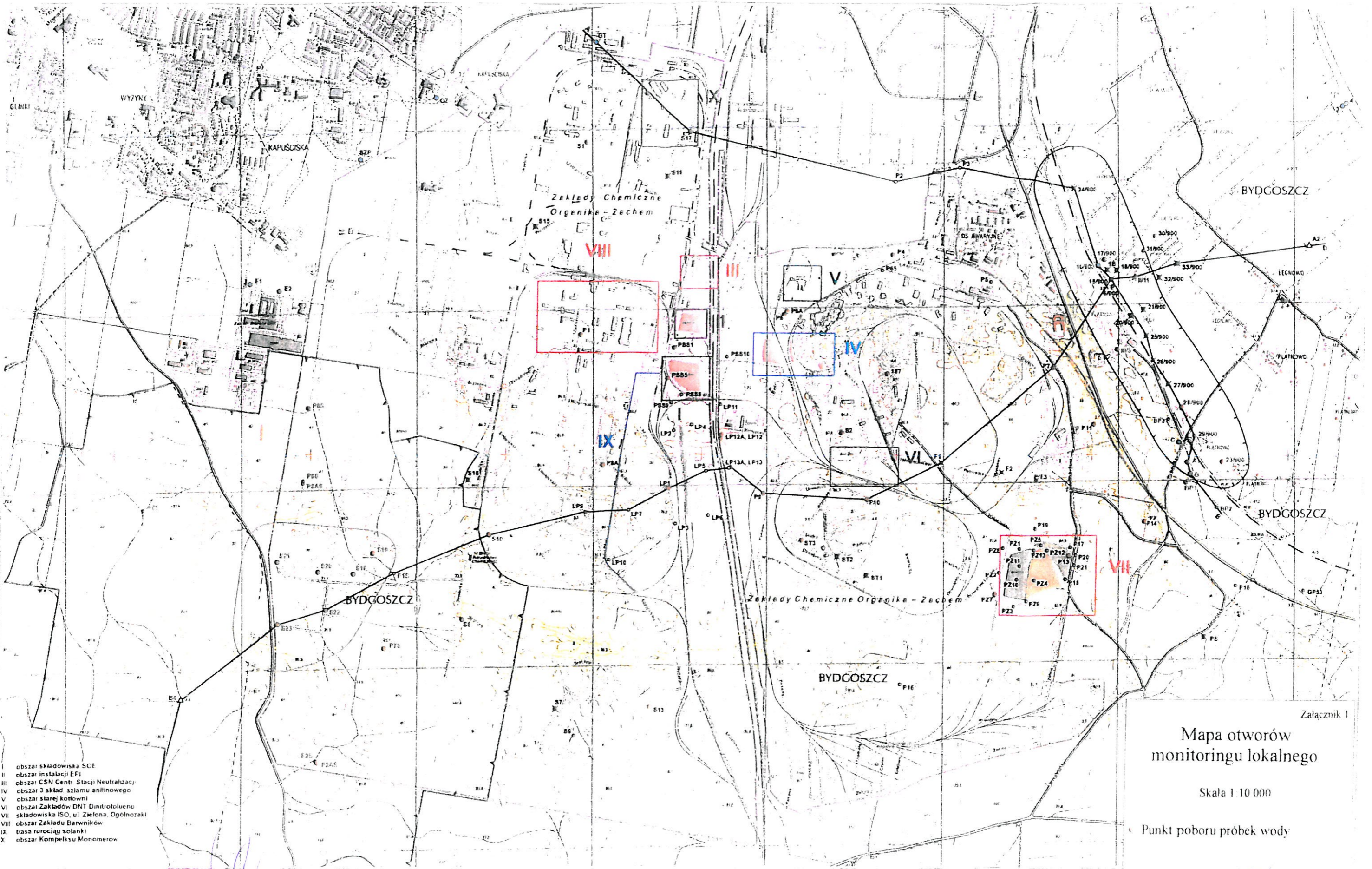

- I. obszar składowiska SOE
- II. obszar instalacji EPJ
- III. obszar CSN Centr. Stacji Neutralizacji
- IV. obszar 3 skład. szlamu anilinowego
- V. obszar starej kotłowni
- VI. obszar Zakładów DNT Dinitrotolenu
- VII. składowiska ISO, ul. Zielona, Ogólnozaki.
- VIII. obszar Zakładu Barwników
- IX. trasa rurociągu solanki
- X. obszar Kompleksu Monomerów

DYREKTOR
 27.03.2014
 Zawisza

27.03.2014

27.03.2014

- I obszar składowiska SOE
- II obszar instalacji EPI
- III obszar CSN Centri Stacji Neutralizacji
- IV obszar 3 skład szlamu anilinowego
- V obszar starej kotłowni
- VI obszar Zakładów DNT Dinitrotolenu
- VII składowiska ISO, ul Zielona, Ogólnozaki
- VIII obszar Zakładu Barwników
- IX trasa rurociąg solanki
- X obszar Komplexu Monomerów

Załącznik 1
 Mapa otworów
 monitoringu lokalnego
 Skala 1:10 000
 Punkt poboru próbek wody

13.03.2014

2014.03.27.

**MAPA ZASIĘGU CHMURY
ZANIECZYSZCZEŃ NIEREAKTYWNYCH**
Skala 1: 25 000

DA

Zestawienie dokumentacji hydrogeologicznych opracowanych na zlecenie Z.CH. Zachem.

1. Dokumentacja hydrogeologiczna badań migracji skażeń w rejonie Zakładów Chemicznych Organika-Zachem w Bydgoszczy A. Narwojsz 1988 r.
2. Dokumentacja określająca warunki hydrogeologiczne w rejonie Zakładów Chemicznych w Bydgoszczy, A. Narwojsz 1999 r.
3. Dodatek nr 1 do dokumentacji określającej warunki hydrogeologiczne w rejonie Zakładów Chemicznych w Bydgoszczy (podsumowanie wyników badań w lokalnym monitoringu jakości wody w latach 1999-2003); Przedsiębiorstwo Hydrogeologiczne Sp. z o.o. Gdańsk 2004 r.
4. Dokumentacja hydrogeologiczna z rozpoznania stopnia i zasięgu zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w północno-wschodniej części terenu Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy . GEO-KAT Sp. z o. o. Warszawa.
5. Dodatek nr 2 do dokumentacji określającej warunki hydrogeologiczne w rejonie Zakładów Chemicznych w Bydgoszczy (podsumowanie wyników badań w lokalnym monitoringu jakości wody w latach 2005-2009); Przedsiębiorstwo Geologiczne Sp. z o.o. Kielce 2010 r.

ASTER DOKUMENTACJA WYDZIAŁU

Bożena Boroń

27.03.2014

DYR DOKUMENTACJI WYDZIAŁU

Włodzisław Ziemostowski

[Handwritten signature]
21.03.2014

Zestawienie raportów i innych dokumentacji z monitoringu opracowanych dla terenu Z.CH. Zachem

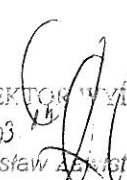
1. Raporty roczne z obserwacji i kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) w rejonie Zakładów Chemicznych Zachem SA w Bydgoszczy w latach 1997-2012
2. Raporty roczne z obserwacji i kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) ujęcia barierowego Zakładów Chemicznych Zachem SA w Bydgoszczy, w latach 1997-2012.
3. Raporty roczne z obserwacji i kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) w rejonie składowisk przy ul. Zielonej na terenie Zakładów Chemicznych Zachem SA w Bydgoszczy w latach 1997-2012.
4. Raporty roczne z obserwacji i kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) w rejonie stawu osadowego SOE Zakładów Chemicznych Zachem SA w Bydgoszczy w latach 1997-2012.
5. Raporty roczne z obserwacji i kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) ujęć wody chłodniczej Zakładów Chemicznych Zachem SA w Bydgoszczy w latach 1997-2012.
6. Raporty roczne z obserwacji i kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) w rejonie pompowni I stopnia wód wiślanych Zakładów Chemicznych Zachem SA w Bydgoszczy w latach 1997-2012.
7. Raporty roczne z obserwacji kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) ujęcia wody pitnej na terenie Zakładów Chemicznych Zachem SA w Bydgoszczy w latach 1997-2012.
8. Raporty roczne z obserwacji kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) w rejonie składowiska przy ul. Elektrycznej (ISO) na terenie Zakładów Chemicznych Zachem SA w Bydgoszczy w latach 1997-2012.
9. Dokumentacja geologiczna określająca zasięg zanieczyszczenia środowiska gruntowego w rejonie Wydziału T-7300 Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy wraz ze sprawozdaniem z przeprowadzonej rekultywacji terenu. GEOPROGRAM Wojciech Andrzejewski Bydgoszcz 2005 r.
10. Dokumentacja geologiczna określająca zasięg zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w rejonie ul. Zielonej na terenie ZACHEM S.A. w Bydgoszczy w związku z planowaną rekultywacją; WS ATKINS 2007 r.
11. Dokumentacja geologiczna określająca zasięg zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w rejonie ul. Zielonej na terenie ZACHEM S.A. w Bydgoszczy w związku z planowaną rekultywacją; WS ATKINS 2007 r.
12. Dokumentacja geologiczna określająca zasięg zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego w rejonie ul. Zielonej na terenie ZACHEM S.A. w Bydgoszczy w związku z planowaną rekultywacją; WS ATKINS 2007 r.
13. Raport Sozologiczny z analizą odpadów uszczegółowiający zasięg i ilość siarczynu pofenolowego w podłożu nieczynnego składowiska odpadów przy ul. Zielonej w granicach Z.Ch. ZACHEM S.A., opracowanie grudzień 2011 r. GEOPROGRAM Bydgoszcz.

14. Opracowanie koncepcji i założenia technicznych metody ograniczenia wpływu na środowisko zanieczyszczeń fenolowych zawartych w rozłożonym siarczynie poprodukcyjnym zdeponowanym na terenie nieczynnego składowiska odpadów przy ulicy Zielonej w granicach Zakładów Chemicznych ZACHEM SA w Bydgoszczy. Sprawozdanie z realizacji I etapu zadania, oprac. listopad 2012 r. Fundacja „ROZWÓJ UTP” Bydgoszcz Kordeckiego 20, (na zlec. Zachem).
15. Raport roczny z obserwacji i kontroli wód podziemnych (monitoringu lokalnego) w rejonie stawu osadowego EPI (SOE) Zakładów Chemicznych Zachem SA w Bydgoszczy w roku 2011 oprac. 2012 r. GEOINŻYNIERIA Paweł Mróz Kielce.
16. Raport roczny za 2012 r. z monitoringu wód podziemnych w rejonie stawu sedymentacyjnego EPI (SOE) Z.Ch. ZACHEM SA opracowanie rok 2013 r. GEOPROGRAM Bydgoszcz.

ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU

2.2.03 2014

DYREKTOR WYDZIAŁU

27.03
Wiesław Acusoto

26.11.2014

INSPEKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA
Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
w Bydgoszczy

85-018 BYDGOSZCZ, ul. Piotra Skargi 2, tel. 052 582 64 66 fax 052 582 64 69
e-mail: wios@wios.bydgoszcz.pl, www.wios.bydgoszcz.pl

WIOŚ-WI.1331.3.30.2013.MW

URZĄD MIASTA BYDGOSZCZY
SEKRETARIAT ZASTĘPCY PREZYDENTA

wpl. dnla 06. MAR. 2013 (1)
nr wpływu 34464/364
Ilość załączników

BYDGOSZCZY
Wydział Gospodarki Komunalnej
i Ochrony Środowiska
34464/364
Wpl. dnla 03 MAR 2013 (0)
Ilość załączników szl.
podpis

p. Dyr. H. Pawłowska

*Można o propozycje
zorganizować klubek
sympozjów dot. restrukcji
zakładu i litwacji
modernizacji. plener
marz. 03. 07.*

Pani dr Grażyna Ciemiński
Zastępca Prezydenta Bydgoszczy
ul. Jezuitka 1
85- 102 Bydgoszcz

P. Kow. R. Kowalski
pur

Szanowne Pani Prezydent

W odpowiedzi na pismo z dnia 18.01.2013 r., znak sprawy: WGK-VII.604.1.2013, (data wpływu 04.02.2013 r.) przekazuję ustalenia z kontroli przeprowadzonych przez tut. Inspektorat, w latach 2010-2012, w Zakładach Chemicznych „ZACHEM” S.A. z siedzibą w Bydgoszczy przy ul. Wojska Polskiego 65:

1. Ustalenia zawarte w protokole z kontroli przeprowadzonej w dniach od 29.04 – 19.05.2012 r. w zakresie gospodarki odpadami oraz w zakresie poważnych awarii:

Kontrolę w zakresie poważnych awarii przeprowadzono pod kątem sprawdzenia wybranych elementów tzw. „dokumentacji SEVESO II”, w skład której dla przedmiotowego Zakładu wchodzi: zgłoszenie zakładu, program zapobiegania awariom, raport o bezpieczeństwie wraz z systemem bezpieczeństwa oraz wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy. Wymienione elementy tzw. „dokumentacji SEVESO II” Zakładu zostały przyjęte i zatwierdzone bez uwag przez organy administracji, właściwe w sprawach poważnych awarii przemysłowych. Kontrolą objęto wybrane zagadnienie dotyczące tzw. „dokumentacji SEVESO II”, tj. wewnętrzny plan operacyjno – ratowniczy. W przedmiotowych dokumentach stwierdzono nieprawidłowości podczas ubiegłorocznej kontroli w Zakładzie. Nieprawidłowości dotyczyły rozbieżności pomiędzy informacjami zawartymi w „Wewnętrznym planie operacyjno- ratowniczym” Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A. w Bydgoszczy (aktualizacja marzec 2009 r.), a zgłoszeniem Zakładu do kategorii dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Różnice dotyczą ilości substancji niebezpiecznych mogących wystąpić na instalacji produkcji dinitrotoluenu (DNT).

W przedmiotowym planie operacyjno-ratowniczym z marca 2009 roku, w zestawieniu tabelarycznym niebezpiecznych substancji występujących w Zakładach Chemicznych

„ZACHEM” S.A. wpisano maksymalną ilość nitrozy jako 1080 Mg, natomiast w zgłoszeniu Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A. (aktualizacja sierpień 2009 r.) ilość substancji niebezpiecznej (nitroza) oszacowano na 810 Mg.

W 2002 r. opracowano wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy dla Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A. w Bydgoszczy, w myśl art. 261 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Plan został przesłany do Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu, a także przekazany do wiadomości Kujawsko-Pomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Kolejne aktualizacje niniejszego planu miały miejsce w marcu 2005 roku, w grudniu 2007 roku oraz w marcu 2009 roku po wprowadzeniu zmian w strukturze organizacyjnej Spółki oraz uwagach pokontrolnych. Ostatnia aktualizacja niniejszego planu miała miejsce w listopadzie 2009 roku po uwzględnieniu przez Prowadzącego Zakład uwag pokontrolnych tut. Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z kontroli w 2009 roku. Wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy dla Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A. w Bydgoszczy (aktualizacja listopad 2009 r.) opracowano na podstawie art. 261 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. W dokumencie uwzględniono uwagi z poprzedniej kontroli tut. Inspektoratu w Bydgoszczy w zakresie rozbieżności pomiędzy informacjami zawartymi w „Wewnętrznym planie operacyjno-ratowniczym” dla Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A. w Bydgoszczy (aktualizacja marzec 2009 r.) a zgłoszeniem Zakładu, dotyczące ilości substancji niebezpiecznych mogących wystąpić na instalacji produkcji dinitrotoluenu (DNT) nitrozy. W przedmiotowym „Planie...” z marca 2009 roku, w zestawieniu tabelarycznym niebezpiecznych substancji występujących w Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A., wpisano maksymalną ilość nitrozy jako 1080 Mg natomiast w zgłoszeniu Z. Ch. „ZACHEM” S.A. (aktualizacja sierpień 2009 r.) ilość substancji niebezpiecznej (nitroza) oszacowano na 810 Mg.

W trakcie analizy „Wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego” dla Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A. w Bydgoszczy (aktualizacja listopad 2009 r.) pod kątem wymagań rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 5 grudnia 2008 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać plany operacyjno-ratownicze (Dz. U. Nr 229, poz. 1527), stwierdzono uaktualnienie dokumentu w zakresie wykazu osób i obiektów użyteczności publicznej, które mogą zostać dotknięte skutkami awarii, do których prowadzący zakład przekaże informacje o występujących zagrożeniach, przewidywanych skutkach tych zagrożeń, zastosowanych środkach zapobiegawczych i działaniach, które będą podjęte w przypadku wystąpienia awarii.

W przedmiotowej informacji uwzględniono:

- a) oznaczenie prowadzącego Zakład tj. Prezesa Zarządu Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A.,
- b) wskazanie osoby przekazującej informacje tj. Głównego Inżyniera Ruchu i Bezpieczeństwa w Zakładzie,
- c) oświadczenie, że Zakład podlega przepisom dotyczącym zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej oraz że Komenda Wojewódzka PSP w Toruniu otrzymała zgłoszenie, o którym mowa w art. 250 ustawy Prawo ochrony środowiska,

- d) opis zastosowanych środków zapobiegawczych i działań, które będą podjęte w przypadku wystąpienia awarii, z uwzględnieniem środków i systemów technicznych i organizacyjnych,
- e) substancje niebezpieczne (Propylen, Toluen, Nitroza, Fosgen, Chlor, Epichlorohydryna, Chlorek allilu, Izocynu T-80 Toluilenodiizocyjanianu, Dinitrotoluenu), mogące przyczynić się do awarii wraz ze wskazaniem ich podstawowych właściwości niebezpiecznych,
- f) opis rodzajów zagrożeń awariami, z uwzględnieniem ich potencjalnych skutków dla ludzi i środowiska,
- g) opis sposobów ostrzegania ludności zagrożonej oraz informowania jej w razie awarii,
- h) opis działań, które ludność zagrożona powinna podjąć oraz sposobu w jaki powinna się zachować w przypadku wystąpienia awarii oraz ograniczenie jej skutków,
- i) odniesienie się do zewnętrznego planu operacyjno – ratowniczego przygotowanego przez Komendę Wojewódzką PSP w Toruniu,
- j) wskazanie miejsca uzyskania innych informacji tj. Dział Głównego Inżyniera Ruchu i Bezpieczeństwa Zakładów chemicznych ZACHEM S.A.

Przedmiotowe informacje przekazano w formie pisma przewodniego wraz z załącznikami (pismo z datą 04.06.2009 r., znak; L.dz. 594/ZP/2009), zgodnie z art. 261 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska, przekazano do tut. Inspektoratu ochrony środowiska w Bydgoszczy (we wrześniu ubiegłego roku) oraz do Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu pismem zakładu znak; L.dz. 593/ZP/2009 z dnia 12.06.2009 r. W wykazie osób i obiektów użyteczności publicznej, które mogą zostać dotknięte skutkami awarii, do których prowadzący zakład przekaże informacje o występujących zagrożeniach, przewidywanych skutkach tych zagrożeń, zastosowanych środkach zapobiegawczych i działaniach, które będą podjęte w przypadku wystąpienia awarii uwzględniono 29 podmiotów spoza Zakładu oraz 13 podmiotów zlokalizowanych na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy.

Ostatnie praktyczne sprawdzenie „Wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego” dla Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A. w Bydgoszczy miało miejsce w dniu 17.09.2008 roku. Prowadzący Zakłady Chemiczne „ZACHEM” S.A. w Bydgoszczy przeprowadził ćwiczenia, zgodnie z art. 261 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Protokół z ćwiczeń ratowniczo-gaśniczych odbytych w celu sprawdzenia realizacji „Wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego” w obszarze Centrum Pianki przekazano do tut. Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w dniu 06.10.2008 r.

Kontrolę w zakresie gospodarki odpadami przeprowadzono pod kątem sprawdzenia prawidłowości prowadzonej gospodarki przez wybraną instalację, objętą pozwoleniem zintegrowanym, tj. Instalację produkcji epichlorohydryny – EPI Zakład Epichlorohydryny (M-9400).

Stwierdzono, iż ewidencja ilościowo-jakościowa wytwarzanych i unieszkodliwianych odpadów jest prowadzona na bieżąco. Ewidencja obejmuje wszystkie wytwarzane odpady ujęte w pozwoleniu zintegrowanym. Ww. ewidencja prowadzona jest na obowiązujących formularzach, a jej zapisy dokonywane są w nich w sposób prawidłowy, zgodnie z wymaganiami. Ewidencja przechowywana jest przez okres 5-letni. Dodatkowo ewidencja prowadzona jest w systemie informatycznym. Zakład złożył w ustawowym terminie (pismem z dnia 15 marca 2010 r.) Marszałkowi Województwa Kujawsko-

Pomorskiego zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, za rok 2009.

Rodzaje odpadów wytworzonych w instalacji do produkcji epichlorohydryny w 2009 r.:

W 2009 r. na ww. instalacji wytworzono następujące rodzaje odpadów:

- kod 06 02 99- inne nie wymienione odpady (grys wapienny z produkcji mlecza wapiennego), w il. 682,9 Mg (ilość odpadu dopuszczona decyzją: 1 500 Mg/rok),
- kod 15 02 03 - Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02, w ilości 3,8 Mg (ilość odpadu dopuszczona decyzją: 7,0 Mg).

Ww. odpady są innymi niż niebezpieczne, a ich ilość wytworzona w 2009 r. nie przekracza ilości usankcjonowanych decyzją pozwolenie zintegrowane.

Zagospodarowanie ww. odpadów zlecane jest innym podmiotom, uprawnionym w tym zakresie (posiadającym wymagane zezwolenia właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami).

Odbiorcą odpadu o kodzie 06 02 99, jest Firma Transportowo Budowlana „TRANSAND” Jerzy Gotowski w Nekli, a odpadu o kodzie 15 02 03- firmy: REMONDIS Sp. z o.o. w Warszawie, ul. Zawodzie 16 (w ilości: 3,5 Mg- zużyte sita molekularne) oraz MD-PROJEKT w Bydgoszczy (w ilości 0,34 Mg- ubrania robocze).

W 2009 r. nie były wytwarzane odpady inne niż określone w decyzji pozwolenie zintegrowane. W 2009 r. nie nastąpiły zmiany w technologii, które mogłyby mieć wpływ na ilość i rodzaj wytwarzanych odpadów. W 2009 r. nie unieszkodliwiano odpadów o kodzie 15 01 10* - opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (ilość ww. odpadu przewidziana do unieszkodliwiania w instalacji decyzją pozwolenie zintegrowane: 8,0 Mg/rok).

W czasie wizji lokalnej przeprowadzonej na terenie instalacji, w miejscach magazynowania odpadów stwierdzono:

Odpady o kodzie: 06 02 99 - inne nie wymienione odpady (grys wapienny z produkcji mlecza wapiennego), magazynowane są selektywnie w kontenerach, zlokalizowanych przy instalacji, skąd odbierane są przez firmę TRANSAND. Miejsce magazynowania jest wybetonowane, co zapewnia ochronę gruntu przed przedostaniem się do niego ewentualnych odcieków z kontenerów. Sposób magazynowania nie stanowi źródła odorów, jest zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych.

Odpady o kodzie: 15 02 03 - w postaci ubrań roboczych magazynowane są w workach foliowych w magazynku odzieżowym w budynku instalacji produkcyjnej, natomiast odpady w postaci sit molekularnych nie są magazynowane, ich wymiana uzgadniana jest z odbiorcą odpadu (odpady sit usuwane są bezpośrednio z miejsca ich powstawania).

W oparciu o wyniki wizji lokalnej oraz posiadaną przez instalację dokumentację związaną z ewidencją odpadów należy stwierdzić, iż miejsca magazynowania odpadów są zgodne z warunkami posiadanej decyzji, ww. odpady nie są magazynowane dłużej niż okres 3 lat.

Nie stwierdzono występowania nieprawidłowości, nie wydano zarządzeń pokontrolnych.

2. *Ustalenia zawarte w protokole z kontroli przeprowadzonej w dniach od 02.12 – 13.12.2010 r. w zakresie gospodarki odpadami:*

Kontrola miała na celu sprawdzenie stanu eksploatacji Izolowanego Składowiska Osadów przy ul. Elektrycznej, w związku z pismem GIOŚ w Warszawie, z dnia 07.10.2010 r., dotyczącym wzmocnienia nadzoru WIOŚ nad składowiskami, w kontekście katastrofy ekologicznej na Węgrzech. Zgodnie z zapisem zawartym w art. 62 ustawy Prawo budowlane, składowisko ISO jako budowla hydrotechniczna podlega raz do roku kontroli budowlanej stanu technicznego. W 2009 r. kontrola taka miała miejsce w dniu 14.07.2009 r.

W wyniku ww. kontroli stwierdzono, że podstawowa konstrukcja obiektu znajduje się w zadowalającym stanie technicznym, nie posiada ona oznak czy braków w zakresie konstrukcyjno-budowlanym, które mogą spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności katastrofę budowlaną. Zgodnie z pkt 12 pn. „Plan awaryjny” decyzji UM z dnia 30.09.2010 r., znak: ŚG.I. es.7636-153/10, zatwierdzającej instrukcję eksploatacji ISO przy ul. Elektrycznej, zakład prowadzi kontrolę bezpieczeństwa zbiornika, a zapisy dotyczące prowadzonych kontroli odnotowywane są w „Książce Utrzymania Budowli Hydrotechnicznych ISO”.

Ewidencja ilościowo-jakościowa unieszkodliwianych odpadów jest prowadzona na bieżąco. Ww. ewidencja prowadzona jest na obowiązujących formularzach, a jej zapisy dokonywane są w nich w sposób prawidłowy zgodnie z wymaganiami. Ewidencja przechowywana jest przez okres 5-letni. Dodatkowo ewidencja prowadzona jest w systemie informatycznym.

Zakład złożył w ustawowym terminie Marszałkowi Województw K-P zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi, oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, za rok 2009.

Podczas kontroli stwierdzono, iż Zakład w 2009 r. przekroczył na Izolowanym Składowisku Osadów (ISO) przy ul. Elektrycznej ilość unieszkodliwionych odpadów o kodzie 07 01 12 – osady z zakładowych oczyszczalni inne niż wymienione w 07 01 11, o 13 239,5 Mg, w stosunku do ilości ujętej w posiadanym pozwoleniu zintegrowanym, tj. ilości 24 000 Mg w roku. Unieszkodliwiono: 32 239,5 Mg odpadów o kodzie 07 01 12, a w decyzji ilość ww. odpadów dopuszczonych do unieszkodliwiania wynosi 24 000 Mg. W 2009 r. wydobyto ze składowiska 37 284,9 Mg odpadów o kodzie 07 01 12.

Wydobycie prowadzi firma: Przedsiębiorstwo-Transportowo Budowlane „TRANSAND” z siedzibą w Nekli, która jest wytwórcą ww. odpadów. Wywóz odbywa się w oparciu o dowody ważenia odpadów. W 2010 r. – do dnia 30.11.2010 r. unieszkodliwiono na składowisku 22 397,5 Mg odpadów o kodzie 07 01 12 (na podstawie prowadzonej ewidencji ilościowo – jakościowej przez zakład).

W dniu 02.12.2010 r. przeprowadzona została wizja lokalna na terenie składowiska z udziałem przedstawiciela zakładu. W jej wyniku stwierdzono:

- na ISO przyjmowane były transportem samochodowym, osady z CSN o kodzie 07 01 12 (ww. osady powstają w wyniku wytracania jonów wapnia w postaci węglanu lub siarczanu w procesie oczyszczania ścieków z produkcji m.in. epichlorohydryny),

- na terenie składowiska trwały prace związane z wydobywaniem osadów,
- w obrębie rejonu składowiska znajduje się 12 otworów piezometrycznych, z których 3 służą do monitorowania składowiska,
- w koronie składowiska zainstalowane są repery służące do pomiarów rzędnych składowiska.

Zgodnie z pkt IV.3. pozwolenia zintegrowanego zakład prowadzi monitoring ISO obejmujący:

- monitoring wód odciekowych ze składowiska,
- monitoring wód drenażowych spod składowiska osadów ściekowych,
- monitoring wód podziemnych w 3 piezometrach.

Wyniki przesyłane są do WIOŚ (zgodnie z art. 59 ustawy o odpadach).

Monitoring składowiska prowadzony jest zgodnie z zapisem rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów, tj. dla fazy eksploatacyjnej, czyli oprócz ww. badań monitoringowych wynikających z pozwolenia, prowadzone są badania: wielkości opadu atmosferycznego, pomiar poziomu wód podziemnych w otworach obserwacyjnych, a także kontrola osiadania powierzchni składowiska odpadów w oparciu o ustalone repery i kontrola struktury i składu masy składowiska odpadów.

Zakład przesyła zbiorcze zestawieni informacji o zakresie korzystania ze środowiska do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu oraz do WIOŚ w Bydgoszczy. Opłaty są przekazywane na konto Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Podczas kontroli stwierdzono, iż Zakład w 2009 r. przekroczył na Izolowanym Składowisku Osadów (ISO) przy ul. Elektrycznej ilość unieszkodliwionych odpadów o kodzie 07 01 12 – osady z zakładowych oczyszczalni inne niż wymienione w 07 01 11, o 13 239,5 Mg, w stosunku do ilości ujętej w posiadanym pozwoleniu zintegrowanym, tj. ilości 24 000 Mg w roku.

Zastosowanie sankcje:

1. Za przekroczenie warunków decyzji przedstawiciela zakładu ukarano mandatem karnym w wysokości 200 zł.
 2. Skierowano wystąpienie do Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu informujące o wynikach kontroli.
3. *Ustalenia zawarte w protokole z kontroli przeprowadzonej w dniach od 22.03 – 11.04.2011 r. w zakresie poważnych awarii, ochrony powietrza atmosferycznego oraz gospodarki wodno-ściekowej:*
- Kontrolę przeprowadzono w zakresie:
- ochrona powietrza atmosferycznego,
 - ochrona przed substancjami zubożającymi warstwę ozonową,
 - poważne awarie.

Zakład posiada obowiązek naliczania opłata za korzystanie ze środowiska z następujących komponentów środowiska: wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, poboru wód, składowania odpadów.

Zużycie surowców za 2010 rok:

propylen	12 256,4 Mg
chlor (słasny+zakup)	101 877,9 Mg
oleum	0,0 Mg
kwas siarkowy w p. na 100%	17 460,6 Mg
nitroza	19 957,1 Mg
kwas azotowy w p. na 100 %	469,0 Mg
toulen	12 857,2 Mg
solanka	111 888,2 Mg
izocyn T-80	7 069,1 Mg
NaOH w p. na 100%	6 111,1 Mg
kwas octow	0,0 Mg
kwas podchlorawy w p. na 100 % Cl	2 719,3 Mg

Wielkość produkcji za 2010 rok:

wodorotlenek sodu	34 964,4 Mg
epichlorohydryna	19 426,2 Mg
izocyn T-80	72 224,4 Mg
chlor gazowy	63 697,7 Mg
DNT	25 141,2 Mg
HCL	68 350,6 Mg
fosgen	91 090,0 Mg
pianka PUR	21712,5 Mg
polwinity	14 392,9 Mg

Kontrolę w Zakładach Chemicznych Zachem S.A. w zakresie poważnych awarii przeprowadzono pod kątem sprawdzenia wybranych elementów tzw. „dokumentacji SEVESO II”, w skład której dla przedmiotowego zakładu wchodzi: zgłoszenie zakładu, program zapobiegania awariom, raport o bezpieczeństwie wraz z systemem bezpieczeństwa oraz wewnętrzny plan operacyjno-ratowniczy. Wymienione elementy tzw. „dokumentacji SEVESO II” Zakładu zostały przyjęte i zatwierdzone bez uwag przez organy administracji właściwe w sprawach poważnych awarii przemysłowych.

Ostatnia kontrola tut. Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w Zakładzie w zakresie poważnych awarii miała miejsce na przełomie kwietnia i maja 2010 roku. Po kontroli przeprowadzonej w 2010 roku na terenie Zakładu nie prowadzono postępowania pokontrolnego w zakresie poważnych awarii.

Ostatnia kontrola oficera z Komendy Miejskiej PSP w Bydgoszczy przeprowadzona w Zakładzie w dniach 03-05.11.2010 roku w zakresie poważnych awarii skutkowałą Decyzją Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu z dnia 09.12.2010 r., znak; WZ-0221-13/10.

Tegoroczną kontrolą w zakresie poważnych awarii objęto wybrane zagadnienie dotyczące tzw. „dokumentacji SEVESO II”, tj. zgłoszenie Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A. (aktualizacja sierpień 2009 r.) do kategorii zakładów o dużym ryzyku

wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w zestawieniu z corocznym wykazem substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy (za rok 2010).

Zgłoszenie zakładu.

Zgodnie ze zgłoszeniem zakładu z 2002 r., aktualizowanym w listopadzie 2009 roku potencjalne i podstawowe zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w Zakładach Chemicznych „ZACHEM” S.A. w Bydgoszczy zlokalizowanych przy ul. Wojska Polskiego 65 w Bydgoszczy związane jest z wykorzystywaniem, magazynowaniem i produkcją: TDI, DNT, Toluenu, Nitrozy, Chlorku allilu, Propylenu, Epichlorohydryny, Frakcji chloroorganicznych (2-Monochloropropen), Chloru, Fosgeny, TDA, Pianki PUR. Skróconą charakterystykę zagrożeń poszczególnych substancji i mieszanin niebezpiecznych oraz maksymalne ilości jakie mogą wystąpić na terenie Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A. w Bydgoszczy (według aktualizacji zgłoszenia zakładu z 2009 r. – wydanie 6, a także wykazu substancji niebezpiecznych umieszczonym w Wewnętrznym planie operacyjno-ratowniczym – wydanie 6, listopad 2009 r.) przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Nazwa substancji niebezpiecznej	Kategoria zagrożenia	Stan na 24.11.2009 r. (Mg)
1	TDI	Rakotwórczy Kat. 3; Xi, T+; R: 40-26-36/37/38-42/43-52-53	2720,0
2	DNT	Rakotwórczy Kat. 2, Xn, N, R: 45,68,62, 23/24/25, 48/22, 51-53	570,0
3	Toluen	F, Xn; R: 11-20	500,0
4	Nitroza	O, C; R: 8-35	810,0
5	Chlorek allilu	Rakotw. Kat. 3; R40 Muta. Kat. 3; F; X _n ; X _i ; N; R: 11, 20/21/22, 36/37/38, 48/20, 50, 68	420,0
6	Propylen	F+; R: 12	500,0
7	Epichlorohydryna	T, C, Rakotw. Kat. 2; R: 10-45-23/24/25-34-43	1100,0
8	Frakcje chloroorganiczne	F+, Xi, R: 12-36/37	710,0
9	Chlor	T, Xi, N; R: 23-36/37/38-50	1220,0
10	Fosgen	T+, C; R: 26-34	15,0
11	TDA	T, Xn, Xi, Rakotwórczy. Kat. 2, N; R: 45-25-21-36-43-51-53	1100,0
12	Pianka PUR	Produkt palny	400,0

Wymienione tabelarycznie ilości i rodzaje substancji i preparatów niebezpiecznych kwalifikują podmiot do kategorii zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Zgodnie z art. 248 Prawa ochrony środowiska kwalifikację zakładu do grupy zwiększonego ryzyka lub dużego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej stosuje się w zależności od przewidywanej ilości substancji niebezpiecznej mogącej znaleźć się w zakładzie. Podawana ilość substancji powinna być identyfikowalna i porównywalna do kryteriów kwalifikacyjnych zakładu. Ilość substancji kwalifikujących zakład do kategorii dużego ryzyka, wynikająca z progów substancji niebezpiecznych rozporządzenia kwalifikacyjnego tj. rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 31 stycznia 2006 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych, których znajdowanie się w zakładzie decyduje o zaliczeniu go do zakładu o zwiększonym ryzyku albo zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 30, poz. 208) podawana jest w tonach (jak w tabeli powyżej).

W trakcie trwania kontroli tj. pismem Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. z dnia 28.03.2011 r., zgłoszono do Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu, w trybie art. 250 ust. 5 Prawa ochrony środowiska zmianę ilości substancji niebezpiecznej, chloru (z 1220 Mg na 1800 Mg), która może mieć poważne skutki związane z ryzykiem awarii, w stosunku do danych zawartych w zgłoszeniu Zakładu z listopada 2009 roku.

Zwiększony limit maksymalnej ilości chloru planuje się wprowadzić w Zakładzie, zgodnie z wyjaśnieniami ustnymi Głównego Inżyniera Ruchu i Bezpieczeństwa Z. Ch. ZACHEM S.A. począwszy od dnia 21.04. 2011 r. a nie jak podano omyłkowo w piśmie 21.03.2011 r.

Z dalszych wyjaśnień ustnych uzyskanych w trakcie przedmiotowej kontroli wynika, iż w związku z planowanym wprowadzeniem zwiększonego limitu chloru w Zakładzie powołano Zespół do badań wpływu zmiany ilości składowanych substancji na wystąpienie zagrożenia awarią przemysłową pod kątem przeprowadzenia dalszej analizy tzw. „dokumentacji SEVESO II” Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. tj; programu zapobiegania awariom, systemu bezpieczeństwa oraz raportu o bezpieczeństwie.

Wykaz zawierający dane o rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie zakładu (stan na dzień 31 grudnia 2010 roku).

Prowadzący Zakład dostarczył Komendantowi Wojewódzkiemu PSP w Toruniu oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy coroczny wykaz dotyczący danych o rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy (stan na dzień 31.12.2010 r.). Przedmiotowy wykaz został dostarczony Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w terminie ustawowym określonym w art. 263 ustawy Prawo ochrony środowiska. Przedmiotowy wykaz wpłynął do tut. Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w dniu 24.01.2011 roku.

L.p.	Nazwa substancji niebezpiecznej	Kategoria zagrożenia	Stan na 24.11.2009 r. (Mg)
1	TDI	Rakotwórczy Kat. 3; Xi, T+; R: 40-26-36/37/38-42/43-52-53	889,15
2	DNT	Rakotwórczy Kat. 2, Xn, N, R: 45,68,62, 23/24/25, 48/22, 51-53	485,0
3	Toluen	F, Xn; R: 11-20	694,6
4	Nitroza	O, C; R: 8-35	280,4
5	Chlorek allilu	Rakotw. Kat. 3; R40 Muta. Kat. 3; F; Xn; Xi; N; R: 11, 20/21/22, 36/37/38, 48/20, 50, 68	78,4
6	Propylen	F+; R: 12	220,5
7	Epichlorohydryna	T, C, Rakotw. Kat. 2; R: 10-45-23/24/25-34-43	781,6
8	Fracje chloroorganiczne	F+, Xi, R: 12-36/37	0,0
9	Chlor	T, Xi, N; R: 23-36/37/38-50	1273,7
10	Fosgen	T+, C; R: 26-34	0,0
11	TDA	T, Xn, Xi, Rakotwórczy. Kat. 2, N; R: 45-25-21-36-43-51-53	597,9
12	Pianka PUR	Produkt palny	260,0

Analiza przedmiotowego wykazu dowodzi:

- różnicę w ilości toluenu oraz chloru w Zakładzie (stan na dzień 31.12.2010 r.) w odniesieniu do zgłoszenia Z.Ch. ZACHEM S.A. z listopada 2009 roku (aktualizacja zgłoszenia zakładu z 2009 r. – wydanie 6), gdzie maksymalne ilości toluenu określono na poziomie 500,00 Mg (wykaz – 694,6 Mg), natomiast chloru 1220,00 Mg (wykaz – 1273,7 Mg).
- brak kategorii zagrożeń dla nitrozy O, C; R: 8-35 (wykaz - R: 8-35),
- brak kategorii i rodzaju zagrożeń dla pianki PUR.

Wyjaśnienia Głównego Inżyniera Ruchu i Bezpieczeństwa Z. Ch. ZACHEM S.A. dotyczące pojawiających się na koniec roku 2010 w wykazie zawierającym dane o rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy zwiększonych ilości toluenu i chloru w stosunku do ilości substancji przedstawionych w zgłoszeniu Zakładu z listopada 2009 roku stanowią załącznik do protokołu. Z wyjaśnień wynika, iż zmiany ilości toluenu i chloru wskazane w wykazie na koniec roku 2010 w stosunku do ilości deklarowanych w zgłoszeniu Zakładu z listopada 2009 roku miały charakter jednorazowy, były podyktowane bezpieczeństwem i kontrolą transportu kolejowego materiałów niebezpiecznych oraz nie miały wpływu na zwiększenie skutków związanych z ryzykiem awarii na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy.

W związku z art. 250, art. 257 oraz art. 263 Prawa ochrony środowiska dokonano w trakcie kontroli instruktażu, w obecności kierującego Zakładem oraz osób upoważnionych do reprezentowania Zakładu dotyczącego obowiązków prowadzącego zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w zakresie

poważnych awarii, tj; analizy zgłoszenia zakładu w aspekcie różnic dot. wykazu zawierającego dane o rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie zakładu oraz analizy raportu o bezpieczeństwie, programu zapobiegania awariom oraz systemu o bezpieczeństwie.

O uwadze na temat zgłoszenia Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy do kategorii ZDR w aspekcie informacji zawartych w wykazie zawierającym dane o rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy powiadomiony zostanie, w drodze wystąpienia Komendant Wojewódzki PSP w Toruniu, jako właściwy organ PSP do wydawania decyzji, w myśl art. 373 ustawy Prawo ochrony środowiska w stosunku do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Ponadto w zakresie tematyki poważnych awarii odnotowano:

a) poważne awarie na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy w roku 2011.

W roku bieżącym odnotowano jedną poważną awarię na terenie kontrolowanego Zakładu.

W dniu 18.03.2011 r. ok. godz. 13²² Dyspozytor Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A. w Bydgoszczy poinformował telefonicznie WIOŚ Bydgoszcz o emisji mieszaniny dichlorobenzenu (szkodliwy i niebezpieczny związek chemiczny) z fosgenem (substancja bardzo toksyczna) na terenie Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A. - Kompleksie Monomerów, Wydziale produkcji TDA i TDI (M – 9200). Do emisji doszło prawdopodobnie wskutek nieszczelności na linii odgazów w układzie reaktorowym syntezy TDI. Przyczyny zdarzenia rozpoznawane są przez prowadzącego Zakład. W związku z powyższym dyspozytor Zakładów Chemicznych „ZACHEM” S.A powiadomił Bydgoskie Centrum Zarządzania Kryzysowego, dyżurnego KW PSP w Toruniu i WIOŚ Bydgoszcz. Działania awaryjne podjęła Zakładowa Służba Ratownictwa Chemicznego Z.Ch. „ZACHEM”. Akcja ratownicza podjęta przez służby ratownicze polegająca m.in. na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia oraz pomiarze stężeń fosgenu trwała od godz. 13¹⁵ do 14²⁵ (odwołanie alarmu). Wykonane pomiary w ramach auto monitoringu Zakładu nie wykazały przekroczeń dla fosgenu. Wskutek zdarzenia doszło do emisji nieznaną na chwilę obecną ilości mieszaniny di-chlorobenzenu z fosgenem, trwa postępowanie wyjaśniające prowadzącego Zakład. Zdarzenie nie miało negatywnego wpływu na zdrowie, życie ludzi i środowisko w znacznych rozmiarach. W wyniku awarii nikt z pracowników zakładu ani osób postronnych nie został poszkodowany. Doszło do emisji substancji niebezpiecznych, które nie rozprzestrzeniły się poza obręb instalacji M – 9200.

Informacja o zdarzeniu została przekazana do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska Departamentu Inspekcji i Orzecznictwa w Warszawie. Zdarzenie zostało zgłoszone do tut. Inspektoratu Ochrony Środowiska w trybie art. 264 Prawa ochrony środowiska.

Ustalenia przyczyn, przebiegu i skutków powołanej w związku poważną awarią Komisji Zakładowej zostaną przekazane po zakończeniu prac wyjaśniających w formie pisemnej do tut. Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

b) Raport o Bezpieczeństwie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy.

Raport o Bezpieczeństwie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy

w grudniu 2010 roku został zaktualizowany przez Prowadzącego Zakład pod kątem m.in.; rozwiązań technologicznych i zabezpieczeń mających na celu zminimalizowanie emisji chloru do atmosfery w postaci instalacji zraszaczowej okalającej skraplacze chloru wpływając na poniesienie poziomu bezpieczeństwa na instalacji. Wersja Raportu (grudzień 2010 r.), po uzyskaniu pozytywnej opinii Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (14 stycznia 2011 r.) został zatwierdzony w formie decyzji Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Toruniu znak; WZ-0221/1/1/2011 z dnia 24 stycznia 2011 r.

c) Informacja na temat środków bezpieczeństwa oraz sposobu postępowania w przypadku wystąpienia poważnych awarii na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A.

Główny Inżynier Ruchu i Bezpieczeństwa poinformował Urząd Miasta w Bydgoszczy Wydział Zarządzania Kryzysowego pismem Z. Ch. ZACHEM S.A. w Bydgoszczy z dnia 4 października 2010 roku, znak; L.dz. ZP/0614-2-754/2010, że Zakłady Chemiczne ZACHEM S.A. podtrzymują informacje na temat środków bezpieczeństwa oraz sposobu postępowania w przypadku wystąpienia poważnych awarii na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. przekazane do Bydgoskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w czerwcu 2009 roku.

Realizacja zadania „Zmiana technologii skraplania chloru z wyeliminowaniem freonu R-22 jako czynnika chłodzącego”

Pismem z dnia 28.02.2011 r. Zakłady poinformowały o zakończeniu rozruchu instalacji po zrealizowaniu zadania „Zmiana technologii skraplania chloru z wyeliminowaniem freonu R-22 jako czynnika chłodzącego” na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A.

Strona formalnoprawna realizacji inwestycji uregulowana jest decyzjami, które podmiot przedstawił podczas kontroli.

W dniu 12 października 2009 r. został złożony wniosek przez Zakłady Chemiczne ZACHEM S.A. o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na zmianie technologii skraplania chloru z wyeliminowaniem freonu R-22 jako czynnika chłodzącego.

Pismem z dnia 29.12.2009 r. znak N.NZ-40-B-170/09, zmienianym pismem z dnia 07.05.2010 r. znak N.NZ-40-B-170/09/10 oraz pismem z dnia 02.06.2010 r. znak N.NZ-40-B-170/09/10 (zmiana była spowodowana powiększeniem terenu planowanej inwestycji, rozszerzenie lokalizacji o działki nr ew. 7/61 i 7/185 w obrębie 132) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Bydgoszczy po zapoznaniu się z materiałami zaopiniował pozytywnie planowane przedsięwzięcie nie zgłaszając warunków do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2010 r. znak RDOŚ-04.00.6613-443/09/MT Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy określił warunki dla przedsięwzięcia pn. „Zmiana technologii skraplania chloru z wyeliminowaniem freonu R-22 jako czynnika chłodzącego na terenie Zakładu Chemicznego ZACHEM S.A. w Bydgoszczy na działkach o nr ew. 7/64 obręb 132 przy ul. Wojska Polskiego 65”. Pismem z dnia 19 maja 2010 r. znak RDOŚ-04.00.6613-671/10/BW Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy podtrzymał swoje, uzgodnienie zawarte w postanowieniu z dnia 26 stycznia 2010 r., znak RDOŚ-04.00.6613-443/09/MT.

Decyzją nr WGK/161/10 z dnia 15 marca 2010 r. znak WGK.V.7627-3-193/09 wydaną przez Prezydenta Miasta Bydgoszczy zostały ustalone środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia polegającego na zmianie technologii skraplania chloru z wyeliminowaniem freonu R-22 jako czynnika chłodzącego.

Dnia 15 czerwca 2010 r. została wydana Decyzja nr WGK/520/10 znak WGK.V.7627-3-193/09 zmieniająca decyzję Prezydenta Bydgoszczy z dnia 15 marca 2010 r. Nr WGK/161/10 znak WGK.V.7627-3-193/09 polegająca na rozszerzeniu lokalizacji o działki nr ew. 7/61 i 7/185 w obrębie 132.

Po rozpatrzeniu wniosku o pozwolenie na budowę, Decyzją nr 700/2010 z dnia 07.07.2010 r. znak WAB.II.7353-826/10 Prezydent Miasta Bydgoszczy zatwierdził projekt budowlany i udzielił pozwolenia na budowę instalacji skraplania chloru składającej się z ciągu technologicznego, kontenera metalowego systemowego, estakady pod rurociągi technologiczne i media, konstrukcji etażerki do zamocowania elementów ciągu technologicznego, rurociągów, kanalizacji, infrastruktury towarzyszącej w ramach działania inwestycyjnego: „Zmiana technologii skraplania chloru z wyeliminowaniem freonu R-22 jako czynnika chłodzącego na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. przy ul. Wojska Polskiego 65 w Bydgoszczy (dz. nr ew. 7/61,7/64,7/185 w obrębie 132).

Oświadczenie kierownika o wykonaniu budowy instalacji skraplania chloru zgodnie z projektem budowlanym i warunkami pozwolenia na budowę stanowi załącznik do protokołu.

W dniu 24.03.2011 r. przeprowadzono wizję lokalną na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A.

Technologia – charakterystyka procesu

Chlor gazowy wprowadzany jest z instalacji produkcyjnej do Instalacji Skraplania następnie trafia do wkładu rurowego Skraplacza Chloru, tam następuje jego skroplenie kosztem ciepła oddawanego do czynnikaziębniczego, który odparowuje po stronie płaszczowej skraplacza. Czynnikiemziębniczym wykorzystywanym w procesie skraplania chloru jest R-507. Jest to substancja nie zubożająca warstwy ozonowej. Nieskroplony chlor wraz z towarzyszącymi mu gazami zostaje odprowadzony linią chloru resztkowego do systemu absorpcji chloru lub linii prowadzącej do węzła syntezy HCL. Chlor ciekły ze skraplacza splywa grawitacyjnie do zbiorników chloru.

Instalacja posiada zabezpieczenie zapobiegające tworzeniu się mieszaniny wybuchowej na linii chloru resztkowego, w momencie przekroczenia przez wodór wartości progowej, która wynosi 3,5% obj. następuje dostrzyk azotu do linii chloru gazowego do skroplenia w celu obniżenia jego wartości w mieszaninie nieskroplonych gazów. Stężenie wodoru jest monitorowane w sposób ciągły poprzez analizator wodoru.

Odparowany czynnikziębniczy jest zasysany, następnie sprężony do około 18 bar i odprowadzony do skraplacza gdzie ulega skropleniu.

Na podstawie przeprowadzonej kontroli stwierdzono, iż postępowanie dotyczące zmiany technologii skraplania chloru zostało przeprowadzone zgodnie z art. 76 pkt 4 Prawa ochrony środowiska.

Substancje zubożające warstwę ozonową

W Zakładach Chemicznych ZACHEM S.A., eksploatowana była jedna instalacja, zawierająca substancję zubożającą warstwę ozonową. Instalacja ta znajdowała się na wydziale Elektrolizy solanki i wykorzystywana była do skraplania chloru. Czynnikiem, którym była uzupełniana omawiana instalacja był czynnik R-22 zaliczany do substancji kontrolowanych, czyli zubożających warstwę ozonową.

Instalacja chłodnicza przeznaczona do skraplania chloru zawierała około 5000 kg substancji kontrolowanej.

Zgodnie z ustawą o substancjach zubożających warstwę ozonową z dnia 20 kwietnia 2004 roku podmiot prowadził dla danej instalacji kartę obsługi technicznej i naprawy urządzenia lub instalacji zawierającej powyżej 3 kg czynnika chłodniczego będącego substancją kontrolowaną. Karta obsługi prowadzona była prawidłowo, zawierała zapisy takie jak:

- nazwa i adres zakładu
- rodzaj substancji kontrolowanej zawartej w urządzeniach
- ilość substancji kontrolowanej zawartej w urządzeniach lub instalacji
- rodzaj i ilość substancji kontrolowanej zużytej do naprawy lub obsługi technicznej
- data ostatniej obsługi
- dane dotyczące osoby wykonującej obsługę techniczną
 - imię i nazwisko
 - numer świadectwa kwalifikacji
 - podpis

Na podstawie analizy kart urządzenia stwierdzono, iż prowadzone było systematyczne zgodne z ustawą sprawdzanie szczelności. Sprawdzenie to odbyło się w miesiącach marzec, czerwiec, wrzesień oraz grudzień. Do czynności tych wyznaczeni byli Marek Zieliński, Jan Andrzejewski, Adam Niemczewski, Adam Szymański, Bogdan Drozdowski, Artur Trempała, Rober Kmuk. Informacja dotycząca posiadania przez ww. osoby świadectwa kwalifikacji stanowi załącznik do protokołu.

Rok 2010

Podczas eksploatacji instalacji w roku 2010 wtłoczono łącznie 2940 kg substancji zubożającej warstwę ozonową. Substancja ta została zakupiona w miesiącach lipiec, wrzesień, listopad w Fundacji Ochr. Warstwy Ozonowej PROZON w Warszawie, dla substancji tych został założony formularz ewidencji przywozu, wywozu, wprowadzania do obrotu, stosowania, odzysku, recyklingu, regeneracji i unieszkodliwiania substancji kontrolowanej. W formularzu określony jest adres dostawcy, pochodzenie oraz cel używania. W roku 2010 miały miejsce wycieki substancji zubożających warstwę ozonową z instalacji, zdarzenia te odnotowane są w kartach obsługi, łącznie w 2010 podczas sprawdzania szczelności i prac związanych z konserwacją instalacji odnotowano wyciek 7174 kg substancji kontrolowanej.

Rok 2011

W roku 2011 do instalacji wtłoczono 980 kg substancji kontrolowanej. Substancja została zakupiona w Fundacji Ochrony Warstwy Ozonowej PROZON w Warszawie w miesiącu styczniu, dla substancji tej został założony formularz ewidencji przywozu, wywozu, wprowadzania do obrotu, stosowania, odzysku, recyklingu, regeneracji i

unieszkodliwiania substancji kontrolowanej. W formularzu określony jest adres dostawcy, pochodzenie oraz cel używania. W roku 2011 miały miejsce wycieki substancji zubożających warstwę ozonową z instalacji, zdarzenia te odnotowane są w kartach obsługi, łącznie w 2011 podczas sprawdzania szczelności i prac związanych z konserwacją instalacji odnotowano wyciek 852 kg substancji kontrolowanej. Stan na koniec miesiąca marca substancji zubożającej w układzie to 4575 kg. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od przedstawicieli zakładu wyeliminowanie czynnika R-22 nastąpi po uruchomieniu nowej instalacji od skraplania chloru.

Ochrona powietrza atmosferycznego

Źródła emisji zanieczyszczeń

Instalacja do produkcji pianek PUR

Charakterystyka instalacji

Zakłady Chemiczne ZACHEM S.A. są producentem szerokiego asortymentu pianek poliuretanowych PUR o wysokich parametrach fizykochemicznych, zróżnicowanej gęstości, twardości i elastyczności w postaci bloków, płyt, materacy, kształtek (formatek) itd. Podstawowe zastosowania wyrobu to przemysł meblowy, samochodowy, wyroby rynkowe przeznaczone do bezpośredniego stosowania w gospodarstwie domowym.

Produkuje się następujące typy pianek poliuretanowych PUR:

- 1) polieterowe:
 - a) konwencjonalne,
 - b) wysokoplastyczne.
- 2) poliestrowe.

Proces przebiega w sposób periodyczny i polega na tym, że do głowicy mieszania doprowadza się wszelkie surowce przy pomocy pomp dozujących. Składniki wchodzące w skład receptury to:

- poliole,
- izocyjaniany,
- woda,
- katalizatory,
- środki porotwórcze,
- pigmenty,
- uniepalniacz,
- zmiękcacz,
- substancje powierzchniowo czynne ułatwiające proces mieszania i stabilizujące piankę po zakończeniu wzrostu.

Wymieszane składniki wylewa się na transporter klepkowy wyłożony papierem. Tuż za transporterem znajdują się ściany boczne ograniczające wzrost pianki na boki i powodujące otrzymanie bloku o przekroju zbliżonym do prostokąta. Natychmiast po wylaniu mieszaniny reakcyjnej na transporter następuje jej wzrost, który dla różnych typów pianki trwa 80-120 sekund. W wyniku reakcji podstawowych składników, to znaczy polioli i izocyjanianu powstaje poliuretan, zaś w wyniku reakcji izocyjanianu w wodą wydziela się dwutlenek węgla, będący czynnikiem spieniającym. Pozostałe składniki biorące udział w procesie produkcyjnym umożliwiają powstanie pianki w sterowanym procesie wzrostu i zapewniają otrzymanie produktu o założonej jakości.

Reakcje te mogą być odwrócone w temperaturze od około 110-130°C. Po zakończeniu procesu spieniania następuje okres żelowania, czyli stabilizacji i dojrzwiania pianki w wyniku czego powstaje elastyczne komórkowe ciało stałe. Już po około 5 minutach od momentu wylania można powstałą piankę ciąć na bloki. Piankę tną się na długie bloki o długości 30 i 32 m. Ważnym i niebezpiecznym etapem produkcji jest proces sezonowania, który przebiega samorzutnie. Proces ten polega na schładzaniu wnętrza bloku do temperatury otoczenia i tworzeniu się w tym czasie wiązań sieciujących, które utwardzają strukturę pianki. Proces ten trwa około 24 godziny. Po tym czasie temperatura wnętrza bloku powstała podczas egzotermicznej reakcji spada do około 40°C we wnętrzu bloku. Po zakończeniu sezonowania bloki długie poddaje się cięciu na bloki krótkie oraz płyty o wymiarach wg zamówień klientów.

Wytwarzany produkt określa się nazwą elastyczna pianka poliuretanowa.

Parametry produkcyjne instalacji:

- maksymalna wydajność instalacji wynosi 25 000 Mg/rok produktu gotowego,
- czas pracy instalacji produkcyjnej do produkcji pianek PUR wynosi 2100 h/rok,
- czas operacji klejenia elementów pianki PUR wynosi 4000 h/rok.

Wielkość produkcji 2010 rok – 21 787,52 Mg.

Zużycie surowców w 2010 r. przygotowane podczas trwania kontroli przez kierownika PUR stanowi załącznik do protokołu.

Źródła emisji zorganizowanej

Na terenie instalacji do wytwarzania przy zastosowaniu procesów chemicznych podstawowych produktów lub półproduktów chemii organicznej tj. instalacji do produkcji pianek PUR istnieją następujące źródła zorganizowanej emisji zanieczyszczeń powietrza:

Portal spieniający QFM 350, Emitor nr U 372 50

Emitowanymi zanieczyszczeniami do powietrza są opary zawierające nieprzereagowane ilości TDI (toluilenodiizocyjanian) powstające podczas wzrostu pianki PUR. Zanieczyszczenia emitowane są do powietrza emitorem o wysokości $h=16,0$ m oraz średnicy $d=1,0$ m, bez zastosowania urządzeń oczyszczających.

Transporter bloków pianki, Emitor nr U 372 51

Emitowanymi zanieczyszczeniami do powietrza są opary zawierające nieprzereagowane ilości TDI, wydzielające się z bloku pianki na transporterze produkcyjnym. Zanieczyszczenia emitowane są do powietrza emitorem o wysokości $h=16,0$ m oraz średnicy $d=0,80$ m, bez zastosowania urządzeń oczyszczających.

Transporter bloków pianki, Emitor nr U 372 52

Emitowanymi zanieczyszczeniami do powietrza są opary zawierające nieprzereagowane ilości TDI, wydzielające się z bloku pianki na transporterze produkcyjnym. Zanieczyszczenia emitowane są do powietrza emitorem o wysokości $h=16,0$ m oraz średnicy $d=0,63$ m, bez zastosowania urządzeń oczyszczających.

Kabina do klejenia boneli, Emitor nr U 718 1

Emitowanymi zanieczyszczeniami do powietrza z czterostanowiskowej kabiny do klejenia boneli jest aceton oraz węglowodory alifatyczne do C12 (poza wymienionymi i metanem). Zanieczyszczenia emitowane są do powietrza emitorem o wysokości $h=8,0$ m oraz średnicy $d=0,80$ m, bez zastosowania urządzeń oczyszczających.

Źródła emisji niezorganizowanej

Źródłem emisji niezorganizowanej z instalacji do produkcji pianek PUR jest Sezonownia regalowa bloków długich. Pomieszczenie nie jest wyposażone w wentylację mechaniczną, a emisja do powietrza odbywa się poprzez otwartą część hali, wykorzystywaną do celów transportowych bloków pianek (automatyczne przemieszczanie pianek na regalach). Substancjami emitowanymi do powietrza z Sezonowni regalów długich będą izocyjaniany.

Pomiary własne Zakładu

Zakład zgodnie z obowiązkiem nałożonym w pozwoleniu zintegrowanym w punkcie VIII.3 dotyczącym monitoringu emisji do powietrza, dla instalacji do produkcji pianek PUR wykonuje pomiary okresowe emisji substancji wprowadzanych do powietrza, w zakresie emisji toluilenodiizocyjanianów, z częstotliwością raz na rok dla poniższych emitatorów:

- U 372 50 - portal spieniający QFM 350,
- U 372 51 - transporter bloków pianki PUR,
- U 372 52 - transporter bloków pianki PUR.

W analizowanych pomiarach wykonanych przez Zakład nie stwierdzono występowania przekroczeń emisji dopuszczalnej zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza określonej w pozwoleniu zintegrowanym.

Pomiary kontrolne

W dniu 31.03.2011 r. ekipa pomiarowa WIOŚ z eksploatowanego źródła emisji tj. emitatora nr U 37250 - portal spieniający QFM 350, na instalacji do produkcji pianek PUR przeprowadziła kontrolne pomiary w zakresie emisji izocyjanianów. Obciążenie źródła emisji w czasie wykonywania pomiarów wynosiło 100 %.

Kontrolne wyniki pomiarów w zakresie emisji izocyjanianów wykonanych z emitatora nr U 372 50 nie wykazały przekroczenia emisji dopuszczalnej określonej w obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym.

Instalacja do produkcji fosgeny należąca do Kompleksu Monomerów (M-9100) obejmuje urządzenia do produkcji tlenku węgla i syntezy fosgeny.

W instalacji do produkcji fosgeny prowadzone są następujące procesy i operacje:

- magazynowanie i odparowanie dwutlenku węgla,
- produkcja tlenku węgla i jego przemywanie,
- oczyszczanie tlenku węgla i oczyszczanie wód z mycia tlenku węgla,
- magazynowanie tlenku węgla

- sprężanie tlenu węgla,
- chłodzenie tlenu węgla,
- osuszanie tlenu węgla,
- synteza fosgeny.

Charakterystyka instalacji

Produkcja tlenu węgla i jego przemywanie

Otrzymywanie tlenu węgla polega na procesie zgazowania koksu wielkopieczowego w wytwornicach gazu (generatorach) przy użyciu tlenu technicznego. Generatory tlenu węgla posiadają zamknięcia hydrauliczne. W wyniku spalania koksu w atmosferze tlenu otrzymuje się dwutlenek węgla, który w wyższych warstwach złoża koksu ulega procesowi redukcji, dając w efekcie surowy tlenek węgla (czad).

Reakcja nr 1

W strefie spalania w generatorze, przy temp. ok. 1100 – 1200°C, zachodzi reakcja jak wyżej.

W górnej części generatora w strefie redukcji, przy braku tlenu, w temperaturze ok. 800 – 1000°C zachodzi reakcja:

Reakcja nr 2

Dodatkowo obok koksu i tlenu w trakcie procesu zgazowania dostarcza się gazowy dwutlenek węgla ze źródła zewnętrznego i prowadzi się z jego użyciem proces zgazowania koksu. Otrzymywany tlenek węgla w celu odpylenia kierowany jest do wież przemywających, separatorów i płuczek rotacyjnych, zraszanych wodą. W czasie rozpalania generatora gazy kieruje się przez pierwsze 15 min. Do atmosfery (przez jeden z emitorów Y6511 1-13) a następnie 1-1,5 godziny rurociągiem do pieca obrotowego instalacji unieszkodliwiania odpadów (podmiot zewnętrzny). W trakcie spalania koksu powstaje żużel w ilości ok. 250 Mg/rok.

Oczyszczanie tlenu węgla i oczyszczanie wód z mycia tlenu węgla

Przemity tlenek przesyłany jest do kolumn gdzie poprzez absorpcję i reakcje chemiczne usuwany jest:

- siarkowodór,
- fosforowodór,
- tlenosiarczek węgla,
- dwutlenek węgla.

W procesie produkcji fosgeny ścieki technologiczne powstają głównie w czasie mycia tlenu węgla, do którego używa się wody z zamkniętego obiegu. Ścieki z procesu mycia tlenu węgla, zawierające zawiesinę popiołów, poddawane są chemicznemu wytrąceniu i sedymentacji w osadniku poziomym. Oczyszczona woda zwracana jest do procesu mycia tlenu węgla, a jej nadmiar (do obiegu doprowadzany jest tzw. "strumień odświeżający") odprowadzany jest do kanalizacji. Powstający w procesie sedymentacji szlam w ilości ok. 2m³/h jest okresowo wywożony do ISO (izolowane składowisko odpadów).

Magazynowanie tlenku węgla

Oczyszczony tlenek węgla kierowany jest do zbiornika magazynowego.

Sprężanie, chłodzenie i osuszanie tlenku węgla.

Tlenek węgla pobierany ze zbiornika magazynowego jest sprężany, chłodzony a następnie poddany osuszaniu w adsorberach na złożu sit molekularnych. Sita molekularne są okresowo regenerowane gorącym powietrzem i wtedy następuje emisja siarkowodoru do atmosfery poprzez jeden z emitorów: Y5621 20 lub 21.

Synteza fosgenu

Osuszony tlenek węgla i gazowy chlor z parowalnicy, zlokalizowanej w magazynie chloru M-9100, doprowadzane są do mieszaczy i kierowane do dwóch ciągów aparatów kontaktowych I-go i II-go stopnia (wypełnionych katalizatorem - węgiel aktywny). Fosgen otrzymuje się na drodze syntezy chloru i tlenku wg poniższej reakcji:

Reakcja zachodzi w aparatach kontaktowych, gdzie doprowadzany jest osuszony tlenek węgla i chlor. Stosuje się nadmiar tlenku węgla w stosunku do zapotrzebowania stechiometrycznego, tak by nastąpiło całkowite przereagowanie chloru.

Fosgen gazowy z aparatów kontaktowych kierowany jest płaszczowym rurociągiem (z przedmuchem powietrzem AKP) do instalacji M-9200- do skraplania i syntezy TDI. Szczelność rurociągu fosgenu gazowego jest monitorowana w sposób ciągły, poprzez analizę powietrza AKP na zawartość fosgenu, na wydmuchu z płaszcza rurociągu. Analizator jest usytuowany na instalacji TDI.

Instalacja do produkcji fosgenu składa się z :

- Magazynu chloru wraz z układem do odparowania chloru,
- Magazynu koksu,
- Instalacji do odparowania dwutlenku węgla,
- Umieszczonych w budynku instalacji do syntezy tlenku węgla oraz instalacji do mycia i oczyszczania tlenku węgla,
- Zbiornika tlenku węgla,
- Umieszczonej w budynku instalacji do sprężania i osuszania tlenku węgla,
- Instalacji syntezy fosgenu,
- Instalacji do przesyłu fosgenu do syntezy TDI w M-9200.

Parametry produkcyjne instalacji

W poniższej tabeli przedstawiono porównanie maksymalnej wydajności instalacji określonej w obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym, a faktycznym zużyciem surowców i wielkości produkcji w roku 2010.

Produkt	Maksymalna roczna wydajność instalacji [Mg/rok]	Produkcja 2010 r. [Mg/rok]
fosgen	94 930	91 090
Surowiec	Maksymalne roczne zużycie surowców [Mg/rok]	Zużycie surowców 2010 r. [Mg/rok]
Chlor ciekły	84 357,9	65 586,56
Koks	11 961	13 428,95
Dwutlenek węgla gazowy	5638,842	5057,30
Siarczan glinowy 17%	9,4	3,43
Koagulant PIX - 113	246,5	172,44
Podchloryn sodu gatunek IB	925,2	641,13
Wodorotlenek sodu	116,0	89,80
Energia	Maksymalne roczne zużycie energii	Zużycie energii
energia elektryczna [MWh]	10 591	7 783,662
energia cieplna [GJ]	6 772,7	2 986

Czas pracy instalacji w roku 2010 wyniósł 7386,64 h.

Zużycie surowców oraz wielkość produkcji przygotowane podczas trwania kontroli przez kierownika instalacji produkcji fosgeny stanowi załącznik niniejszego protokołu.

Źródła emisji zorganizowanej

Generator tlenku węgla

Generatory tlenku węgla -13 sztuk, Emisja występuje podczas rozpalania generatorów. Jednocześnie rozpalany jest tylko jeden generator. Emitory pracują przemiennie.

Nazwa strumienia technologicznego	Tlenek węgla produkcja
Wielkość strumienia	3,000 Mg/godz.
Ilość odprowadzanych gazów	160 Nm ³ /h
Czas pracy źródła emisji	6 godz./rok
Źródło nr[1] jest przyłączone do emitora nr	[,Y5611 1],[,Y5611 2*],[,Y5611 3*],[,Y5611 4*],[,Y5611 5*],[,Y5611 6*],[,Y5611 7*],[,Y5611 8*],[,Y5611 9*],[,Y5611 10*],[,Y5611 11*],[,Y5611 12*],[,Y5611 13*]

Nazwa substancji	Emisja rzeczywista		Wskaźnik emisji	Stężenie
	maksymalna	roczna		
	kg/h	Mg/rok	g/Mg	mg/Nm ³
Siarkowodór	0,1764	0,0011	58,800	1102,50
Tlenek węgla	200,0160	1,2000	66672,000	50100,00

Generator tlenku węgla - postój pieca

Generatory tlenku węgla -13 sztuk. Emisja występuje podczas rozpalania generatorów. Jednocześnie rozpalany jest tylko jeden generator. Emitory pracują przemiennie.

Nazwa strumienia technologicznego	Tlenek węgla produkcja
Wielkość strumienia	3,000 Mg/godz.
Ilość odprowadzanych gazów	160 Nm ³ /h
Czas pracy źródła emisji	4 godz./rok
Źródło nr[2] jest przyłączone do emitora nr	[,Y5611 1#],[,Y5611 2#],[,Y5611 3#],[,Y5611 4#],[,Y5611 5#],[,Y5611 6#],[,Y5611 7#],[,Y5611 8#],[,Y5611 9#],[,Y5611 10#],[,Y5611 11#],[,Y5611 12#],[,Y5611 13#]

Nazwa substancji	Emisja rzeczywista		Wskaźnik emisji	Stężenie
	maksymalna	roczna		
	kg/h	Mg/rok	g/Mg	mg/Nm ³
Siarkowodór	0,1764	0,0007	58,800	1102,50
Tlenek węgla	200,0160	0,8000	66672,000	50100,00

Regeneracja 6 szt. absorberów siarkowodoru

Nazwa strumienia technologicznego	Fosgen
Wielkość strumienia	11,900 Mg/godz.
Ilość odprowadzanych gazów	610 Nm ³ /h
Czas pracy źródła emisji	1800 godz./rok
Źródło nr[3] jest przyłączone do emitora	[,Y5621 20],[,Y5621 21*]

Nazwa substancji	Emisja rzeczywista		Wskaźnik emisji	Stężenie
	maksymalna	roczna		
	kg/h	Mg/rok	g/Mg	mg/Nm ³
Siarkowodór	0,0729	0,0733	6,129	119,567

Instalacja do produkcji epichlorohydryny - EPI (Kompleks Monomerów M-9400)

W instalacji do produkcji epichlorohydryny powstają dwa produkty:

- epichlorohydryna EPI (tlenek gamma-chloropropylenu; 1-chloro-2,3-epoksypropan)
- chlorek allilu AC (3-chloropropen; 3-chloropropylen)

Epichlorohydryna stosowana jest głównie do produkcji żywic epoksydowych oraz farb i lakierów, zaś chlorek allilu używany jest do produkcji EPI i sprzedawany na potrzeby syntez organicznych, do produkcji barwników, gliceryny i w farmacji. Epichlorohydryna otrzymywana jest przez odchlorowodorowanie dwuchloropropanoli i oczyszczanie EPI na drodze destylacji. Ponadto w zakładzie wytwarzany jest kwas solny techniczny.

W skład kompleksu produkcyjnego wchodzi:

- magazyn propylenu (cztery wolno stojące zbiorniki)
- stanowisko rozładunku cystern,
- budynek produkcyjny mleka wapiennego,
- wolnostojąca instalacja chlorku allilu,
- wolnostojąca instalacja chlorku epichlorohydryny,
- wolnostojąca instalacja spalania ciekłych pozostałości z rektyfikacji chlorku allilu i epichlorohydryny, wraz z węzłem produkcji kwasu solnego i węzłem katalitycznego spalania odgazów chloroorganicznych,
- tace zbiorników magazynowych na AC, EPI oraz ciekłe frakcje z destylacji.

Charakterystyka instalacji

Produkcja chlorku allilu

Chlorek allilu otrzymany jest w reakcji chemicznej wysokotemperaturowego chlorowania propylenu w fazie gazowej. Syntezę prowadzi się w temp. ok. 500°C. Produkt oczyszcza się przez destylację. Przed reakcją surowce (propylen i chlor) są osuszane w równoległych układach szeregowo połączonych adsorberów wypełnionych sitami molekularnymi. Propylen obiegowy ogrzewany jest w wymienniku ciepła i kierowany do mieszacza o odpowiedniej konstrukcji, do którego doprowadzany jest również chlor. Reakcja syntezy zapoczątkowana w mieszaczu kończy się w reaktorach w temp. ok. 500°C. Mieszaninę poreakcyjną stanowi nadmiar nieprzereagowanego propylenu, chlorowódz oraz chloropochodne propylenu. Gazy po reakcji schładzane są dwustopniowo do temp. ok. 20 °C, po czym skraplane ciekłym propylenem. Frakcje ciekłe kierowane są do zbiornika, niewykroplone gazy stanowiące chlorowódz i propylen przechodzą razem z cieczą do zbiornika i dalej do pierwszej kolumny destylacyjnej. W dwóch kolumnach odpędzany jest najpierw chlorowódz, potem propylen. W następnych dwóch kolumnach następuje rektyfikacja chlorku allilu. W pierwszej z góry odbiera się zanieczyszczenia jako frakcje lekkie, w drugiej kolumnie z góry odbierany jest chlorek allilu, a z dołu zanieczyszczenia jako frakcje ciężkie. Wydzielony chlorowódz poddawany jest absorpcji w kwaśnych wodach otrzymanych za spalania frakcji odpadowych do 34% kwasu solnego.

Produkcja epichlorohydryny

Synteza EPI odbywa się w dwóch etapach. Pierwszy polega na reakcji chlorohydroksylowania chlorku allilu i prowadzony jest w fazie ciekłej. Drugim etapem syntezy jest odchlorowodorowanie dwuchloropropanoli zawartych w wodnym roztworze otrzymanym w pierwszym etapie i oczyszczanie EPI na drodze destylacji. Chlorohydroksylowanie chlorku allilu odbywa się w reaktorze, do którego doprowadzane są cztery główne strumienie:

- woda,
- chlor,
- chlorek allilu,
- mleko wapienne (dla utrzymania właściwego pH, zastępczo stosowany może być wodorotlenek sodu).

Dodatkowo dodawany jest kwas podchlorawy otrzymywany w układach niszczenia odgazów instalacji elektrolizy solanki. Zawartość reaktora utrzymywana jest w intensywnej cyrkulacji. Temperatura reakcji wynosi ok. 40°C. Następnie ciecz przechodzi do kolumny z półkami gdzie zachodzi odchlorowodorowanie dichloropropanoli do epichlorohydryny w obecności mleka wapiennego. W kolumnie panuje temp. ok. 80°C i obniżone ciśnienie. Epichlorohydryna jest usuwana ze środowiska reakcji poprzez destylację azeotropową z parą wodną. Azeotrop jest osuszany w kolumnie destylacyjnej. Epichlorohydrynę oczyszcza się przez rektyfikację w dwóch kolumnach destylacyjnych. Frakcje lekkie zawierające dużą ilość EPI poddaje się destylacji w kolumnie. Pozbawione produktu frakcje lekkie oraz ciężkie poddaje się ekstrakcji w celu odzyskania dichloropropanoli i epichlorohydryny. Ekstrakt zawraca się do odchlorowodorowania.

Produkcja kwasu solnego

Frakcję organiczną zawierającą frakcje lekkie i ciężkie z produkcji chlorku allilu oraz epichlorohydryny kieruje się do instalacji spalania frakcji ciekłych. Z gazów zawierających znaczne ilości chlorowodoru po absorpcji w dwóch kolumnach zraszanych wodą uzyskuje się rozcieńczony kwas solny, który jest dosycany w kolejnej kolumnie absorpcyjnej gazowym chlorowodorem uzyskiwanym przy produkcji chlorku allilu. Uzyskany produkt zaw. ok. 34% kwasu solnego jest nieznacznie zanieczyszczony związkami organicznymi i kierowany do neutralizacji katolitem na instalację elektrolizy solanki i w postaci solanki kierowany do procesu elektrolizy.

Zużycie surowców, materiałów i energii

Surowiec/czynnik	Zastosowanie	Zużycie 2010 r.	Zużycie dopuszczone w pozwoleniu [Mg/rok]
Chlor (substancja niebezpieczna)	Surowiec podstawowy	35413,87 Mg	55911,9
Propylen (substancja niebezpieczna)	Surowiec podstawowy	12256,644 Mg	19087,0
Wodorotlenek sodowy (substancja niebezpieczna)	Surowiec pomocniczy	571 Mg	2254,4
Wapno palone w bryłach	Surowiec pomocniczy	14804,08 Mg	22005,7
Kwas podchlorawy	Surowiec pomocniczy	2719,30 Mg	3407,1
Energia elektryczna	Czynnik energetyczny	*24276,607 MWh	40274,4 [MWh/rok]
Energia cieplna	Czynnik energetyczny	*385729,5 GJ/rok	668175 [GJ/rok]

*- podane wielkości dotyczą zużycia bezpośrednio do produkcji AC i EPI, nie dotyczą wielkości rozliczanych na poszczególne MPKi. Całkowite zużycie nie będzie powiększone o więcej niż 2,5%

Czas pracy instalacji w roku 2010 wyniósł 4777,5 h.

Zużycie surowców oraz wielkość produkcji przygotowane podczas trwania kontroli przez kierownika instalacji produkcji EPI stanowi załącznik do protokołu.

Źródła emisji zanieczyszczeń

Emitor E2144 1 Cyklon szeregowy z lansowania wapna

Do emitora E2144 1 podłączony jest podajnik wapna - pracują na zmianę dwa podajniki. Zanieczyszczenia pyłowe emitowane są emitorem o wysokości $h=25\text{m}$ i średnicy $d=0,2\text{m}$. Z emitorem współpracują dwa cyklony szeregowo o sprawności 90%.

Emitor E2144 2 Cyklon szeregowy z lansowania wapna*

Dane i parametry emitora jak wyżej (tj. jak emitor E2144 1)

Emitor E2144 3 Cyklon szeregowy – podawanie wapna

Do emitora E2144 3 podłączony jest podajnik wapna - pracują przemiennie dwa urządzenia do podawania wapna ze zbiornika zasypowego do komory rozładunkowej. Zanieczyszczenia pyłowe emitowane są emitorem o wysokości $h=20\text{m}$ i średnicy $d=0,2\text{m}$. Z emitorem współpracują dwa cyklony szeregowo o sprawności 90%.

Emitor E2144 4 Cyklon szeregowy – podawanie wapna*

Dane i parametry emitora jak wyżej (tj. jak emitor E2144 3)

Emitor E9400 2 Kolumna absorpcyjna K-105

Do emitora E9400 2 – synteza chlorku allilu kolumna K-105 podłączone są źródła: Reaktor R201, wyparki E117 i E117N, osuszki D-102/ABC. Pracuje jednocześnie z całym ciągiem technologicznym produkcji chlorku allilu i/lub epichlorohydryny. Zanieczyszczenia (chlor, chlorek allilu, chlorowódór, węglowodory alifatyczne do C12) emitowane są emitorem o wys. $h=21\text{m}$ i śred. $d=0,2\text{m}$. Z emitorem E9400 2 współpracuje kolumna absorpcyjna K-105 wypełniona pierścieniami Białeckiego, zraszana NaOH, o sprawności 97%.

Emitor E9400 21 Piec F1 do katalitycznego spalania odgazów

Do emitora E9400 21 podłączony jest piec F1 do katalitycznego spalania odgazów. Urządzenia do spalania odgazów chloroorganicznych pracują jednocześnie z całym ciągiem technologicznym produkcji chlorku allilu i/lub epichlorohydryny. Ponadto podczas kontroli stwierdzono, iż do istniejącego źródła emisji tj. do emitora E 9400 21 podłączono dodatkowe źródło emisji nie ujęte w pozwoleniu zintegrowanym. Zanieczyszczenia (epichlorohydryna, chlorek allilu, chlorowódór, węglowodory alifatyczne do C12) emitowane są emitorem o wys. $h= 23\text{m}$ i śred. $d=0,25\text{m}$. Z emitorem E9400 21 współpracuje kolumna absorpcyjna K2 wypełniona pierścieniami Raschiga, zraszana wodą, o sprawności 95%.

Emitor E9400 2A Kolumna absorpcyjna KK-105

Do emitora E9400 2A – synteza chlorku allilu KK-105 podłączone są źródła: Kolumna K-101, kompresor C-101, zawory bezpieczeństwa układów HCl. Pracuje jednocześnie z całym ciągiem technologicznym produkcji chlorku allilu. Zanieczyszczenia

(chlorowodór) emitowane są emitorem o wys. $h=21\text{m}$ i śred. $d=0,2\text{m}$. Z emitorem E9400 2A współpracuje kolumna absorpcyjna KK-105 wypełniona pierścieniami Białeckiego, zraszana wodą, o sprawności 97%.

Emitor E9400 3 Kolumny, zbiorniki chlorku allilu

Do emitora E9400 3 podłączone są źródła : Kolumny K102, K103, K104, zbiorniki T209/ABC, T102, T205/1,2 V116, V117. Pracuje jednocześnie z całym ciągiem technologicznym produkcji chlorku allilu. Zanieczyszczenia (chlorek allilu, chlorowodór, węglowodory alifatyczne do C12) emitowane są emitorem o wys. $h=37\text{m}$ i śred. $d=0,2\text{m}$. Z emitorem współpracują: zamknięcia hydrauliczne olejowe, wykrapacz odgazów E-125, instalacja katalitycznego spalania odgazów chloroorganicznych o sprawności 99%.

Emitor E9400 4 Odpowietrznik kolumn rektyfikacyjnych

Do emitora E9400 4 – synteza i rektyfikacja epichlorohydryny podłączone są źródła: Kolumny rektyfikacyjne K-202/N, K-203, K-204, K-205, K-253, Zbiorniki T-101, T210/A,B,C, T-201, T-202, T-203, T-204, Skruber E-214. Zanieczyszczenia (epichlorohydryna, chlorek allilu, węglowodory alifatyczne do C12) emitowane są emitorem o wys. $h=37\text{m}$ i śred. $d=0,2\text{m}$. Z emitorem współpracują: zamknięcia hydrauliczne olejowe, instalacja katalitycznego spalania odgazów chloroorganicznych o sprawności 99%.

Emitor E9400 7 Piec do spalania ciekłych frakcji F-301

Do emitora E9400 7 podłączone jest piec F-301 – spalanie ciekłych frakcji chloroorganicznych. Zanieczyszczenia (chlor, chlorowodór, dwutlenek azotu) emitowane są emitorem o wys. $h=33,5\text{m}$ i śred. $d=0,6\text{m}$. Z emitorem współpracuje kolumna absorpcyjna K-301 wypełniona pierścieniami Białeckiego w 3 segmentach, zraszana 6% NaOH, o sprawności 95%.

Emitor E9400 8 Odpowietrzanie kolumny kwasu solnego

Do emitora E9400 8 – absorpcja chlorowodoru podłączone są źródła: Do Kolumny K305/KK305 doprowadzany jest chlorowodór z sekcji 100. Pracują jednocześnie z całym ciągiem technologicznym produkcji chlorku allilu. Zanieczyszczenia (chlorek allilu, chlorowodór, węglowodory alifatyczne do C12) emitowane są emitorem o wys. $h=15,5\text{m}$ i śred. $d=0,35\text{m}$. Z emitorem współpracują przemiennie kolumny absorpcyjne K-305 i KK-305 o sprawności 99%.

Emitor E9400 1 Odpowietrzanie zaworów bezpieczeństwa

Do emitora E9400 9 podłączone są źródła:

- osuszanie propylenu i inne

- osuszki D101, D104 układ propylenu ziębniczego, układ kolumny K101 Produkcja chlorku allilu. Urządzenia pracują jednocześnie z całym ciągiem technologicznym produkcji chlorku allilu i instalacją katalitycznego spalania. Zanieczyszczenia (chlorek allilu, chlorowodór, węglowodory alifatyczne do C12) emitowane są emitorem o wys. $h=34,2\text{m}$ i śred. $d=0,3\text{m}$. Z emitorem współpracują: zamknięcia hydrauliczne olejowe - instalacja katalitycznego spalania odgazów chloroorganicznych o sprawności nieokreślonej.

Pomiary własne Zakładu

Zakład zgodnie z nałożonym obowiązkiem w pozwoleniu zintegrowanym w punkcie IV.4.2. dotyczącym monitoringu emisji do powietrza, dla instalacji do produkcji EPI wykonuje pomiary okresowe emisji substancji wprowadzanych do powietrza, z częstotliwością raz na rok dla poniższych emitorów:

- E 9400 21 – piec do katalitycznego spalania odgazów,
- E 9400 7 – piec do spalania ciekłych frakcji,
- E 9400 2 – kolumna absorpcyjna K-105.

W analizowanych pomiarach wykonanych przez Zakład nie stwierdzono występowania przekroczeń emisji dopuszczalnej zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza określonej w pozwoleniu zintegrowanym.

Ponadto Zakład wykonuje ciągły pomiar stężeń chloru na emitorach E 9400 7 – piec do spalania ciekłych frakcji, E 9400 2 – kolumna absorpcyjna K-105 oraz chlorowodoru na emitorze E 9400 2A.

Pomiary kontrolne

W dniu 06.04.2011 r. ekipa pomiarowa WIOŚ z eksploatowanego źródła emisji tj. emitora nr E 9400 21, na instalacji do produkcji EPI przeprowadziła kontrolne pomiary w zakresie emisji chlorowodoru, chlorku allilu oraz węglowodorów alifatycznych. Obciążenie źródła emisji w czasie wykonywania pomiarów wynosiło 90 %.

Wizja lokalna

W dniu 06.04.2011 r. przeprowadzono wizję lokalną na terenie instalacji do produkcji EPI, w trakcie której stwierdzono, iż do istniejącego źródła emisji tj. emitora E 9400 21 – piec do katalitycznego spalania odgazów podłączono dodatkowe źródło emisji nie ujęte w pozwoleniu zintegrowanym.

Wg informacji przekazanej w trakcie kontroli odbiór zadania dotyczącego podłączenia rurociągu ze stanowiska załadunku beczek (Instalacja magazynowania i dystrybucji M-9100) do emitora E-21 miał miejsce w 15 maja 2009 roku. Zadanie było elementem większej inwestycji polegającej na budowie stanowisk załadunku automatycznego beczek TDI oraz EPI. W Decyzji Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, znak: ŚG.I.jw.760-2/19/09 z dnia 09.03.2009 r. dot. zmiany pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza atmosferycznego z instalacji pomocniczych – ogólnozakładowych (instalacja do magazynowania i dystrybucji), uwzględniono emitor nr Y 5161 N01 – Węzeł niszczenia odgazów ze stokażu i linii napełniania beczek, do którego podłączony jest magazyn TDI, zbiornik magazynowy TDI, układ napełniania beczek TDI, napełnianie autocystern.

We „Wniosku o zmianę pozwolenia na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji do magazynowania i dystrybucji”, złożonym do U.M. znajduje się zapis: „Podczas załadunku beczek EPI odgazy z automatycznej linii kierowane są do istniejącego emitora na instalacji produkcji epichlorohydryny M-9400”. Informacja zakładu dot. opracowywania wniosku o zmianę pozwolenia zintegrowanego m.in. w

zakresie nowej inwestycji realizowanej na instalacji do produkcji EPI oraz podłączonego nowego źródła emisji do istniejącego emitora E 9400 21 stanowi załącznik do protokołu

Realizowane inwestycje na Kompleksie Monomerów

Nowa technologia produkcji epichlorohydryny (GTE- glicerynowa technologia EPI)

W Zakładach Chemicznych Zachem realizowane jest zadanie inwestycyjne pod nazwą Budowa instalacji i wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji epichlorohydryny z gliceryny. Na realizację tego zadania pozyskano dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Programu operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013; 4 Oś priorytetowa: Inwestycje w innowacyjne przedsięwzięcia. Działanie 4.4: Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjności.

Epichlorohydryna jest produktem handlowym, stosowanym do produkcji żywic epoksydowych, farb, lakierów, klej, farmaceutyków itd. Obecnie stosowana technologia wytwarzania oparta jest propylenie i chlorze.

Propylen + chlor → chlorek alliu

Chlorek allilu + chlor → dichloropropanole + alkalia → epichlorohydryna

Nowa technologia wprowadza bardzo istotną zmianę. Oparta będzie na innej bazie surowcowej. Zasadniczym surowcem będzie gliceryna, powstająca jako produkt uboczny w instalacjach wytwarzających bio-komponenty do oleju napędowego. Jest to więc surowiec „odnawialny”. Drugi surowiec to chlorowodór.

Gliceryna + chlorowodór → dichloropropanole + alkalia → epichlorohydryna.

Taki proces pozwala w znacznym stopniu obniżyć koszty wytwarzania produktu, a baza surowcowa jest znacznie bezpieczniejsza dla środowiska.

Budowana instalacja ma charakter produkcyjno-badawczy. Została zaprojektowana w ten sposób, aby pracować wspólnie z obecnie eksploatowaną. Pozwala to z jednej strony obniżyć już koszty wytwarzania już na etapie wdrażania technologii (produkowane nową metodą będzie ok. 30%), z drugiej zapewni ciągłość produkcji. Po zoptymalizowaniu i udoskonaleniu procesu wytwarzania epichlorohydryny nową metodą, zakłada się w perspektywie kilku lat wygaszenie obecnie pracującej instalacji chlorku allilu.

Zakłady przygotowują wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego. Nie przewiduje w tym wniosku nowego emitora. Odgazy z nowej instalacji skierowane zostaną do obecnych emitorów, poprzez istniejące urządzenia zabezpieczające.

Technologia została opracowana przez specjalistów z Zachemu we współpracy z Instytutem Ciężkiej Syntezy Organicznej z Kędzierzyna – Koźla. Projekt procesowy i wykonawczy realizowany jest przez Biprozat Tamów. Na generalnego realizatora inwestycji wybrano firmę Prochem z Warszawy. Rozruch instalacji planowany jest w przyszłym roku.

Inwestycje realizowane w roku bieżącym

Wśród kilku zadań inwestycyjnych planowanych w roku bieżącym najistotniejszym jest wymiana kolumny K 202/N (odchlorowodorowanie dichloropropanoli do epichlorohydryny, odpęd surowej epichlorohydryny).

Kolumna K 202 wyposażona została w zwiększoną ilość pólek, zmieniono ich typ i materiał, zastosowano zmodyfikowaną dystrybucję surówki i kilka innych zmian konstrukcyjnych. Przede wszystkim jednak, kolumna posadowiona zostanie w innym miejscu - możliwie blisko obecnie eksploatowanego aparatu. Zmiana lokalizacji przewidywana jest ze względu na konieczność wybudowania nowego fundamentu, co spowodowałoby konieczność długiego przestoju instalacji. Planowana inwestycja nie wpłynie w trakcie eksploatacji w istotny sposób na środowisko. Nie przewiduje się zwiększenia produkcji epichlorohydryny, zużycia czynników energetycznych, wody czy emisji. Zakłada się, że zdecydowanie obniżą się koszty remontowe (eksploatowany aparat wymaga napraw). Oczekiwane jest obniżenie zawartości ChZT w ściekach z instalacji M-9400 o ok. 20-30%. Pozwoli to na nieznaczny wzrost wydajności procesu, a co za tym idzie obniżenie wskaźników zużycia surowców i energii. Zakład jest w trakcie opracowywania ROŚ dla tego zadania.

Emisja zanieczyszczeń powietrza oraz o stan urządzeń oczyszczających

Roczna emisja wg przesłanej informacji o emisji zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie urządzeń oczyszczających w 2010 r. kształtowała się następująco:

Lp.	Rodzaj zanieczyszczenia	Wielkość emisji [kg/rok]
		2010 r.
1	pyły ogółem	2 773
2	dwutlenek siarki	771
3	dwutlenek azotu	10 766
4	tlenek węgla	145 147
5	chlorowcopochodne węglowodorów	7 174
6	ketony	155
7	kwasy nieorganiczne	1 574
8	kwasy organiczne ich związki i pochodne	1 423
9	olów	3
10	pierwiastki niemetaliczne (Cl ₂)	2 913
11	węglowodory alifatyczne	10 090
12	węglowodory aromatyczne	160
13	dwutlenek węgla	13 408 595
14	Aminy i ich pochodne	16
15	Pyły cementowo – wapiennicze i materiałów ogniotrwałych	328
16	Pyły polimerów	2 217
17	Toluen	2 753

W 2010 r. nastąpił wzrost emisji do powietrza następujących zanieczyszczeń:

- CO₂, węglowodorów alifatycznych, węglowodorów aromatycznych (zwiększenie produkcji EPI, TDI, pianki PUR),
- CO (zaburzenia w spalaniu Ogaszów zawierających CO – awaria wentylatora),

- chlorowcopochodnych węglowodorów: zw. HCFC (zwiększenie zużycia freonu R22 do skraplania chloru).

Sprawozdanie PRTR

Zakład wywiązał się z obowiązku wynikającego z rozporządzenia nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń, w zakresie złożenia sprawozdania za rok 2010.

ZACHEM S.A. zgodnie Działem IVa ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 z późn. zm.) przesłał w terminie tj. 25.03.2011 r. sprawozdanie zawierające dane o przekroczeniu obowiązujących wartości progowych dla uwolnień i transferów zanieczyszczeń, transferów każdego zanieczyszczenia zawartego w ściekach przeznaczonych do oczyszczania poza miejsce powstania w ilościach przekraczających wartość progową oraz transferów odpadów.

Oplaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska

Zakład sporządza w systemie półrocznym zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat. Opłaty wyliczane są z tytułu wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza oraz poboru wody. Zbiorcze zestawienia informacji o zakresie korzystania ze środowiska są przekazywane do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu oraz do WIOŚ w Bydgoszczy. Wyliczone opłaty są przesyłane na konto Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Brak kategorii zagrożeń dla nitrozy oraz rodzaju i kategorii zagrożeń dla pianki PUR w wykazie dotyczącym danych o rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie Z.CH. ZACHEM (stan na dzień 31.12.2010 r.).
2. Dodatkowe źródło emisji z procesu napelniania beczek EPI, podłączone do istniejącego emitora E 940021 - piec do katalitycznego spalania odpadów nie jest ujęte w obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym.

Zastosowanie sankcje:

1. Wydano zarządzenie pokontrolne, zobowiązujące podmiot do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości.

4. Ustalenia zawarte w protokole z kontroli przeprowadzonej w dniach od 25.05 -- 15.06.2011 r. w zakresie oraz gospodarki odpadami.

Zakład prowadzi pełną ewidencję ilościowo-jakościową odpadów zawierających PCB z zastosowaniem karty ewidencji odpadów i karty przekazania odpadów, na wzorach dokumentów określonych w aktualnych rozporządzeniach wykonawczych do ustawy o odpadach. W 1998 r. Zakład wykonał analizy olejów 914 próbek w stosowanych transformatorach- metoda chromatografii gazowej. Na podstawie wykonanych analiz z dnia 30.03.1998 i 15.09.1998 r., stwierdzono, iż w żadnej z przebadanych próbek olejów nie występuje PCB. Zakład przekazał K-P UW w Bydgoszczy – pismem z dnia

19.02.2003 r., znak L.dz. NT/208/TO/2636-5-335/03 informację z przeprowadzonej zgodnie z rozporządzeniem M.G. z dn. 24 czerwca 2002 r. (Dz.U. NR 96, poz.860) inwentaryzacji urządzeń lub instalacji, w których były lub są wykorzystywane PCB. Inwentaryzacja dotyczyła wyłącznie kondensatorów. Zakład nie przeprowadzał badań PCB w użytkowanych urządzeniach, odpady o kodzie 16 02 09* w całości przekazano do unieszkodliwienia w łącznej ilości 8,460 Mg, w tym w latach 2006 – 2005, w ilości 0,711 Mg, w latach 2006-2009 w ilości 7,749 Mg.

Odbiorcą ww. odpadów była firma :

„POLFRABAT” Sp. z o.o., ul. Heliotropów 1, 04-796 Warszawa, posiadająca stosowne uzgodnienia wynikające z ustawy o odpadach. Ostatnie przekazanie odpadów o kodzie 16 02 09* do Firmy „POFRABAT” miało miejsce w dniu 30.10.2009 r.

Zakład wykazał w zbiorczych zestawieniach danych o odpadach przekazywanych do Marszałka Województwa K-P, w latach 2006, 2008 i 2009 ilości wytwarzanych odpadów z rodzaju 16 02 09*.

Zakład posiada Certyfikat Zniszczenia N 0710-0035 FC-INT wystawiony przez TREDI-SERVICE Gestion des Importations PL de la Plaine de l' AIN, B.P. 55-01150-SAINT-VULBAS z dnia 31.10.2007 r., dotyczący 1450 kg odpadu-kondensatory zawierające polichlorowane bifenyle.

Zgodnie z § 2.1. rozporządzenia M.G z dnia 24 czerwca 2002 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 96, poz. 860), Zakład wykorzystywał PCB w użytkowanych urządzeniach nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2010 r. Ostatnie przekazanie odpadów kondensatorów miało miejsce 30.10.2009 r.

Informacja zakładu o zakończeniu wykorzystywania PCB w urządzeniach eksploatowanych przez ZACHEM S.A. w Bydgoszczy została przesłana pismem z dnia 20.04.2010 r., znak l.dz.NZ/377/ZO/2636-21-406/10, do Marszałka Woj. K-P.

Zakład wywiązał się z obowiązku określonego w §7 ust.3 wyżej cytowanego rozp. Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 r., na bieżąco aktualizując przeprowadzoną dokumentację inwentaryzacyjną przekazaną KP UW w Bydgoszczy, pismem z dn. 19.02.2003 r., tj. pismami z dnia 21.07.2006 r i 19.02.2009 r. przesłał stosowne informacje do K-P UW w Bydgoszczy i Marszałka Woj. K-P w Toruniu.

Z analizy ww. informacji wynikają różnice ilości i wagi kondensatorów. Wynikały one z faktu, iż inwentaryzacja dotyczyła urządzeń pracujących, w związku z czym nie można było początkowo ustalić: wagi, ilości kondensatorów znajdujących się w bateriach.

Parametry te ustalane były w momencie demontażu kondensatorów i przekazania ich do unieszkodliwienia.

Nie stwierdzono występowania nieprawidłowości, nie wydano zarządzeń pokontrolnych.

5. *Ustalenia zawarte w protokole z kontroli przeprowadzonej w dniach od 08.11 – 06.12.2012 r. w zakresie gospodarki odpadami, poważnych awarii oraz ochrony powietrza atmosferycznego.*

Kontrolę planową, kompleksową, instruktażową w Zakładach Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy obejmującą przestrzeganie przepisów i decyzji administracyjnych w zakresie ochrony środowiska przed poważnymi awariami, gospodarki odpadami oraz ochrony powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie upoważnienia do kontroli nr 275/2012 z dnia 02.11.2012 r. oraz upoważnienia zakładu do udzielania informacji i wyjaśnień w zakresie przestrzegania wymogów ochrony środowiska .

Stan zatrudnienia na dzień 01.11.2012 r. wynosił ogółem – 712 pracowników.

Podstawowe informacje na temat legalności działalności ustalono między innymi na podstawie aktualnego odpisu KRS według stanu na dzień 08.11.2012 r. Powyższy dokument stanowi załącznik do protokołu.

Gospodarka odpadami

Informacja o wytwarzanych odpadach innych niż niebezpieczne – z dnia 31.03.2006 r.

Składowiska odpadów

Izolowane Składowisko Odpadów, ul. Lisia

Składowisko nie stanowi obecnie własności Zakładu. Zakład posiada decyzję Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 28.03.2007 r., znak: WSRiRW.II.AD/6622-7/07 przenosząca decyzję zatwierdzającą instrukcję eksploatacji ISO przy ul. Lisiej w Bydgoszczy znak: WSiR.II.6622-26/02 z dnia 16.12.2002 r. na TRANSAND Firma Transportowo – Budowlana Jerzy Gotowski, 86-022 Nekla 3A.

Ogólnozakładowe Składowisko Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Zielonej

Składowisko zamknięte. Zakład uzyskał decyzję Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu z dnia 12.12.2008 r., znak: ŚG.I.es.7636-89/08 zgodę na zamknięcie składowiska. Termin rekultywacji składowiska określony w ww. decyzji od 30.06.2009 r. do 31.10.2011 r. Nagromadzenie odpadów na składowisku : 27 122,0 Mg (65,0 tyś. m3).

EPI

Składowisko zamknięte i zrehabilitowane. Zaprzesano przyjmowania odpadów – w 2001 r., zakończono rekultywację w dniu 31.12.2006 r. Nagromadzenie odpadów: 90 870,4 Mg (172,2 tyś. m3).

Izolowane Składowisko Osadów ul. Elektryczna

Składowisko obecnie eksploatowane. Zakład posiada decyzję Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu z dnia 30.09.2010 r., znak: ŚG.I.es.7636-153/10 zatwierdzająca instrukcję eksploatacji składowiska. Pojemność składowiska wynosi 312 000 Mg (240 000 m3).

Plan awaryjny

- Zarządzający składowiskiem odpadów opracował plan awaryjny, który został wprowadzony do instrukcji eksploatacji składowiska odpadów a następnie zatwierdzony ww. decyzją.

Zabezpieczenie roszczeń

- Wniosek Zakładu z dnia 16.07.2010 r. do Prezydenta Bydgoszczy o zmianę decyzji w zakresie zabezpieczenia roszczeń.
- Zakład uzyskał decyzję Prezydenta Miasta Bydgoszczy z dnia 14.02.2011 r., znak: WAB.II.7353-979/10 zmieniającą w zakresie wysokości i formy zabezpieczenia roszczeń następujące decyzje:
 - decyzję z dnia 26.06.1987 r., znak: MUAN-UA-8381/414/87 zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę składowiska odpadów poprodukcyjnych na terenie Zakładów Chemicznych „Organika – Zachem” w Bydgoszcz (Zielona) – kwota 50 000,00 zł wniesiona w formie depozytu gotówkowego na rachunek bankowy Urzędu Miasta Bydgoszczy.
 - decyzję z dnia 05.10.1987 r., znak: MUAN-UA-8381/617/87 zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę Izolowanego Składowiska Osadów na terenie Zakładów Chemicznych „Organika – Zachem” w Bydgoszczy (ISO) – kwota 400 000,00 zł wniesiona w formie depozytu gotówkowego na rachunek bankowy Urzędu Miasta Bydgoszczy.
- umorzono jako bezprzedmiotowe postępowanie w sprawie zmiany decyzji nr 1/99 z dnia 21.01.1999 r., znak: RU-I-7356/165/98 udzielającej pozwolenia na zmianę sposobu użytkowania Stawu osadowego Zakładu Epichlorohydryny na składowisko osadów z Centralnego Zbiornika Uśredniającego w obiekcie przy ul. Wojska Polskiego 65 w Bydgoszczy (składowisko zamknięte i zrehabilitowane).

Bilans zdeponowanych odpadów

Ilość odpadów przewidzianych do zdeponowania w decyzji

Ilość odpadów zdeponowanych

Ilość odpadów wydobytych

W roku 2011 24 000 Mg 20 987 Mg 20 987 Mg

W I półroczu 2012 r. 36 000 Mg 11 172,80 Mg

w tym:

1430,4 Mg – osady z mycia tlenku węgla,

9 742,4 Mg – osady z CSN 18 768 Mg

Odpady wydobywane były przez TRANSAND Firma Transportowo – Budowlana Jerzy Gotowski Nekla 3A, 86-022 Dobrez na mocy umowy zawartej z Z.Ch. Zachem S.A. w dniu 28.01.2011 r.

Monitoring składowiska

Wyniki badań wykonanych w ramach monitoringu wód podziemnych i odciekowych wykonane w 2011 r. wraz z mapami składowisk stanowi załącznik do protokołu kontroli.

Zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów oraz o sposobach gospodarowania nimi w 2011 r.

Zakład przekazał zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku lub unieszkodliwienia za 2011 r. do Marszałka Województwa Kujawsko – Pomorskiego w ustawowym terminie na aktualnym wzorze zestawienia

W zbiorczym zestawieniu danych w dziale 2 pkt. II wpisano nieprawidłową ilość odpadów o kodzie 13 03 07* - mineralne oleje i ciecze stosowane jako elektrolizy oraz

nośniki ciepła niezawierające związków chlorowcoorganicznych. Ilość odpadów zawarta w zestawieniu 5,390 Mg, nie jest zgodna z ilością wynikającą z prowadzonej ewidencji ilościowo – jakościowej odpadów. Prawidłowa ilość wytworzonych odpadów o ww. kodzie z instalacji pomocniczych w 2011 r. wynosi 4,590 Mg.

Azbest

Zakład przekazał do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu – Informację o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania pismem z dnia 24.01.2012 r., Ldz. DN/71/NS/2636-6-68/12. W ww. informacji uwzględniono wyroby zawierające azbest w postaci przepon azbestowych i płyt falistych azbestowo – cementowych stosowanych w budownictwie określone w II i III stopniu pilności.

Odpady opakowaniowe

Zakłady Chemiczne Zachem S.A. posiadają podpisaną umowę z dnia 08.04.2009 r. z „EUROBAC” Organizacja Odzysku S.A. w Bydgoszczy, ul. Błękitna 6 w Bydgoszczy o przejęci obowiązków przedsiębiorcy w zakresie gospodarowania odpadami zgodnie z ustawą z dnia 11.05.2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. z 2007 r. nr 90, poz. 607). Umowa podpisana jest na czas nieokreślony, co roku do umowy podpisany jest aneks.

Zakład prowadzi ewidencję opakowań wprowadzonych na rynek krajowy i wywiezionych za granicę.

Zachem samodzielnie wykonuje sprawozdanie o masie wywiezionych za granicę opakowań – OPAK-3, które przekazuje do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, sprawozdanie za rok 2011 skierowane zostało w dniu 14.03.2012 r.

Ewidencja ilościowo – jakościowa

Zakład prowadzi ewidencję ilościowo – jakościową wytwarzanych i unieszkodliwianych odpadów na aktualnych wzorach dokumentów.

Na podstawie przedstawionej podczas kontroli ewidencji ilościowo – jakościowej odpadów za rok 2011, stwierdzono przekroczenie w zakresie ilości odpadu o kodzie 13 03 07* - mineralne oleje i cieczы stosowane jako elektrolizy oraz nośniki ciepła niezawierające związków chlorowcoorganicznych wytworzonego w ilości 4,590 Mg w stosunku do ilości określonej w decyzji na ilość 4,00 Mg, co stanowi naruszenie pkt. I decyzji Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 12.12.2006 r., znak: WSiR.II.SE/6620-64/06 pozwolenie na wytwarzanie odpadów na Instalacjach pomocniczych – ogólnozakładowych, zmienione decyzjami z dnia 30.04.2007 r., znak: WSRiRW-II-SE/6620-26/07 oraz z dnia 07.04.2009 r., znak: ŚG.I.es.7636-41/09.

Na podstawie przedstawionej podczas kontroli ewidencji ilościowo – jakościowej odpadów za I półrocze 2012 r. nie stwierdzono przekroczenia w zakresie ilości i rodzajów odpadów wytworzonych. Bilans odpadów wytworzonych w I półroczu 2012 r. stanowi załącznik do protokołu kontroli.

Odbiorcy odpadów

W kontrolowanym okresie roku 2011 oraz I półroczu 2012 r. Spółka przekazała odpad o kodzie 16 08 07* – w postaci zużytych katalizatorów zanieczyszczonych substancjami

niebezpiecznymi do POCH S.A. w Gliwicach, który nie ma ujętego ww. kodu odpadu w posiadanym pozwoleniu zintegrowanym – decyzji Wojewody Śląskiego z dnia 2.04.2007 r., znak: ŚR-III-6618/13/06/8/07. W 2011 roku przekazano do ww. firmy 48,661 Mg odpadu o kodzie 16 08 07*, natomiast w I półroczu 2012 r. przekazano 41,133 Mg odpadów o kodzie 16 08 07*. Przykładowe karty przekazania ww. odpadów z roku 2011 oraz 2012 do POCH S.A. w Gliwicach stanowią załącznik do protokołu kontroli.

Wykaz odbiorców odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne przekazanych przez ZACHEM w 2011 r.– stanowi załącznik do protokołu kontroli.

Wykaz odbiorców odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne przekazanych przez ZACHEM w I półroczu 2012 r. - stanowi załącznik do protokołu kontroli.

Wizja lokalna na terenie składowisk odpadów

W dniu 21.11.2012 r. przeprowadzono wizję lokalną na terenie składowisk odpadów znajdujących się na terenie Zachemu.

Podczas wizji ustalono:

- Składowisko EPI – składowisko zamknięte i zrehabilitowane. Czasza składowiska porośnięta roślinnością trawiastą. Brak śladów eksploatacji składowiska.
- Ogólnozakładowe Składowisko Odpadów przy ul. Zielonej - składowisko zamknięte i zrehabilitowane. Czasza składowiska porośnięta roślinnością trawiastą. Brak śladów eksploatacji składowiska. Obecnie na czaszy składowiska trwają prace związane z bioremediacją, w związku z decyzją Wojewody Kujawsko – Pomorskiego z dnia 29.11.2007 r., znak: WSRiRW-II-DL/6617-2/7/07 dot. prowadzenia działań naprawczych środowiska gruntowo – wodnego w rejonie ul. Zielonej.
- Izolowane Składowisko Osadów ul. Elektryczna – Składowisko obecnie eksploatowane. Na składowisko trafiają odpady o kodzie 07 01 12 – osady z zakładowych oczyszczalni ścieków inne niż wymienione w 07 01 11. Zdeponowane odpady podlegają sukcesywnemu wydobyciu. W dniu wizji odpady nie były wydobywane ze składowiska.
- Obecnie kończona jest rozbiórka oraz wywóz gruzów z obiektów tzw. „Starej Kotłowni” gdzie wcześniej do roku 1997 magazynowane były w betonowym boksie odpady w postaci smół z TDI.

Ochrona powietrza atmosferycznego

Strona formalno-prawna

Zakłady Chemiczne ZACHEM S.A. posiadają uregulowany stan formalno-prawny w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego dla instalacji zlokalizowanych przy ul. Wojska Polskiego 65 w Bydgoszczy.

Źródła emisji zanieczyszczeń

W związku z ustaleniami kontroli z 2011 r. dotyczącymi podłączenia dodatkowego źródła emisji, tj. układu napełniania beczek EPI nie ujętego w obowiązującym pozwoleniu zintegrowanym, na terenie instalacji do produkcji EPI do istniejącego źródła emisji tj. emitora E 9400 21 – piec do katalitycznego spalania odgazów, kontrolą objęto ww. instalację.

Instalacja do produkcji epichlorohydryny - EPI

W oparciu o własne technologie produkowano tam dwa produkty, tj. epichlorohydryna EPI oraz chlorek allilu AC. Ponadto w kompleksie tym na nowej instalacji otrzymywane miały być dichloropropanole z gliceryny.

Epichlorohydryna stosowana jest głównie do produkcji żywic epoksydowych oraz farb i lakierów, zaś chlorek allilu używany jest do produkcji EPI i sprzedawany na potrzeby syntez organicznych, do produkcji barwników, gliceryny i w farmacji. Epichlorohydryna otrzymywana jest przez odchlorowodorowanie dwuchloropropanoli i oczyszczanie EPI na drodze destylacji. Ponadto w zakładzie wytwarzany był kwas solny techniczny.

W skład kompleksu produkcyjnego wchodzi:

- magazyn propylenu (cztery wolno stojące zbiorniki)
- stanowisko rozładunku cystern,
- budynek produkcyjny mleka wapiennego,
- wolnostojąca instalacja chlorku allilu,
- wolnostojąca instalacja chlorku epichlorohydryny,
- wolnostojąca instalacja spalania ciekłych pozostałości z rektyfikacji chlorku allilu i epichlorohydryny, wraz z węzłem produkcji kwasu solnego i węzłem katalitycznego spalania odgazów chloroorganicznych,
- tace zbiorników magazynowych na AC, EPI oraz ciekłe frakcje z destylacji.

Źródła emisji zanieczyszczeń

Emitor E2144 1 Cyklon szeregowy z lansowania wapna

Do emitora E2144 1 podłączony jest podajnik wapna - pracują na zmianę dwa podajniki. Zanieczyszczenia pyłowe emitowane są emitorem o wysokości $h=25\text{m}$ i średnicy $d=0,2\text{m}$. Z emitorem współpracują dwa cyklony szeregowe o sprawności 90%.

Emitor E2144 2 Cyklon szeregowy z lansowania wapna*

Dane i parametry emitora jak wyżej (tj. jak emitor E2144 1)

Emitor E2144 3 Cyklon szeregowy – podawanie wapna

Do emitora E2144 3 podłączony jest podajnik wapna - pracują przemiennie dwa urządzenia do podawania wapna ze zbiornika zasypowego do komory rozładunkowej. Zanieczyszczenia pyłowe emitowane są emitorem o wysokości $h=20\text{m}$ i średnicy $d=0,2\text{m}$. Z emitorem współpracują dwa cyklony szeregowe o sprawności 90%.

Emitor E2144 4 Cyklon szeregowy – podawanie wapna*

Dane i parametry emitora jak wyżej (tj. jak emitor E2144 3)

Emitor E9400 2 Kolumna absorpcyjna K-105

Do emitora E9400 2 – synteza chlorku allilu kolumna K-105 podłączone są źródła: Reaktor R201, wyparki E117 i E117N, osuszki D-102/ABC. Pracuje jednocześnie z całym ciągiem technologicznym produkcji chlorku allilu i/lub epichlorohydryny. Zanieczyszczenia (chlor, chlorek allilu, chlorowodór, węglowodory alifatyczne do C12) emitowane są emitorem o wys. $h=21\text{m}$ i śred. $d=0,2\text{m}$. Z emitorem E9400 2 współpracuje

kolumna absorpcyjna K-105 wypełniona pierścieniami Białeckiego, zraszana NaOH, o sprawności 97%.

Emitor E9400 21 Piec F1 do katalitycznego spalania odgazów

Do emitora E9400 21 podłączony jest piec F1 do katalitycznego spalania odgazów. Urządzenia do spalania odgazów chloroorganicznych pracują jednocześnie z całym ciągiem technologicznym produkcji chlorku allilu i/lub epichlorohydryny.

Emitor E9400 2A Kolumna absorpcyjna KK-105

Do emitora E9400 2A – synteza chlorku allilu KK-105 podłączone są źródła: Kolumna K-101, kompresor C-101, zawory bezpieczeństwa układów HCl. Pracuje jednocześnie z całym ciągiem technologicznym produkcji chlorku allilu. Zanieczyszczenia (chlorowodór) emitowane są emitorem o wys. $h=21\text{m}$ i śred. $d=0,2\text{m}$. Z emitorem E9400 2A współpracuje kolumna absorpcyjna KK-105 wypełniona pierścieniami Białeckiego, zraszana wodą, o sprawności 97%.

Emitor E9400 3 Kolumny, zbiorniki chlorku allilu

Do emitora E9400 3 podłączone są źródła: Kolumny K102, K103, K104, zbiorniki T209/ABC, T102, T205/1,2 V116, V117. Pracuje jednocześnie z całym ciągiem technologicznym produkcji chlorku allilu. Zanieczyszczenia (chlorek allilu, chlorowodór, węglowodory alifatyczne do C12) emitowane są emitorem o wys. $h=37\text{m}$ i śred. $d=0,2\text{m}$. Z emitorem współpracują: zamknięcia hydrauliczne olejowe, wykraplacz odgazów E-125, instalacja katalitycznego spalania odgazów chloroorganicznych o sprawności 99%.

Emitor E9400 4 Odpowietrznik kolumn rektyfikacyjnych

Do emitora E9400 4 – synteza i rektyfikacja epichlorohydryny podłączone są źródła: Kolumny rektyfikacyjne K-202/N, K-203, K-204, K-205, K-253, Zbiorniki T-101, T210/A,B,C, T-201, T-202, T-203, T-204, Skruber E-214. Zanieczyszczenia (epichlorohydryna, chlorek allilu, węglowodory alifatyczne do C12) emitowane są emitorem o wys. $h=37\text{m}$ i śred. $d=0,2\text{m}$. Z emitorem współpracują: zamknięcia hydrauliczne olejowe, instalacja katalitycznego spalania odgazów chloroorganicznych o sprawności 99%.

Emitor E9400 7 Piec do spalania ciekłych frakcji F-301

Do emitora E9400 7 podłączone jest piec F-301 – spalanie ciekłych frakcji chloroorganicznych. Zanieczyszczenia (chlor, chlorowodór, dwutlenek azotu) emitowane są emitorem o wys. $h=33,5\text{m}$ i śred. $d=0,6\text{m}$. Z emitorem współpracuje kolumna absorpcyjna K-301 wypełniona pierścieniami Białeckiego w 3 segmentach, zraszana 6% NaOH, o sprawności 95%.

Emitor E9400 8 Odpowietrzanie kolumny kwasu solnego

Do emitora E9400 8 – absorpcja chlorowodoru podłączone są źródła: absorpcja chlorowodoru, absorpcja chlorowodoru, odgazy z chlorowodorowania mokrego. Do Kolumny K305/KK305 doprowadzany jest chlorowodór z sekcji 100. Pracują jednocześnie z całym ciągiem technologicznym produkcji chlorku allilu. Zanieczyszczenia (chlorek allilu, chlorowodór, węglowodory alifatyczne do C12)

emitowane są emitorem o wys. $h=15,5\text{m}$ i śred. $d=0,35\text{m}$. Z emitorem współpracują przemiennie kolumny absorpcyjne K-305 i KK-305 o sprawności 99%.

Emitor E9400 9 Odpowietrzanie zaworów bezpieczeństwa

Do emitora E9400 9 podłączone są źródła:

- osuszanie propylenu i inne
- osuszki D101, D104 układ propylenu ziemniczego, układ kolumny K101 Produkcja chlorku allilu. Urządzenia pracują jednocześnie z całym ciągiem technologicznym produkcji chlorku allilu i instalacją katalitycznego spalania. Zanieczyszczenia (chlerek allilu, chlorowódz, węglowodory alifatyczne do C12) emitowane są emitorem o wys. $h=34,2\text{m}$ i śred. $d=0,3\text{m}$. Z emitorem współpracują: zamknięcia hydrauliczne olejowe - instalacja katalitycznego spalania odgazów chloroorganicznych o sprawności nieokreślonej.

Nowa technologia produkcji epichlorohydryny (GTE- glicerynowa technologia EPI)

W Zakładach Chemicznych ZACHEM zrealizowano zadanie inwestycyjne pod nazwą Budowa instalacji i wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji epichlorohydryny z gliceryny. W dniu kontroli instalacja nie pracowała. Wg uzyskanej informacji od przedstawiciela zakładu na instalacji prowadzone były jedynie próby szczelności. Instalacja nie została jeszcze oddana przez inwestora.

Sprawozdanie PRTR

Zakład wywiązał się z obowiązku wynikającego z rozporządzenia nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 stycznia 2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń, w zakresie złożenia sprawozdania za rok 2011. ZACHEM S.A. zgodnie Działem IVa ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 z późn. zm.) przesłał w ustawowym terminie sprawozdanie zawierające dane o przekroczeniu obowiązujących wartości progowych dla uwolnień i transferów zanieczyszczeń, transferów każdego zanieczyszczenia zawartego w ściekach przeznaczonych do oczyszczania poza miejscem powstania w ilościach przekraczających wartość progową oraz transferów odpadów.

Raport KOBIZE

Spółka sporządziła i wprowadziła roczny raport do Krajowej Bazy o Emisjach Gazów Ciepłarnianych i innych substancji – Baza KOBIZE.

Poważne awarie

Kontrolę w Zakładach Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy, zakładzie o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej przeprowadzono w tym roku pod kątem sprawdzenia wybranych elementów tzw. „dokumentacji SEVESO II”, w skład której dla przedmiotowego zakładu wchodzi: zgłoszenie zakładu, program zapobiegania awariom, raport o bezpieczeństwie wraz z systemem bezpieczeństwa i wewnętrzny plan operacyjny - ratowniczy.

Zgodnie ze zgłoszeniem Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy z 2002 r. ostatnio zaktualizowanym w maju 2012 r. Zakład stanowi zagrożenie wystąpienia powstania poważnej awarii przemysłowej ze względu na produkcję, wykorzystywanie i

magazynowanie substancji niebezpiecznych: TDI, DNT, TDA, Nitrozy, Toluenu, Chloru, Fosgeny, Epichlorohydryny, frakcji chloroorganicznych i należy do grupy zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Realizacja obowiązków wynikających z Prawa ochrony środowiska, ciążących na prowadzącym zakład o dużym ryzyku w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym.

Kierownictwo Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy wywiązało się z corocznego obowiązku wynikającego z art. 263 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska nakładającego na prowadzącego zakład o dużym ryzyku obowiązek dostarczenia komendantowi wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej oraz wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska wykazu zawierającego dane o rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie zakładu oraz do corocznego aktualizowania wykazu, według stanu na dzień 31 grudnia roku kalendarzowego, w terminie do końca stycznia roku następnego. Wykaz przekazano pismem z dnia 10.01.2012 r., znak: L.dz. ZP/45/2012 (data wpływu do WIOŚ w dniu 12.01.2012 r.) Przedmiotowy dokument znajduje się w posiadaniu tut. Inspektoratu Ochrony Środowiska. Analiza powyższego dokumentu w porównaniu do informacji zawartych w zgłoszeniu zakładu wykazała iż nastąpiło przekroczenie ilości magazynowanego chloru przy deklarowanym na poziomie 1220 Mg w zgłoszeniu do 1417 Mg według stanu na dzień 31.12.2011 r. Zgodnie z informacją dotyczącą przekroczenia stanu magazynowego chloru ciekłego, fakt ten spowodowany został koniecznością zmagazynowania ilości wystarczającej na pokrycie potrzeb produkcji w okresie świątecznym z uwagi na problemy z zaopatrzeniem oraz utrudnieniami komunikacji kolejowej w tym czasie. Ponadto wydzielono tor kolejowy wyposażony w dodatkowe oświetlenie, monitoring NDS chloru i kamery przemysłowe w celu podniesienia standardów bezpieczeństwa. Przedmiotowa informacja stanowi załącznik do protokołu kontroli. W dniu kontroli stan magazynowy chloru wynosił 268 Mg.

Charakterystyka elementów tzw. „dokumentacji Seveso II” dla Zakładów Chemicznych „ZACHEM S.A. w Bydgoszczy, w skład której wchodzi: zgłoszenie zakładu, program zapobiegania awariom, raport o bezpieczeństwie wraz z systemem bezpieczeństwa oraz wewnętrzny plan operacyjno - ratowniczy.

Zgłoszenie Zakładu

Zgodnie ze zgłoszeniem zakładu z 2002 r., aktualizowanym po raz ostatni w maju 2012 r. Zakłady Chemiczne ZACHEM S.A. stanowią zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i należy do grupy zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Analiza przedmiotowego zgłoszenia wykazała, iż od czasu zgłoszenia nastąpiła zmiana Zarządu Spółki, tj. osoby w funkcji Prowadzącego Zakład oraz struktury organizacyjnej zakładu. Między innymi zlikwidowano ze struktury organizacyjnej Dział Głównego Inżyniera Ruchu i Bezpieczeństwa (ZP), wyszczególniony w zakresie bezpieczeństwa. Schemat struktury organizacyjnej ZACHEM S.A. przedstawia załącznik do protokołu. Powyższe zmiany nie zostały zgłoszone do kompetentnych instytucji. Ponadto w przedmiotowym zgłoszeniu stwierdzono rozbieżności maksymalnych ilości substancji niebezpiecznych zawartych w tabeli 5.1. z informacjami znajdującymi się w

poszczególnych opisach instalacji w pkt. 5 „zestawienie instalacji produkcyjnych stwarzających zagrożenie i systemy zabezpieczeń technicznych”. Powyższa rozbieżność dotyczy chloru i nitrozy. Z danych opisowych wynika, iż na instalacjach może znajdować się maksymalnie 810 Mg nitrozy, natomiast w tabeli przedstawiono ilość 1080 Mg. Ilość chloru nie powinna przekraczać 1220 Mg zgodnie z opisami instalacji, natomiast w tabeli zawarto maksymalną ilość 1018 Mg.

Ponadto w trakcie trwania kontroli ustalono, iż nie nastąpiło wydzielenie części majątku Spółki i przekazanie jej nowemu podmiotowi gospodarczemu „Zachem-Epichlorohydryna” Sp. z o.o. pomimo zgłoszenia tego podmiotu jako zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważniejszej awarii przemysłowej. Podmiot ten nie przejął instalacji produkcji chlorku allilu i epichlorohydryny, pozostają one nadal w strukturach Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. jako Centrum Biznesowe Epichlorohydryna. Oświadczenie Zarządu Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. o pozostawianiu, w dalszym ciągu, instalacji epichlorohydryny w strukturze Spółki stanowi załącznik do protokołu. Biorąc pod uwagę powyższy fakt oraz zapisy omawianego zgłoszenia należy stwierdzić, iż w zgłoszeniu nie są zawarte informacje na temat samej instalacji jak i substancji niebezpiecznych występujących na instalacji do produkcji chlorku allilu i epichlorohydryny, tj. m.in. propylenu (500 Mg), chloru (2 Mg), chlorek allilu (420 Mg), epichlorohydryna (100 Mg), frakcje chloroorganiczne (200 Mg) co stanowi istotną zmianę ilości substancji niebezpiecznych, mogącą mieć poważne skutki związane z ryzykiem awarii, w stosunku do danych zawartych w zgłoszeniu. Powyższe zmiany nie zostały zgłoszone do kompetentnych instytucji.

Program zapobiegania awariom

Program zapobiegania awariom dla Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. został zaktualizowany w maju 2012 r. przesłany do tut. Inspektoratu Ochrony Środowiska w piśmie z dnia 16.05.2012 r., znak: L.dz. ZP/0614-6-356/2012 w dniu 18.05.2012 r. Analizując powyższy dokument należy stwierdzić, iż podobnie jak w zgłoszeniu nastąpiły istotne zmiany stanu faktycznego związane ze zmianą Zarządu Spółki oraz struktury organizacyjnej. Brak jest podobnie jak w zgłoszeniu informacji i danych dotyczących samej instalacji jak i substancji niebezpiecznych występujących na instalacji do produkcji chlorku allilu i epichlorohydryny. Powyższe, zmiany nie zostały zgłoszone do kompetentnych instytucji w ramach aktualizacji lub nowego opracowania.

Ćwiczenia wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego

Ostatnie przećwiczenie „Wewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy miało miejsce 22.11.2011 roku. Prowadzący Zakład przeprowadził ćwiczenia zgodnie z art. 261 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska. Ponadto zgodnie z art. 261 ust. 4 prowadzący zakład o dużym ryzyku niezwłocznie zawiadamia komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej oraz wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska o przeprowadzonej analizie wewnętrznego planu operacyjno – ratowniczego i o jej rezultatach. Zakłady Chemiczne ZACHEM S.A. w Bydgoszczy powiadomiły WIOŚ w Bydgoszczy o przeprowadzonych ćwiczeniach w ramach sprawdzenia realizacji wewnętrznego planu operacyjno – ratowniczego piśmie z dnia 01.12.2011 r. znak: L.dz.2104-2-907/ZP/2011 przekazującym „Protokół ze specjalistycznych ćwiczeń III

stopnia ratowniczo – gaśniczych odbytych w dniu 22 listopada 2011 r. w celu sprawdzenia realizacji Wewnętrznego Planu Operacyjno-Ratowniczego dla Z.Ch. ZACHEM S.A. w Bydgoszczy z udziałem załogi, ratowników ZSR-SRCh, członków ASRCH i zewnętrznych służb w obszarze Kompleksu Monomerów (M-9200) Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy”. Powyższy protokół pozostaje w posiadaniu tut. Organu.

Ponadto;

Na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy od dnia poprzedniej kontroli tut. Inspektoratu Ochrony Środowiska doszło do jednego zdarzenia o znamionach awarii chemicznej. Zdarzenie miało miejsce w dniu 03.02.2012 r. na terenie instalacji M-9000 – elektrolizy solanki i skraplania chloru. Na podstawie przekazanego, pismem z dnia 13.02.2012 r. znak: Ldz. ZP/0614-6-120/2012 w dniu 14.02.2012 r., protokołu dotyczącego zaburzenia technologicznego z dochodzenia komisji zakładowej wynika, że podczas tego zdarzenia uwolniło się kilkadziesiąt kilogramów chloru. Z powyższego dochodzenia wynika, iż zdarzenie to nie spowodowało negatywnych skutków dla ludzi i środowiska określonego w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. Nr 5 poz. 58). Przedstawiciele Zakładu w rozmowie telefonicznej ze starszym inspektorem ochrony środowiska tut. Inspektoratu przeprowadzonej w dniu 16.02.2012 r. potwierdzili, iż przekazany protokół dotyczył zaburzeń technologicznych zaistniałych w procesie technologicznym instalacji elektrolizy solanki i skraplania chloru. Dokumentacja związana z powyższym zdarzeniem pozostaje w aktach Zakładu będących w posiadaniu WIOŚ.

Uwagi dotyczące wybranych elementów dokumentacji SEVESO II oraz stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości zostaną przekazane w formie wystąpienia do właściwej jednostki Państwowej Straży Pożarnej.

W trakcie trwania kontroli, udzielono upoważnionym przedstawicielom Zakładu szkolenia w formie instruktażu na temat obowiązków prowadzącego zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w zakresie poważnych awarii.

Oplaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska

Prowadzący Zakładów Chemicznych „ZACHEM S.A. w Bydgoszczy nalicza opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska. Wykazy dotyczące informacji o zakresie korzystania ze środowiska w wyniku eksploatacji instalacji Zakładów Chemicznych „ZACHEM S.A. w Bydgoszczy przesyłane są terminowo do Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu oraz do tutejszego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Opłaty za korzystanie ze środowiska dokonywane są terminowo na konto Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu. Potwierdzenie przelewu oraz wykaz zawierający zbiorcze zestawienie informacji o zakresie korzystania ze środowiska oraz o wysokości należnych opłat stanowią załącznik do protokołu.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Nieprzedłożenie właściwym organom, w zgłoszeniu oraz programie zapobiegania awariom, informacji na temat istotnych zmian zaistniałych w zakładzie dotyczących

- zmiany prowadzącego, struktury organizacyjnej oraz braku uwzględnienia w zgłoszeniu informacji i danych związanych z instalacją i substancjami.
2. Zakład nie poinformował WIOŚ o realizacji zarządzenia w wyznaczonym terminie.
 3. Błąd w dziale 2 pkt. II zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilościach odpadów za rok 2011.
 4. Naruszenie pkt. I decyzji w zakresie ilości wytwarzanych odpadów o kodzie 13 03 07*.
 5. Spółka przekazała w kontrolowanym okresie – 2011 r. oraz I półroczu 2012 r. odpady o kodzie 16 08 07 do nieuprawnionego odbiorcy.

Zastosowanie sankcje:

1. Wydano zarządzenie pokontrolne, zobowiązujące podmiot do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości.
2. Na przedstawiciela zakładu nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego w wysokości 300 zł. oraz zastosowano sankcję w postaci pouczenia.
3. W dniu 22.01.2013 r., znak: WIOS-WI.7062.1.35.2012,MS wydano decyzję wymierzającą karę pieniężną w kwocie 10 000,00 zł., za przekazywanie odpadów o kodzie 16 08 07 * - w postaci zużytych katalizatorów zanieczyszczonych substancjami niebezpiecznymi podmiotowi, który nie uzyskał wymaganego zezwolenia w zakresie gospodarki odpadami.
4. Skierowano wystąpienie do Komendanta Wojewódzkiego PSP w Toruniu przekazując ustalenia kontroli zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

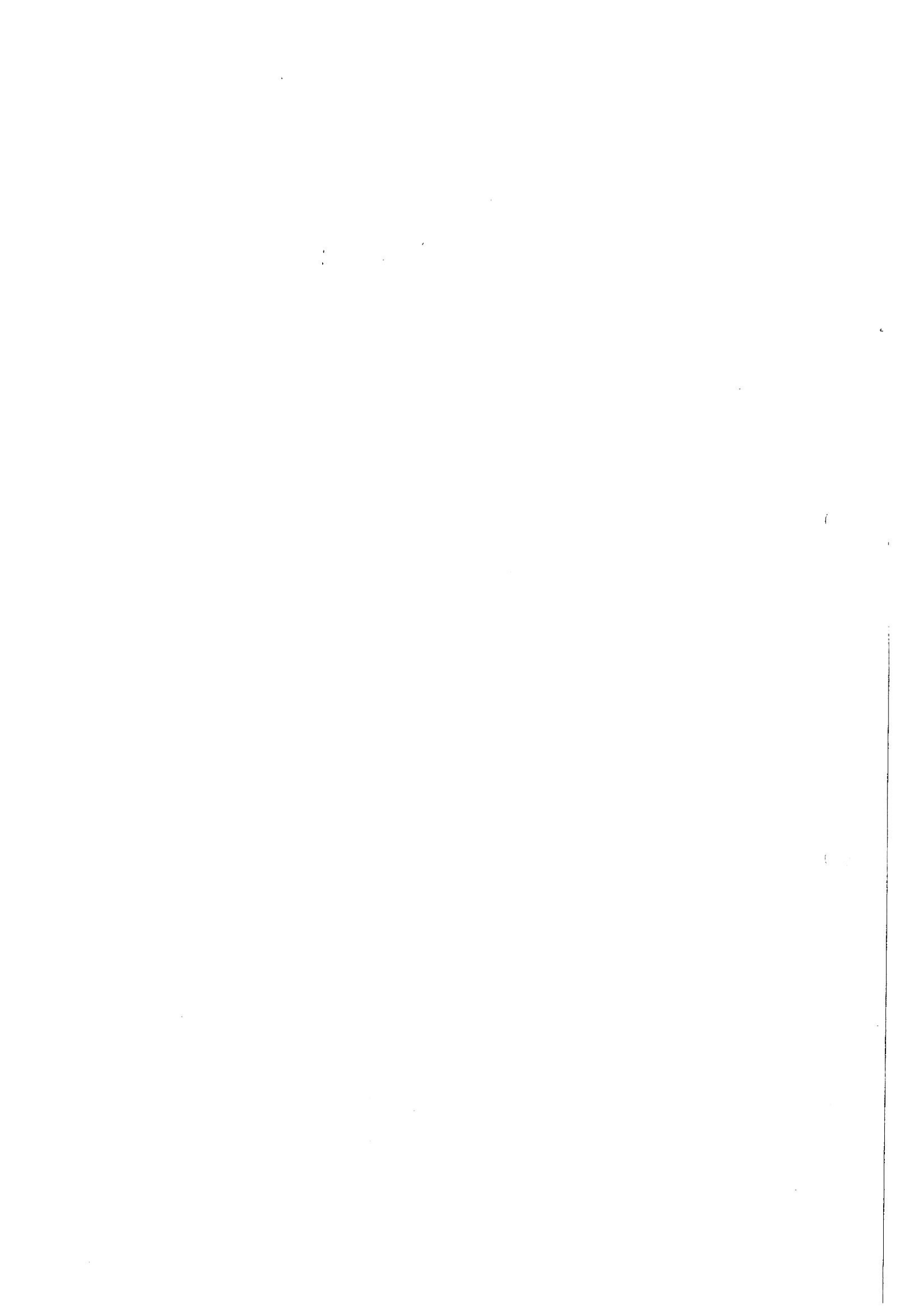
Odnosząc się do prośby o przeprowadzenie kontroli wpływu Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. na wody podziemnej i grunty informuję, iż w związku z nałożonym na podmiot obowiązkiem prowadzenia badań i przekazywania ich wyników do tut. Inspektoratu, WIOŚ w Bydgoszczy na bieżąco prowadzi analizę wyników badań. Informacje na ten temat zamieszczane są w corocznych edycjach „Raportu o stanie środowiska kujawsko-pomorskiego”.

Wyniki monitoringu w sposób jednoznaczny wskazują na negatywne oddziaływanie przedmiotowego zakładu na wody podziemne. W szczególności dotyczy to rejonu Ogólnozakładowego Składowiska Odpadów, Izolowanego Składowiska Odpadów oraz stawu sedymentacyjnego w rejonie składowiska EPI. Zakład podejmował działania mające na celu ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko. Jednym z elementów ochrony wód jest bariera drenażowa, której zadaniem jest ujmowanie zanieczyszczonych wód podziemnych, migrujących z rejonu zakładu w kierunku doliny Wisły.

2. J. Kuczmarski

z. Kuczmarski

Otrzymują:
1. Adresat
2. a/a

L. dz. NS/ 2620 – 11 – 214 /2013

Urząd Miasta Bydgoszczy
Wydział Gospodarki Komunalnej
i Ochrony Środowiska

ul. Jezuicka 4a

85-102 Bydgoszcz

WGK - VII.604.1.2013
 57515/3941
 P. Lisowski (paw)

Dotyczy: Zatrzymanie produkcji w ZACHEM S.A.

W odpowiedzi na pismo WGK – VII.604.1.2013 z dnia 14 marca 2013r. uprzejmie informujemy, że stopień i zasięg zanieczyszczenia gruntów i wód podziemnych, wymagających podjęcia działań naprawczych ustalono m. in. w wyniku wieloletnich badań monitoringowych (sprawozdania roczne z lokalnych monitoringów wód podziemnych) i kompleksowych badań hydrogeologicznych (dokumentacje geologiczne).

W wyniku przeprowadzonych badań hydrogeologicznych dla ustalenia stopnia i zasięgu zanieczyszczenia gruntów i wód podziemnych, stwierdzono w rejonach Z.Ch. ZACHEM S.A.:

a) rejon północno-wschodni: zanieczyszczenie wód podziemnych aniliną, nitrobenzenem, benzenem, chlorobenzenami, fenyloaniliną, metylofenyloaminą i fenolami oraz ponadnormatywne stężenia związków nieorganicznych (siarczanów, chlorków, azotu amonowego, azotu azotynowego, manganu, żelaza, kadmu, rtęci itd.)

W oparciu o wyniki wykonanych badań opracowano dokumentację na przeprowadzenie działań naprawczych środowiska gruntowo-wodnego w tym rejonie i uzgodniono warunki ich przeprowadzenia z Wojewodą K-P (decyzja znak: WSRiRW-III-DL/6617-2/6/07 z dnia 29.11.2007r.). W 2008r. rozpoczęto zgodnie z decyzjami Wojewody Kujawsko-Pomorskiego prowadzenie działań naprawczych środowiska gruntowo-wodnego w rejonie północno-wschodnim ZACHEMU S.A., które spowodują usunięcie z wód podziemnych powyższych zanieczyszczeń. Prace rekultywacyjne zakończono w 2011 roku.

b) rejon przy ul. Zielonej : zanieczyszczenie gruntu i wód podziemnych głównie związkami z grupy fenoli, ftalanów, chlorofenoli, węglowodorów chlorowanych, metali ciężkich i glikoli.

W oparciu o wyniki wykonanych badań opracowano dokumentację na przeprowadzenie działań naprawczych środowiska gruntowo-wodnego w tym rejonie i uzgodniono warunki ich przeprowadzenia z Wojewodą K-P (decyzja znak: WSRiRW-III-DL/6617-2/7/07 z dnia 29.11.2007r.). W 2008r. rozpoczęto prowadzenie działań naprawczych środowiska gruntowo-wodnego w rejonie ul. Zielonej, które umożliwią usunięcie z gruntów i wód podziemnych powyższych związków (doprowadzenie gruntów i wód podziemnych do wymaganych standardów). W I półroczu 2009r. zakończono I etap prac metodą ex-situ (wywiezienie i unieszkodliwienie zanieczyszczonej ziemi). Dalsze prace będą prowadzone metodą in-situ (stosowanie metod biologicznych).

Grupa Chemiczna Ciech

Województwo Kujawsko-Pomorskie
 21.03.13
 Paw

ZACHEM S.A.
 ul. Wojska Polskiego 65
 85-825 Bydgoszcz
 tel. (+48 52) 374 71 00
 faks (+48 52) 361 02 82
 zachem@zachem.com.pl
 www.zachem.com.pl

dane bankowe:
 Bank Pekao S.A. | O/Bydgoszcz
 BIC/SWIFT: PKOPPLPW
 IBAN: PL 97 1240 1183 1978 0000 1290 4280 (EUR)
 39 1240 1183 1111 0000 1290 4248 (PLN)
 REGON: 090522607
 NIP: 554-031-04-16

rejestr przedsiębiorców:
 Sąd Rejonowy w Bydgoszczy
 XIII Wydział Gospodarczy Krajowego
 Rejestru Sądowego KRS 0000160179

kapitał zakładowy:
 378 000 000,00 zł (wplacony w całości)

Podczas prac I-ego etapu odsłonięto złożę niebezpiecznych odpadów poprodukcyjnych, nagromadzonych w uprzednio zrehabilitowanym składowisku (ok. 86 tys. Mg ; głównie pofenolowy siarczyn sodu, pak pofenolowy i odpady z prod. barwników), które jest źródłem zanieczyszczenia gruntów i wód podziemnych w tym rejonie oraz wód podziemnych spływających w rejon wsi Płatnowo i Łęgnowo (w nieuszczelnionym składowisku).

Złożę odpadów doraźnie zabezpieczono przed wymywaniem i rozprzestrzenianiem zanieczyszczeń. Usunięcie i unieszkodliwienie tych odpadów lub pełne ich zabezpieczenie będzie przedmiotem odrębnego zadania. Planowane zakończenie prac rekultywacyjnych: 2014 rok.

c) rejon byłej stacji paliw przy ul. Borówkowej (rej. CP) : zanieczyszczenie terenu benzynami (związkami ropopochodnymi) i olejami mineralnymi. Przebadany teren zakwalifikowano do rekultywacji. Na podstawie wyników badań opracowano dokumentację na rekultywację terenu (na przeprowadzenie działań naprawczych środowiska gruntowo-wodnego), uzgodniono warunki jej przeprowadzenia z Wojewodą K-P (decyzja znak : WSRiRW-III-DL/6642/1/08 z dnia 24.04.2008r.). Zadanie rekultywacji tego terenu włączono do Planu Rzeczowo-Finansowego Spółki na rok 2008. W 2008r. wykonano w pełnym zakresie rekultywację gruntów w rejonie byłej stacji paliw przy ul. Borówkowej (rej. CP) tj. zgodnie z decyzją Wojewody Kujawsko-Pomorskiego.

d) rejon studni S-17: brak zanieczyszczenia gruntów i wód podziemnych związkami organicznymi, w tym chlorobenzenami, fenolami i krezolami (poziom poniżej detekcji wykorzystanych metod analitycznych). Zawartości tych substancji nie przekraczają dop. ilości dla obszarów z Grupy C. Z tego względu, w odniesieniu do przytoczonych rodzajów zanieczyszczeń (adekwatne dla rejonu) nie są wymagane na przebadanym terenie żadne prace rekultywacyjne (dokumentacja określająca stan środowiska gruntowo-wodnego na terenie przyległym do studni S-17 w rej. byłego Zakładu Barwników Z.Ch. ZACHEM S.A. w Bydgoszczy - październik 2007r.). Jednak wody podziemne ujmowane przez studnię S-17 zaliczono do V klasy tj. do wód „złej” jakości (wysokie zawartości BZT5, azotu amonowego, żelaza, chlorków, sodu, kobaltu). Złą jakość wód podziemnych w tym rejonie mogą również powodować napływające zanieczyszczone wody z innych rejonów Zakładów (na kierunku przepływu wód podziemnych). W związku z powyższym, podjęto decyzję o okresowym odpompowywaniu zanieczyszczonych wód podziemnych z wykorzystaniem studni S-17 (przejmowanie zanieczyszczonych wód z rejonu i napływających z innych obszarów zakładów). W I półroczu 2009r. rozpoczęto okresowe odpompowywanie zanieczyszczonych wód podziemnych z rejonu studni S-17.

e) rejon byłego Wydz. WT-12 (były Zakład Barwników): brak zanieczyszczenia gruntów związkami organicznymi, w tym chlorobenzenami, fenolami i krezolami oraz niewielkie zawartości olejów mineralnych (poziom poniżej detekcji wykorzystanych metod analitycznych). Zawartości tych substancji nie przekraczają dopuszczalnych ilości dla obszarów z Grupy C. Z tego względu, w odniesieniu do przytoczonych rodzajów zanieczyszczeń (adekwatne do rejonu) nie są wymagane na przebadanym terenie żadne prace rekultywacyjne (dokumentacja określająca stan środowiska gruntowego w rej. byłego Wydz. WT-12 Z.Ch. ZACHEM S.A. w Bydgoszczy - październik 2007r.).

f) rejon instalacji prod. M-9200 : niewielkie zawartości związków organicznych w gruntach, w tym chlorobenzenów (charakterystyczne dla rejonu) poniżej 0,2 mg/kg tj. niższą od dop. dla obszarów Grupy C. Z tego względu nie są wymagane na przebadanym terenie żadne prace rekultywacyjne (dokumentacja określająca stan środowiska gruntowego w rej. Zakładu Syntezy Z.Ch. ZACHEM S.A. w Bydgoszczy, na Wydz. S-9200 – październik 2007r.).

g) rejon: składowiska odpadów przy ul. Lisiej (teren BPP), otoczenie piezometru P-8A (teren BPP), otoczenie piezometru P-10 (teren Z.Ch. NITROCHEM S.A.): Przeprowadzone w 2007r. badania (wstępne) pozwoliły określić rodzaje zanieczyszczeń w badanych rejonach oraz stopień rozprzestrzeniania poszczególnych substancji w pionie i poziomie. Zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego stwierdzono wyłącznie w strefie saturacji w rejonie ul. Lisiej i piezometru P-8A, głównie związkami z grupy fenoli, lotnych węglowodorów chlorowanych, chlorobenzenów i metali ciężkich. W rejonie piezometru P-10 nie stwierdzono zanieczyszczeń, co najprawdopodobniej było związane z prowadzeniem badań w okresie bezdeszczowym. Natomiast kompleksowe badania wykonane w 2008r. wykazały niewielkie zawartości zanieczyszczeń w wodach podziemnych i gruntach wyżej wyszczególnionych terenów Bydgoskiego Parku Przemysłowego, nie przekraczające dopuszczalnych stężeń dla obszarów przemysłowych grupy C, co wyklucza potrzebę pojęcia działań rekultywacyjnych w tych rejonach (sprawozdanie z badań, grudzień 2008r.).

Zrealizowane i kontynuowane przedsięwzięcia naprawcze środowiska gruntowo-wodnego w rejonach Z.Ch. ZACHEM S.A.

a) Zrealizowane.

W ubiegłych latach przeprowadzono ze skutkiem pozytywnym rekultywację terenu w rejonie byłego Wydziału Tworzyw T-7300 - obecnie teren Sp. z o.o. PURINOVA (usunięto z gruntów zwłaszcza dichlorobenzeny) oraz zrekultywowano staw osadowy przy instalacji epichlorohydryny (SOE). W II półroczu 2009r. rozpoczęto rekultywację zapełnionego odpadami Ogólnozakładowego Składowiska Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przy ul. Zielonej (zgodnie z decyzją Marszałka Woj. K-P o wyrażeniu zgody na zamknięcie składowiska i opracowaną dokumentacją na jego rekultywację). Zadanie zakończone.

b) Kontynuowane

- Zanieczyszczone wody podziemne w rejonie wsi Płątnowo i Łęgnowo.

W wyniku składowania w latach 1960-80 odpadów niebezpiecznych w nieuszczelnionym składowisku przy ul. Zielonej (pofenolowego siarczynu sodowego, paku pofenolowego i z prod. półproduktów barwnikarskich i barwników) oraz późniejszej nieprawidłowej rekultywacji tego składowiska (nawiezienie ziemi), ZACHEM spowodował zdegradowanie wód podziemnych w rejonie wsi Płątnowo i Łęgnowo (odpływ zanieczyszczonych wód podziemnych z rejonu składowiska w rejon wym. wsi).

W związku z powyższym, w 1969 roku Prezydium WRN w Bydgoszczy zobowiązało ZACHEM do nieodpłatnych dostaw wody pitnej mieszkańcom wsi Płątnowo i Łęgnowo, w czasie nieoznaczonym (zgodnie z protokołem z dnia 21.04.1969r. znak : I-0120/14/69 z posiedzenia Zespołu Rzeczoznawców GWiOP). Dla realizacji tego zobowiązania, ZACHEM własnym sumptem sfinansował sieć wodociągową w rejonach tych wsi i od 1969 roku dostarcza nieodpłatnie z własnego ujęcia wodę pitną mieszkańcom wsi Płątnowo i Łęgnowo (do celów pitnych, sanitarnych, gospodarczych).

W celu zlikwidowania przyczyny zanieczyszczania wód podziemnych w tych rejonach i docelowego ich oczyszczenia ZACHEM :

- wybudował i uruchomił przy ul. Płątnowskiej tzw. ujęcie barierowe (3 studnie), którego zadaniem jest przejmowanie spływających zanieczyszczonych wód podziemnych z rejonu składowisk odpadów przy ul. Zielonej. Ujęcie zlokalizowane jest częściowo w obszarze leśnym (umowa z Nadleśnictwem Bydgoszcz - z siedzibą w Białych Błotach). Ujęcie zostało w późniejszym okresie doposażone w podczyszczalnię zanieczyszczonych wód podziemnych, kierowanych do kanalizacji zakładowej (usuwanie z wód zwłaszcza siarczków).

- przy niepełnym przejmowaniu zanieczyszczonych wód podziemnych przez ujęcie barierowe (eksploatacja w okresie od wiosny do jesieni), wybudował i uruchomił przy ul. Zielonej system drenażowo-przesłonowy, którego zadaniem jest zahamowanie spływu zanieczyszczonych wód podziemnych z rejonu składowisk odpadów (zbieranie i przetłaczanie do kanalizacji zakładowej). Podczas eksploatacji tego systemu, stwierdzono badaniami monitoringowymi, że przy przejmowaniu dużej ilości zanieczyszczonych wód, część zanieczyszczonych wód nadal wypływa poza system (okresowy wzrost zanieczyszczeń w pobieranych wodach z otworów obserwacyjnych, zlokalizowanych za przesłoną). Obecnie, zakłada się zlikwidowanie odpływu zanieczyszczonych wód z rejonu składowisk przy ul. Zielonej poprzez naprawę środowiska gruntowo-wodnego w tym rejonie.

- Zagrożenia dla środowiska wynikające z przetłaczania solanki z kopalni soli w Inowrocławiu (Solno) do instalacji elektrolizy solanki w M-9000.

Zagrożenie dla środowiska, zwłaszcza gruntowo-wodnego stwarza eksploatacja infrastruktury przesyłowej solanki (rurociąg, studzienki i przepompownie). W odległych latach miały miejsce przypadki wycieków solanki, powodujące lokalne szkody w środowisku (skażenia gleby, wód powierzchniowych, podziemnych itp.). Skutkiem tego były różne interwencje i postępowania formalno-prawne. Na przestrzeni ostatnich kilku lat nie odnotowano żadnego wycieku solanki. Obecnie, sprawy związane z wyciekami solanki w przeszłości są całkowicie zakończone.

Dla zminimalizowania częstotliwości wycieków solanki i ich skutków :

- stosowane są różne zabezpieczenia techniczne,
- prowadzony jest zwiększony nadzór nad eksploatacją magistrali przesyłowej,
- prowadzone są systematyczne przeglądy techniczne, kontrolne objazdy z częstotliwością min. raz na tydzień,
- usuwane są w trybie natychmiastowym stwierdzone usterki i wycieki,
- podejmowane są działania operacyjne w przypadku każdego zgłoszenia wycieku solanki.

ZACHEM S.A. zawiera w okresach rocznych pisemne ugody z niektórymi rolnikami (na których gruntach jest rurociąg i studzienki lub wystąpiły w przeszłości wycieki solanki) i rekompensuje im finansowo utrudnienia wynikające z przebiegu rurociągu solanki oraz związane z koniecznością przejazdów przez ich grunty w celu wykonywania prac konserwacyjnych i bieżących napraw, a także za stwierdzone szkody.

Ponadto, ZACHEM S.A. posiada zawarte na czas nieokreślony 4 umowy z Nadleśnictwami: Bydgoszcz z siedzibą w Białych Błotach (3) i Solec Kujawski (1), z zapisem o możliwości dwustronnego ich wypowiedzenia, odpowiednio z wyprzedzeniem 6-ciu lub 12 - tu miesięcy. Umowy oprócz rocznych płatności za eksploatację rurociągu solanki z armaturą w obszarach leśnych należących do Nadleśnictw (zróżnicowane ; od 850 do 3 000 PLN/r) zawierają różne zobowiązania, m. in. dotyczące:

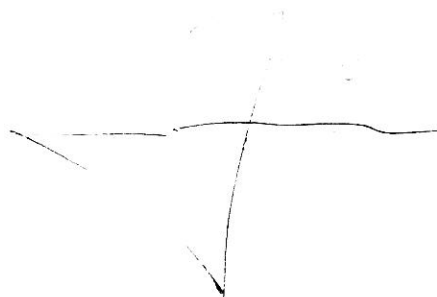
- ochrony gruntów i lasów (przyrody),
- usunięcia rurociągu i urządzeń z chwilą zakończenia działalności i przywrócenia środowiska do stanu pierwotnego,
- powiadamiania Nadleśnictw o zaistnieniu stanów awaryjnych i o wyciekach solanki (o nadzwyczajnych zagrożeniach),
- dodatkowych opłat za spowodowane szkody.

Ugody z rolnikami i umowy z Nadleśnictwami archiwizuje Dz. FM.

Jednocześnie w załączeniu przesyłamy nośnik CD z raportami z monitoringu lokalnego Zakładów Chemicznych Zachem S.A w Bydgoszczy w latach 2009 – 2011.

Otrzymują:

1. Adresat
2. NS a/a

Bydgoszcz, dnia 28.05.2013r.

L.dz. NO/NS/ 2620 – 11 – 343/2013

Urząd Miasta Bydgoszczy
Wydział Gospodarki Komunalnej
i Ochrony Środowiska

Wzch - VII.604.1.2013

82466 / 6398

ul. Jezuicka 4a
85-102 Bydgoszcz

Dotyczy: udostępnienia wyników badań z monitoringu jakości wód podziemnych.

W nawiązaniu do pisma znak: WGK-VII.604.1.2013 z dnia 26 kwietnia 2013r. uprzejmie informujemy:

- Działania mające na celu usunięcie i unieszkodliwienie odpadów lub pełne zabezpieczenie odpadów poprodukcyjnych zdeponowanych w ilości 86 tys. Mg (pofenolowy siarczyn sodu, pak pofenolowy i odpady z produkcji barwników) na składowisku przy ul. Zielonej, polegają na wyborze koncepcji oraz zabezpieczeniu środków na usunięcie i unieszkodliwienie odpadów poprodukcyjnych w ilości 86 tys. Mg lub ich pełne zabezpieczenie na dotychczasowym składowisku przy ul. Zielonej. Wybór metody postępowania powinien bezwzględnie zlikwidować źródło zanieczyszczenia gruntów i wód podziemnych w tym rejonie oraz wód podziemnych spływających w rejon wsi Płatnowo i Łęgnowo z nieuszczelnionego składowiska przy ul. Zielonej. Planowane zakończenie prac rekultywacyjnych: 2014 rok.
- Trwają uzgodnienia z RDOŚ w Bydgoszczy w sprawie przedstawionego powyżej sposobu zabezpieczenia odpadów. Termin uzgodnień mija 12 czerwca br.
- Działania mające na celu usunięcie i unieszkodliwienie odpadów poprodukcyjnych w ilości 86 tys. Mg lub ich pełne zabezpieczenie na dotychczasowym składowisku przy ul. Zielonej nastąpią niezwłocznie po uzgodnieniu sposobu skutecznego zabezpieczenia bądź utylizacji zdeponowanych odpadów.
- Podstawą prawną poboru wody z studni S 17 (stosowane w latach poprzednich jako woda chłodnicza dla instalacji produkcyjnych ZACHEM S.A.) jest pozwolenie wodno prawne wydane

Grupa Chemiczna Ciech

ZACHEM S.A.
ul. Wojska Polskiego 65
85-825 Bydgoszcz
tel. (+48 52) 374 71 00
faks (+48 52) 361 02 82
zachem@zachem.com.pl
www.zachem.com.pl

dane bankowe:
Bank Pekao S.A. I O/Bydgoszcz
BIC/SWIFT: PKOPPLPW
IBAN: PL 97 1240 1183 1978 0000 1290 4280 (EUR)
39 1240 1183 1111 0000 1290 4248 (PLN)
REGON: 090522607
NIP: 554-031-04-16

rejestr przedsiębiorców:
Sąd Rejonowy w Bydgoszczy
XIII Wydział Gospodarczy Krajowego
Rejestru Sądowego KRS 0000160179
kapitał zakładowy:
378 000 000,00 zł (wpłacony w całości)

Zachem Ciech

przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego znak: WSRiRW-III-DL/6811/4/07 z dnia 22 lutego 2007r zmienione decyzją Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego znak: ŚG.Lab.6213-6/09 z dnia 17 kwietnia 2009r.

- Odpompowana woda z studni S-17 jest wprowadzana do kanalizacji zakładowej i kierowana w strumieniu ścieków na CSN a następnie kierowana do Biologicznej Oczyszczalni Ścieków Spółki Wodnej Kapuściska
- Ponieważ wody podziemne ujmowane przez studnię S-17 charakteryzują się podwyższonymi ilościami zanieczyszczeń - BZT5, azot amonowy, żelazo, chlorki, sól, kobalt zachodzi podejrzenie przyczyną ich są napływające zanieczyszczone wody z innych rejonów Zakładów (na kierunku przepływu wód podziemnych) co w konsekwencji powoduje złą jakość wód podziemnych w rejonie studni S-17.
- W związku z powyższym, podjęto decyzję o okresowym odpompowywaniu zanieczyszczonych wód podziemnych z wykorzystaniem studni S-17 (przejmowanie zanieczyszczonych wód z rejonu i napływających z innych obszarów zakładów). W 2009r. rozpoczęto okresowe odpompowywanie zanieczyszczonych wód podziemnych z rejonu studni S-17. Rozważa się całoroczne włączenie odpompowywania wody, które przejmie napływające zanieczyszczenia do momentu uzyskania zadowalającego efektu ekologicznego
- Zastopowanie wypływu wody poza system drenażowo-przesłonowy składowiska przy ul. Zielonej wynikać będzie z przyjętego sposobu postępowania z odpadami które są zdeponowane na składowisku przy ul. Zielonej
- Na chwilę obecną nie planuje się usunięcia rurociągu przesyłowego solanki i urządzeń towarzyszących. Prowadzone są działania zmierzające do zainteresowania firm zewnętrznych składnikami majątku ZCh Zachem i jej dalszego wykorzystywania.
- Rozważana jest koncepcja zlecenia realizacji całościowego nadzoru nad prowadzeniem monitoringu środowiska gruntowo-wodnego oraz usuwaniem szkód firmie zewnętrznej.

Otrzymują:

1. Adresat + płyta CD z raportami
2. NO/NS a/a

PREZES ZARZĄDU

Jarosław Czerwiński

Grupa Chemiczna Ciech

ZACHEM S.A.
ul. Wojska Polskiego 65
85-825 Bydgoszcz
tel. (+48 52) 374 71 00
faks (+48 52) 361 02 82
zachem@zachem.com.pl
www.zachem.com.pl

dane bankowe:
Bank Pekao S.A. | O/Bydgoszcz
BIC/SWIFT: PKOPPLPW
IBAN: PL 97 1240 1183 1978 0000 1290 4280 (EUR)
39 1240 1183 1111 0000 1290 4248 (PLN)
REGON: 090522607
NIP: 554-031-04-16

rejestr przedsiębiorców:
Sąd Rejonowy w Bydgoszczy
XIII Wydział Gospodarczy Krajowego
Rejestru Sądowego KRS 0000160179

kapitał zakładowy:
378 000 000,00 zł (wplacony w całości)

WSI.511.4.2011.JD.13

P. Dyr. W. Zamborski

Katowice nr 19
p. G. Liczowski
pismo 28.01.14

monie o polycie dotad
rozkladajit uprowad
stanoski (m)

Bydgoszcz, dnia 28 stycznia 2014 r.

P. Ulas, R. Flimborke
P. Ulas, A. Kosolobez

12437 / 077

Pan
Rafal Bruski
Prezydent Bydgoszczy

03.02.2014

Szanowny Panie Prezydencie,

230

w nawiązaniu do otrzymanego pisma z dnia 15 stycznia 2014 r., znak: WGK-VII.604.1.2013 w sprawie wezwania spółki Infrastruktura Kapuściska S.A. jako następcy prawnego Z.Ch. ZACHEM S.A. w Bydgoszczy, przy ul. Wojska polskiego 65, do realizacji zobowiązań wynikających z przepisów ochrony środowiska i wydanych decyzji administracyjnych przekazuję następujące informacje.

I. Dotychczasowe uzgodnienia mające na celu usunięcie szkód w środowisku oraz harmonogram wykonania prac naprawczych.

Wojewoda Kujawsko – Pomorski decyzjami z dnia 29 listopada 2007 r., znak: WSRiRW-III-DL/6617-2/6/07 i znak: WSRiRW-III-DL/6616-2/7/07 uzgodnił warunki przeprowadzenia działań naprawczych środowiska gruntowo-wodnego na terenie Z.Ch. ZACHEM S.A. w Bydgoszczy w rejonie północno-wschodniej części terenu Zakładu oraz w rejonie ul. Zielonej.

W decyzjach uzgodniono metody oczyszczania środowiska gruntowo-wodnego, wskazano terminy działań naprawczych oraz zalecono prowadzenie systematycznego monitoringu efektywności procesu naprawczego. Ponadto w przypadku decyzji dotyczącej działań naprawczych przy ul. Zielonej, zobowiązano Z.Ch. Zachem S.A. do przedłożenia do końca roku 2010 sprawozdania z efektów wykonanych działań naprawczych.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Bydgoszczy przejęła z dniem 15 listopada 2008 r. kompetencje Wojewody wynikające z ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr 75, poz. 493, ze zm.).

Podstawa prawną działania w przedmiotowym zakresie jest art. 153 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie,

udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 poz. 1235, ze zm.).

Działania naprawcze na terenie Z.Ch ZACHEM S.A. w rejonie północno-wschodniej części terenu Zakładu (decyzja dnia 29 listopada 2007 r., znak: WSRiRW-III-DL/6617-2/6/07) zostały zakończone w 2011 r. W styczniu 2012 r. przedłożono w tut. Organie „Sprawozdanie z wykonania zadania – Oczyszczanie środowiska gruntowo-wodnego metodą biodegradacji w północno-wschodniej części Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy”.

W podsumowaniu zawartym w ww. Sprawozdaniu stwierdzono, że „próbki gruntu pobrane po procesie rekultywacji z czterech losowo wybranych miejsc terenu objętego rekultywacją nie zawierają żadnych skażeń przekraczających wartości dopuszczalne dla terenów klasy „C”.

ZACHEM S.A. w Bydgoszczy, w decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 listopada 2007 r., znak: WSRiRW-III-DL/6617-2/7/07) dot. ulicy Zielonej, został zobowiązany do „przedłożenia sprawozdania z efektów wykonanych działań naprawczych po trzech latach od rozpoczęcia tych działań, tj. do końca roku 2010 (...)”. Pismem z dnia 16 marca 2011 r., znak WSI.511.4.2011.JD, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska przyjął sprawozdanie z efektów wykonanych działań naprawczych środowiska gruntowo-wodnego w rejonie ul. Zielonej na terenie ZACHEM S.A. w Bydgoszczy.

W przedmiotowym sprawozdaniu stwierdzono, że przeprowadzone działania naprawcze środowiska gruntowo-wodnego w rejonie ul. Zielonej na terenie ZACHEM S.A. w Bydgoszczy umożliwiły: usunięcie z gruntów i wód podziemnych związków z grupy chlorofenoli i glikolu oraz oczyszczanie in-situ metodą biodegradacji zanieczyszczeń organicznych i doprowadzenie gruntów i wód podziemnych do wymaganych standardów. Łącznie wg dokumentów poddano unieszkodliwieniu ok. 20 994 Mg zanieczyszczonych gruntów. Ze środowiska wyeliminowano szacunkowo 66 Mg bifenyli oraz prawie 0,5 Mg fenolu znajdujących się w gruncie. Eliminacja takich ilości substancji, które zanieczyszczają środowisko należy traktować jako uzyskanie pozytywnego efektu ekologicznego.

W przedłożonym sprawozdaniu uznano, że realizacja zadań przebiega planowo, a zakończenie prac związanych z prowadzeniem działań naprawczych, przewiduje się na maj 2014 r.

II. Działania podejmowane przez RDOS w celu zidentyfikowania ognisk zanieczyszczeń na terenie użytkowanym obecnie przez Infrastrukturę Kapuściska S.A.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest organem ochrony środowiska właściwym w sprawach odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę szkód w środowisku. W przypadku wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku podmiot korzystający ze środowiska jest obowiązany niezwłocznie podjąć działania zapobiegawcze. Jeżeli bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku nie zostało zażegnane, mimo przeprowadzenia działań zapobiegawczych, lub wystąpiła szkoda w środowisku, podmiot korzystający ze środowiska jest obowiązany niezwłocznie zgłosić ten fakt organowi ochrony środowiska i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska. Organ ochrony środowiska – Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska jest obowiązany przyjąć od każdego zgłoszenie o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku.

Zaznaczam, że obecnie nie prowadzę innego oprócz ww. postępowania w związku ze zgłoszeniem o wystąpieniu bezpośredniego zagrożenia szkodą lub szkody w środowisku na terenie Infrastruktury Kapuściska S.A. jako następcy prawnego Z.Ch. ZACHEM S.A

W celu uzyskania informacji o aktualnym przebiegu prac związanych z prowadzonymi działaniami naprawczymi, realizowanymi w ramach decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 listopada 2007 r. wystosowałem pismo do Infrastruktury Kapuściska o przedstawienie sprawozdania z wykonanych prac od stycznia 2011 r. do chwili obecnej.

Odnosząc się do występującego zanieczyszczenia wód podziemnych w rejonie byłych Zakładów Chemicznych ZACHEM w Bydgoszczy przekazuję następujące informacje.

Skażenie wód podziemnych w rejonie Z.Ch. ZACHEM stwierdzono w latach 1987 – 1988. Od roku 1997 rozpoczęto regularne badania wód podziemnych prowadzone w ramach monitoringu lokalnego. Udokumentowane zanieczyszczenie wód podziemnych w obrębie Zakładu stwierdzono w opracowanych dokumentacjach w 2007 r. przez Firmę GEO-KAT Sp. z o.o. Warszawa oraz przez WS Atkins-Polska Sp. z o.o. Warszawa. Wymienione opracowania zostały wykonane na zlecenie ZCh ZACHEM S.A.

We wnioskach zawartych w przedmiotowych opracowaniach stwierdzono, że zanieczyszczenie wód podziemnych w obrębie dokumentowanych obiektów w rejonie ul. Zielonej i północno-wschodniej części terenu Zakładu jest bardzo wysokie. Dotyczy to fenoli, lotnych węglowodorów chlorowanych, chlorobenzenów i chlorofenoli.

Zgodnie z art. 35 ust. 1, jeżeli szkoda w środowisku powstała przed dniem 30 kwietnia 2007 roku, to stosuje się przepisy dotychczasowe. Przed wejściem w życie ww.

ustawy obowiązywała ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (stan na dzień 30 kwietnia 2007 r.).

Zgodnie z art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 roku o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. Nr 75 poz. 493 ze zm.), jedynie do szkód w powierzchni ziemi wyrządzonych przed dniem 30 kwietnia 2007 rok, organem właściwym jest regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Natomiast w przypadku szkody w wodzie organem właściwym jest starosta zgodnie z art. 378 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.). Artykuł 3 pkt 35 ww. aktu prawnego stanowi, że przez starostę rozumie się także prezydenta miasta na prawach powiatu.

Informuję jednocześnie, że z mojej inicjatywy w dniu 14 listopada 2013 r. w siedzibie RDOŚ w Bydgoszczy odbyło się spotkanie w sprawie zanieczyszczenia terenów byłych Zakładów Chemicznych ZACHEM. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Infrastruktury Kapuściska S.A., CIECH S.A. oraz pracownicy RDOŚ w Bydgoszczy.

Na spotkaniu Pan Michał Hauszyld – Dyrektor CIECH S.A. zobowiązał się do przekazania do RDOŚ w Bydgoszczy dokumentów dotyczących koncepcji zagospodarowania odpadów składowanych na terenie zakładu oraz protokołów sporządzonych przez WIOŚ i PSP w Bydgoszczy, dotyczących wyłączenia instalacji. Pan Michał Hauszyld oświadczył, że decyzje odnośnie ponownego uruchomienia instalacji do produkcji epichlorohydryny z gliceryny zapadną w I kwartale 2014 r. Pani Agnieszka Cymś-Chmielewska - Kierownik ds. Ochr. Śr. CIECH S.A., zacytowała fragment protokołu WIOŚ, w którym potwierdzono brak możliwości wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na terenie byłego Zakładu ZACHEM S.A.

Na spotkaniu ustaliłem termin następnej narady na początek II kwartału 2014 r. oraz poinformowałem, że w przypadku gdy do tego czasu nie będą podjęte żadne działania ze strony Infrastruktura Kapuściska S.A., to RDOŚ wystąpi z zapytaniem, co zrobiono w sprawie realizacji działań naprawczych środowiska gruntowo-wodnego na terenie byłego Zakładu ZACHEM.

W dniu 21 listopada 2013 r. Infrastruktura Kapuściska S.A. dostarczyła do RDOŚ ww. dokumenty, w tym „Opracowanie koncepcji i założeń technicznych metody ograniczenia wpływu na środowisko zanieczyszczeń fenolowych zawartych w rozłożonym siarczynie poprodukcyjnym zdeponowanym na terenie nieczynnego składowiska odpadów przy ul.

Zielonej w granicach Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy”. Wykonawca opracowania Fundacja „ROZWOJU UTP” Bydgoszcz – maj 2013 r.

Podstawą dla przedstawionych w opracowaniu możliwych rozwiązań problemu ograniczenia wpływu na środowisko zanieczyszczeń fenolowych zawartych w odpadach zdeponowanych na terenie składowiska przy ul. Zielonej, były analizy i testy laboratoryjne wykonane w katedrze Kształtowania i Ochrony Środowiska, Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy. W opracowaniu stwierdzono, że przed pełnym wdrożeniem zaproponowanej metody w skali technologicznej wskazane byłoby przeprowadzenie pilotażowych testów na wybranym fragmencie składowiska.

W opracowaniu przedstawiono propozycję harmonogramu działań w świetle przyjętych założeń technicznych: rozpoczęcie - czerwiec 2013 r., zakończenie - grudzień 2014 r. Ponadto wskazano przewidywane perspektywy wsparcia finansowego ze źródeł alternatywnych. Według autorów opracowania cyt. „Na chwilę obecną najlepszym rozwiązaniem finansowym dla rekultywacji składowiska odpadów niebezpiecznych wydaje się podjęcie starań o uzyskanie dla tego zadania statusu 'bomby ekologicznej' i ubieganie się o dotację w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”.

Należy ponadto zaznaczyć, że w dostarczonym przez Infrastruktura Kapuściska S.A. w Bydgoszczy Protokóle Kontroli WIOŚ w Bydgoszczy przeprowadzonej w marcu-kwietniu 2013 r. na terenie Zakładów Chemicznych ZACHEM S.A. w Bydgoszczy, w odniesieniu do Ogólnozakładowego Składowiska Odpadów przy ul. Zielonej, podczas wizji ustalono: „składowisko zamknięte i zrekultywowane. Czasza składowiska porośnięta roślinnością trawiastą. Brak śladów eksploatacji składowiska”.

W tym samym protokole w pkt. 1.2.8. Działania naprawcze środowiska gruntowo-wodnego na terenie Zachemu (w odniesieniu do decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 listopada 2007 r, znak: WSRiRW-II-DL/6617-2/7/07 dot. prowadzenia działań naprawczych) stwierdzono, że „Działania są w trakcie realizacji”.

Uprzejmie informuję, że po uzyskaniu dodatkowych, aktualnych materiałów, a także podejmowanych działaniach dotyczących ww. sprawy, niezwłocznie powiadomię Pana Prezydenta.

Z poważaniem:

WYKONAWCA
FUNDACJA „ROZWOJU UTP”
BYDGOSZCZ

Otrzymują:

1. Adresat
2. aa.

Do wiadomości:

1. Pan Michał Kielsznia Generalny Dyrektor ochrony Środowiska
2. Pan Maciej H. Grabowski Minister Środowiska

Sygn. akt XV GU 95/13

POSTANOWIENIE

Dnia 14 marca 2014 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy Wydział XV Gospodarczy
w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Szweda - Porzych
Sędziowie: SR Dorota Podolska-Skwierczyńska
SR Ewa Gatz - Rubelowska

po rozpoznaniu w dniu 14 marca 2014 r. w Bydgoszczy, na posiedzeniu niejawnym
sprawy z wniosku dłużnika Infrastruktura Kapuściska Spółka Akcyjna z siedzibą
w Bydgoszczy

o ogłoszenie upadłości

postanawia:

1. ogłosić upadłość Infrastruktury Kapuściska Spółki Akcyjnej z siedzibą w Bydgoszczy (numer KRS 0000160179) obejmującą likwidację majątku upadłego,
2. wezwać wierzycieli upadłego, aby w terminie trzech miesięcy od dnia obwieszczenia upadłości zgłosili swoje wierzytelności sędziemu komisarzowi,
3. wezwać osoby, którym przysługują prawa oraz prawa i roszczenia osobiste ciężące na nieruchomości należącej do upadłego, jeżeli nie zostały ujawnione przez wpis w księdze wieczystej, do ich zgłoszenia sędziemu komisarzowi w terminie trzech miesięcy od dnia obwieszczenia upadłości pod rygorem utraty prawa powoływania się na nie w postępowaniu upadłościowym,
4. wyznaczyć sędziego komisarza w osobie SSR Joanny Szwedy – Porzych oraz syndyka masy upadłości w osobie Grzegorza Floryszaka,
5. zobowiązać syndyka do dokonania obwieszczenia na koszt masy upadłości w Monitorze Sądowym i Gospodarczym oraz w prasie lokalnej, następującej treści:

„OBWIESZCZENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy postanowieniem z dnia 14.03.2014 r., w sprawie o sygn. akt XV GU 95/13 ogłosił upadłość Infrastruktury Kapuściska S.A. z siedzibą w Bydgoszczy (numer KRS 0000160179) obejmującą likwidację majątku upadłego i wezwał wierzycieli, aby w terminie trzech miesięcy od dnia niniejszego obwieszczenia zgłosili swoje wierzytelności sędziemu komisarzowi, jak również wezwał osoby, którym przysługują prawa oraz prawa i roszczenia osobiste ciężące na nieruchomości należącej do upadłego, jeżeli nie zostały ujawnione przez wpis w księdze wieczystej, do ich zgłoszenia sędziemu komisarzowi w terminie trzech miesięcy od dnia niniejszego obwieszczenia pod rygorem utraty prawa powoływania się na nie w postępowaniu upadłościowym - na adres: Sąd Rejonowy w Bydgoszczy ul. Grudziądzka 45”

